

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO PROJEKTU ZMIANY
STUDIUUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY ŚWIĄTKI**

Opracowanie:
mgr inż. Sylwia Długosz

SPIS TREŚCI

1	WSTĘP	4
1.1	Cel i podstawa prawna opracowania	4
1.2	Metoda zastosowana przy sporządzaniu prognozy	4
2	ROZPOZNANIE I CHARAKTERYSTYKA STANU ORAZ FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA	5
2.1	Położenie i charakterystyka obszaru opracowania	5
2.2	Geomorfologia i budowa geologiczna	6
2.3	Surowce mineralne	7
2.4	Gleby	8
2.5	Stosunki wodne	11
2.6	Warunki klimatyczne	13
3	OBSZARY OBJĘTE PRAWNĄ OCHRONĄ	14
3.1	Rezerваты przyrody	14
3.2	Natura 2000	14
3.3	Obszary chronionego krajobrazu	23
3.4	Użytki ekologiczne	26
3.5	Pomniki przyrody	27
3.6	Ochrona gatunkowa	29
3.7	Korytarze ekologiczne	29
4	STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	30
5	STAN, FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA OBSZARU GMINY	31
5.1	Jakość wód	31
5.2	Jakość powietrza atmosferycznego	34
6	CHARAKTERYSTYKA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM	35
7	POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	36
7.1	Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym oraz ponadlokalnym	36
8	PRZEWIDYWANE SKUTKI DLA ŚRODOWISKA I JEGO KOMPONENTÓW WYNIKAJĄCE Z PROJEKTOWANEGO PRZEZNACZENIA TERENU	39
8.1	Prognozowany wpływ na komponenty środowiska w tym zdrowie i życie ludzi wynikające z powstania nowej zabudowy, w tym produkcyjno-usługowej	39
8.2	Prognozowany wpływ na komponenty środowiska w tym zdrowie i życie ludzi wynikające z produkcji energii z odnawialnych źródeł	45
8.3	Prognozowany wpływ na komponenty środowiska w tym zdrowie i życie ludzi wynikające z prowadzenia eksploatacji kopalni	50

8.4	Prognozowany wpływ na komponenty środowiska w tym zdrowie i życie ludzi wynikające z rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej.....	51
8.4.1	Potencjalne oddziaływania związane z budową i eksploatacją gazociągu.....	53
8.4.2	Potencjalne skutki oddziaływania planowanych przedsięwzięć elektroenergetycznych....	55
8.5	Prognozowany wpływ na obszary chronione	58
8.5.1	Rezerwat przyrody.....	58
8.5.2	Obszary Natura 2000	58
8.5.3	Obszar Chronionego Krajobrazu	69
8.5.4	Użytek ekologiczny, pomniki przyrody	73
8.5.5	Ochrona gatunkowa	73
9	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU OGRANICZANIE NEGATYWNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU STUDIUM.....	74
9.1	Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu	75
9.2	Utrzymanie terenów zieleni i wód	76
9.3	Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.....	77
9.4	Obszary szczególnego zagrożenia powodzią	77
9.5	Ochrona zabytków	78
9.6	Tereny wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji	78
9.7	Sposoby minimalizacji oddziaływań na środowisko wybranych inwestycji na terenie gminy Świątki – linia elektroenergetyczna.....	79
10	ISTNIEJĄCE PROBLEMY I CELE OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	80
11	STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ DOKUMENTU.....	82
12	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU UCHWALENIA STUDIUM.....	82
13	PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM	83
14	ODDZIAŁYWANIA TRANSGRANICZNE NA ŚRODOWISKO.....	84
15	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM - PODSUMOWANIE.....	84
16	SPIS RYSUNKÓW	87
17	OŚWIADCZENIE	87

1 WSTĘP

1.1 Cel i podstawa prawna opracowania

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowiska dotyczy projektu zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Świątki. Celem prognozy jest określenie skutków wpływu realizacji ustaleń projektu zmiany studium zagospodarowania przestrzennego na środowisko, a także przedstawienie rozwiązań minimalizujących potencjalne negatywne skutki ustaleń na poszczególne elementy środowiska.

Podstawa prawna opracowania: Ustawa z dn. 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2021 poz. 247).

Podstawą opracowania nowej polityki przestrzennej gminy jest Uchwała Nr V/37/2019 Rady Gminy Świątki z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki. Analiza dotychczas obowiązującego studium oraz długi okres od jego uchwalenia wskazały na konieczność aktualizacji polityki przestrzennej gminy we wszystkich aspektach.

1.2 Metoda zastosowana przy sporządzaniu prognozy

Obecnie nie funkcjonują powszechnie ujednolicone metody wykonywania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko, dlatego też Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych, analiz jakościowych wykorzystujących dostępne wskaźniki stanu środowiska oraz identyfikacji i wartościowania skutków przewidywanych zmian w środowisku, na podstawie których wyciągnięto określone wnioski. Ze względu na powszechną ogólność zapisów Studium (nie zawierającego konkretnych rozwiązań realizacyjnych poszczególnych inwestycji, a jedynie przypisującego terenom określone funkcje) brak tu jest informacji o charakterze ilościowym, a Prognoza ma jedynie charakter jakościowy.

Przy sporządzaniu Prognozy korzystano z następujących materiałów:

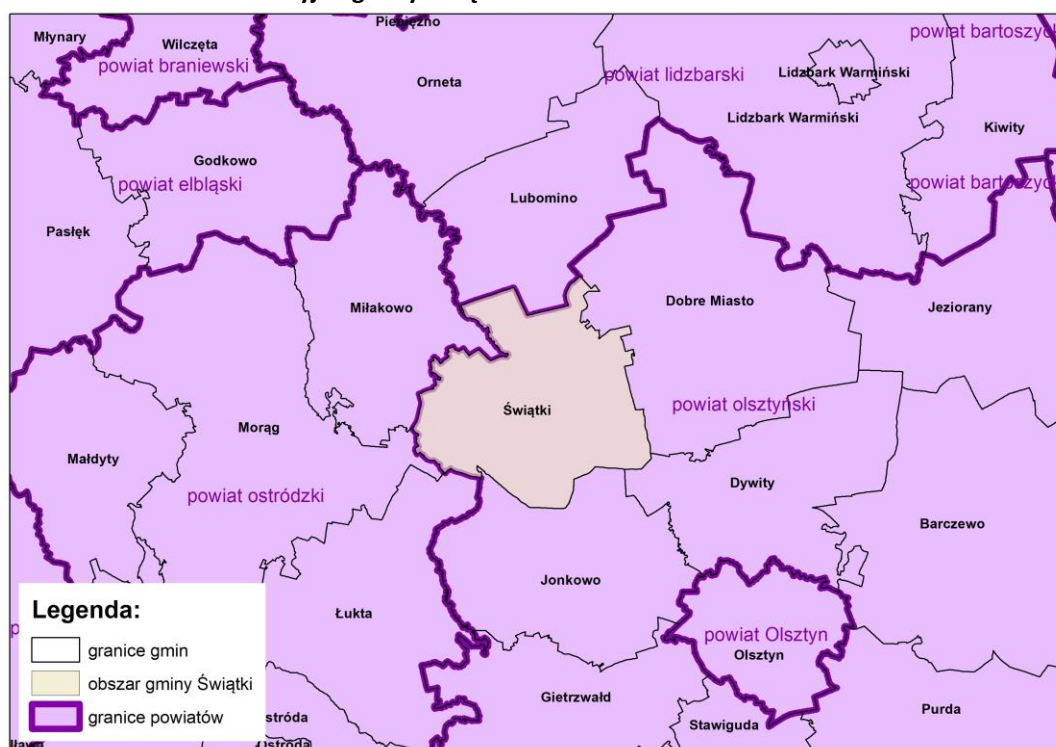
- Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowanie przestrzennego Gminy Świątki,
- Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowanie przestrzennego Gminy Świątki (Uchwała Rady Gminy Świątki Nr XXVII/168/2009 z dnia 20.10.2009 r.),
- Raporty dotycząc stanu środowiska – województwo warmińsko-mazurskie – WIOŚ w Olsztynie;
- Roczna Ocena Jakości Powietrza w województwie warmińsko-mazurskim. Raport za rok 2020;
- Dane pozyskane od RDOŚ Olsztyn w zakresie lokalizacji stanowisk gatunków i siedlisk chronionych (październik 2021 r.);
- strony internetowe: www.geoportal.gov.pl, www.natura2000.mos.gov.pl, www.psh.gov.pl,
www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy, www.geoserwis.gdos.gov.pl, www.mapy.isok.gov.pl/imap/,
www.encyklopedia.warmia.mazury.pl.

2 ROZPOZNANIE I CHARAKTERYSTYKA STANU ORAZ FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA¹

2.1 Położenie i charakterystyka obszaru opracowania

Gmina Świątki położona jest w zachodniej części województwa warmińsko – mazurskiego w powiecie olsztyńskim. Graniczy od północy z gminą Lubomino (powiat lidzbarski) od strony wschodniej z gminami Miłakowo, Morąg (powiat ostródzki), od strony południowej - z gminami Łukta (powiat ostródzki), Jonkowo (powiat olsztyński) a od strony zachodniej z gminami Dywity i Dobre Miasto (powiat olsztyński). Gmina Świątki zajmuje powierzchnię 163,8 km². Siedzibą gminy jest miejscowość Świątki. W jej obrębie znajduje się 14 obrębów ewidencyjnych (Rysunek 2). Główny układ komunikacyjny gminy stanowi droga wojewódzka nr 530 Ostróda - Łukta - Dobre Miasto. Przez północną część gminy przebiega również półtorakilometrowy odcinek drogi wojewódzkiej nr 593 Miłakowo - Dobre Miasto - Jeziorany - Lutry – Reszel, który jednak pod względem komunikacyjnym nie odgrywa większej roli w gminie. Łączą one bezpośrednio lub pośrednio gminny układ komunikacyjny z układem zewnętrznym, stanowiącym przede wszystkim drogę krajową nr 51. Gmina Świątki jest gminą wiejską, o charakterze rolniczym, z gospodarką zdominowaną przez rolnictwo indywidualne, bez rozwiniętego przemysłu. Dominacja funkcji rolniczej wynika z uwarunkowań przyrodniczo-glebowych i istniejącego potencjału gospodarstw rolnych.

Rysunek 1 Położenie administracyjne gminy Świątki.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.geoportal.gov.pl.

¹ Opracowano na podstawie: obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki. Diagnoza uwarunkowań rozwoju (2009 r.) oraz projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki (2021 r.).

Rysunek 2 Granice obszarów ewidencyjnych w gminie Świątki.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.geoportal.gov.pl.

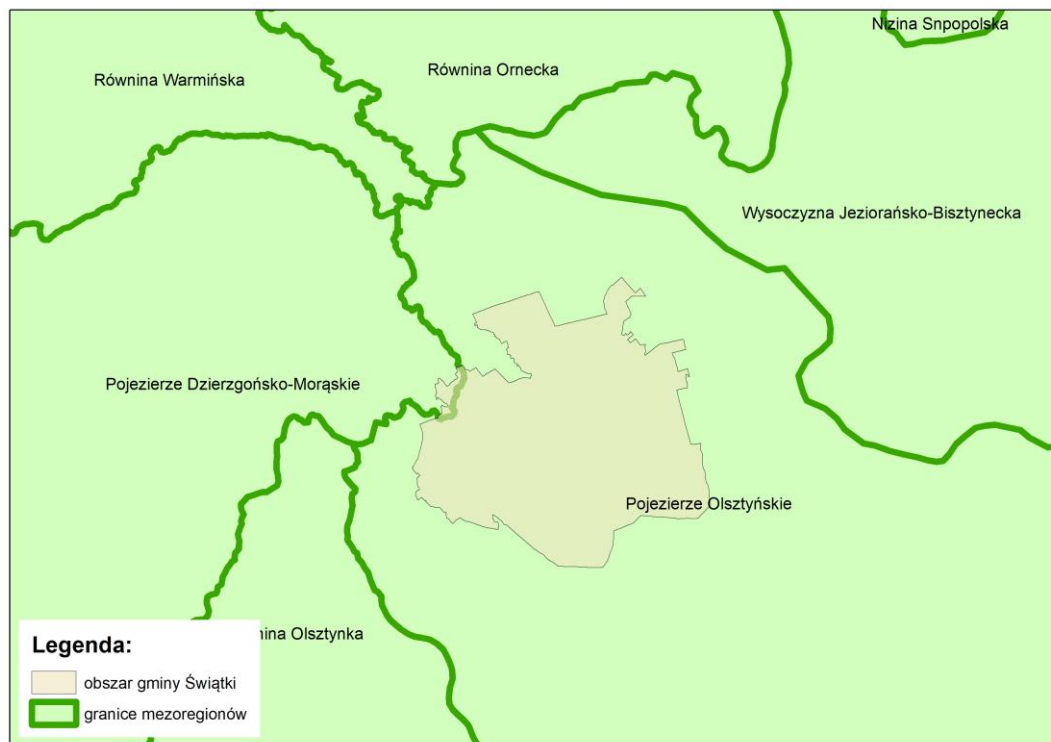
2.2 Geomorfologia i budowa geologiczna

Gmina Świątki niemal w całości położona jest w obrębie jednostki fizjograficznej mezoregionu Pojezierze Olsztyńskie. Zachodni fragment Gminy znajduje się w obrębie mezoregionu Pojezierze Dzierżgońsko-Morąskie (Rysunek 3).

Zasadniczą jednostką geomorfologiczną, kształtującą krajobraz gminy jest wysoczyzna moreny dennej o urozmaiconej rzeźbie. Powierzchnia terenu jest falista, miejscami pagórkowata z wysokościami rzędu 100 - 130 m n.p.m. na północy i 120 - 170 m n.p.m. na południu gminy. Wysoczyzna zbudowana jest na ogół z glin zwałowych osadzonych w fazie pomorskiej ostatniego zlodowacenia. Tereny o intensywnie zróżnicowanej rzeźbie i dużych spadkach występują w rejonie Gołogóry, Skolity, Drzazg, Komalw. Wysoczyznę urozmaicają liczne płaskie obniżenia wypełnione utworami organicznymi (torfami, namułami i gytiami), oraz jary w części wypełnione piaskami rzecznyymi. Wysoczyznę morenową przecina dolina Pasłęki oraz doliny jej dopływów. Dolina Pasłęki o przebiegu południkowym, wcina się w wysoczyznę na głębokość 30 - 45 m. Jej dno leży na rzędnych około 80-70 m n.p.m. Szerokość doliny waha się od 0,5 do 1km. Doliny dopływów są węższe, chociaż w części podobnie głębokie. Wśród nich najbardziej zaznacza się w morfologii terenu dolina z jeziorem Włodowo. Wyższe partie doliny Pasłęki o rzeźbie falistej i pagórkowatej, zbudowane są z piasków i żwirów wodnolodowcowych, płaskie dno pokrywają torfy i na mniejszych powierzchniach - piaski rzeczne. Miąższość utworów osadzonych w epoce lodowcowej jest zróżnicowana. W centralnej części gminy wynosi nieco ponad 100 m, a na jej zachodnim skraju - około 200 m. Podłoże podczwartorzędowe stanowią na ogół osady neogenu wykształcone przeważnie jako iły i mułki

z wkładkami węgla brunatnego. Według podziału geologicznego obszar gminy leży w obrębie syneklizy perybałtyckiej. Prekambryjska platforma skał krystalicznych nadbudowana jest skałami osadowymi o miąższościach rzędu 2,0 - 2,5km. Powierzchnia stropowa skał krystalicznych zapada w kierunku zachodnim.

Rysunek 3 Gmina Świątki na tle podziału fizycznogeograficznego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.gdos.gov.pl

2.3 Surowce mineralne

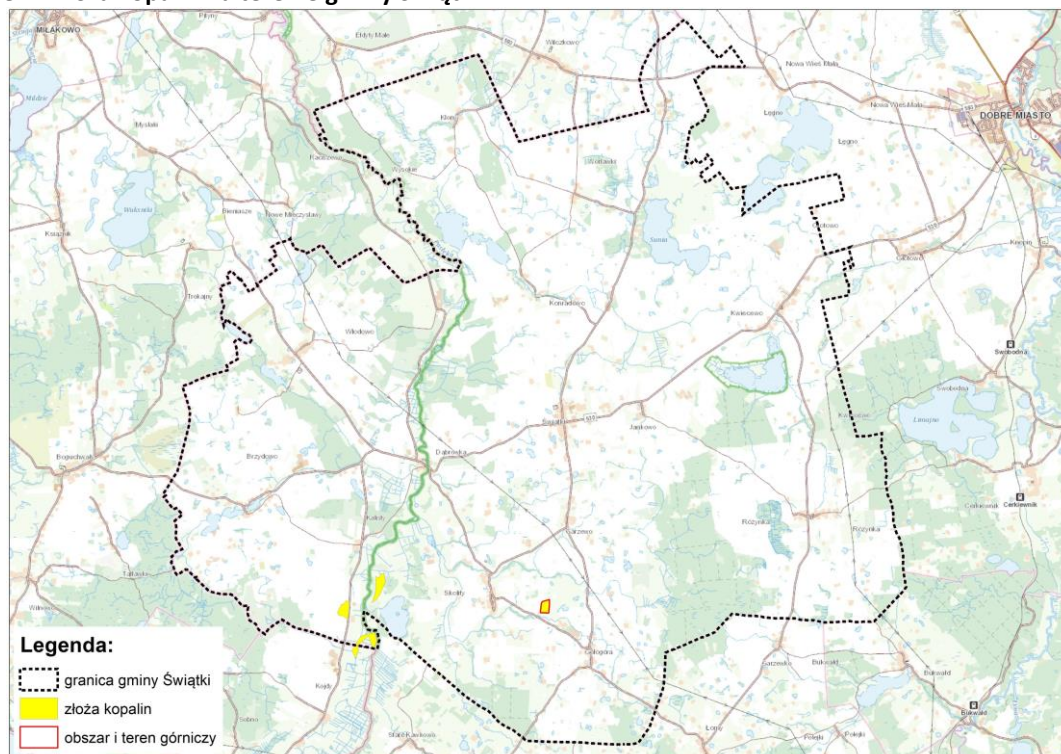
Gmina Świątki nie jest zbyt zasobna w surowce naturalne. W poniższej tabeli przedstawiono wykaz udokumentowanych złóż kopalin. Ich położenie wskazano na poniższym Rysunku 4.

L.p.	ID złoża	Nazwa złoża	Rodzaj kopaliny
1	5917	Kiewry	kreda
2	19559	Kalisty	kruszywo naturalne
3	1477	Kłobia	kruszywo naturalne
4	17514	Gołogóra	kruszywo naturalne

Źródło: Projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki.

Na obszarze gminy występuje jeden obszar i teren górniczy: Gołogóra (numer w rejestrze - 10-14/5/503, ID terenu – 133120, decyzja koncesyjna - GW.7422.83.2015) dla złoża o tej samej nazwie.

Rysunek 4 Złoza kopalni na terenie gminy Świątki.

Źródło: Opracowano na podstawie <http://geoportal.pgi.gov.pl>

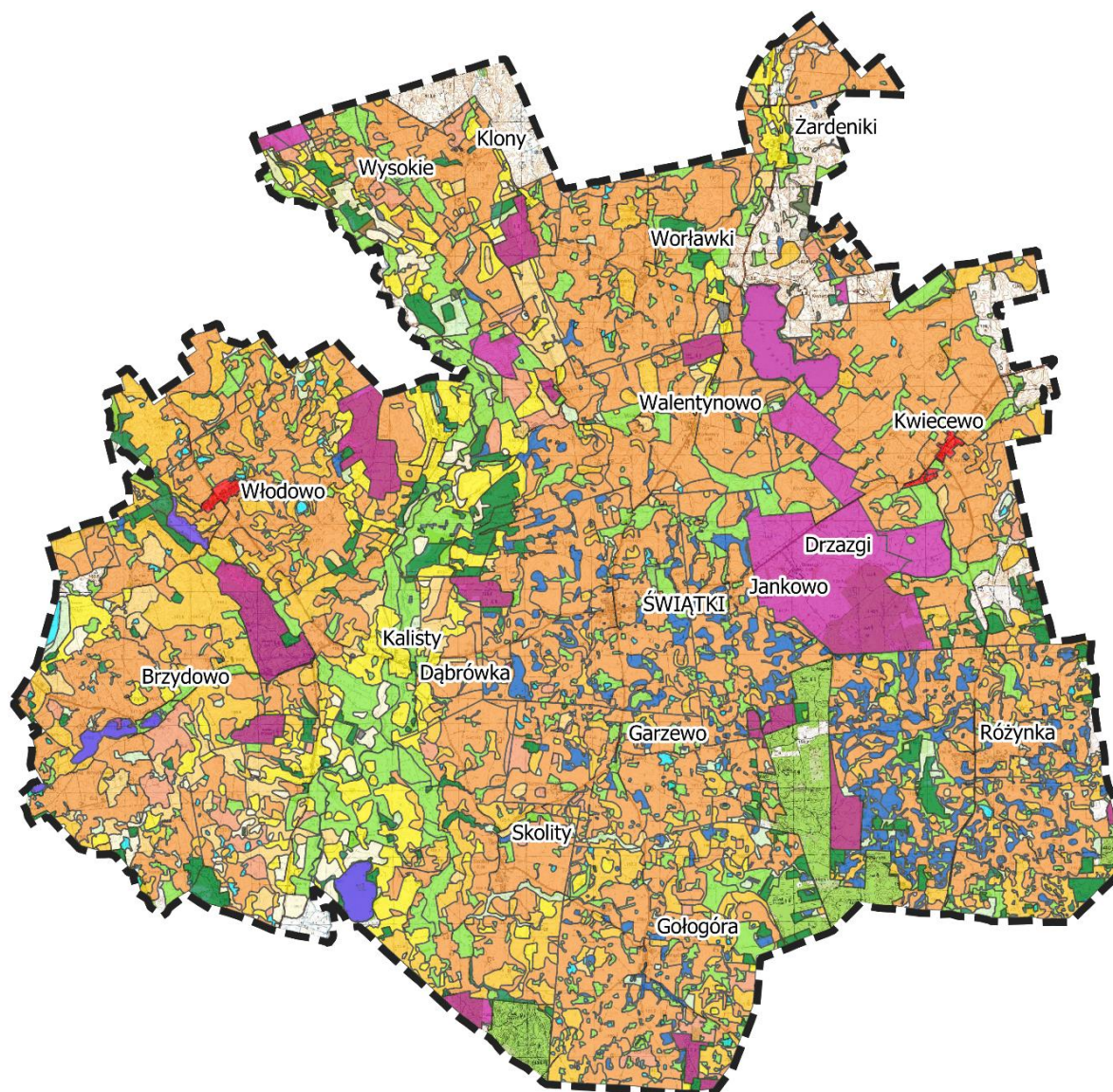
2.4 Gleby

Gmina Świątki jest przykładem gminy rolniczej, w planie zagospodarowania województwa zaklasyfikowana do gmin o korzystnych uwarunkowaniach rozwoju rolnictwa.

Pod kątem rolniczej przydatności gleb zdecydowanie dominuje w gminie kompleks pszenney dobry, który stanowi prawie 44% powierzchni wszystkich kompleksów rolniczych – ponad 6700 ha. Gleby te występują na całym obszarze gminy, szczególnie w jej pasie centralnym na szerokości od Dąbrówki po Jankowo, nadają się do upraw roślin, jednak, dopiero przy korzystnych uwarunkowaniach pogodowych oraz zastosowaniu zabiegów agrotechnicznych. 14% powierzchni zajmują z kolei użytki zielone średnie, które występują na glebach mineralnych, mułowo-torfowych, torfowych i murszowych. W formie rozdrobnionej występują na terenie całej gminy ze szczególną koncentracją w okolicach rzeki Pasłęki oraz w obszarze między Świątkami, Walentynowem i Drzazgami. Charakteryzują się złożonymi stosunkami wodnymi, w zależności od warunków mogą być zbyt suche lub zbyt wilgotne. Na trzecim miejscu znajduje się kompleks gleb pszenneych wadliwych z udziałem 10,8%, które okresowo mogą być zbyt suche do uprawy. Rozmieszczenie i powierzchnia są rozdrobnione, jednak największa kumulacja tych gleb występuje w rejonach Włodowa i Brzydowa oraz Gołogóry i Skolit. Pozostałe typy gleb występujące w gminie to kompleksy: żytni bardzo dobry, dobry, słaby i bardzo słaby, zbożowo – pastewny mocny, użytki zielone bardzo dobre, dobre, słabe i bardzo słabe, które w sumie zajmują ok. 22% powierzchni gleb. Bardzo małą powierzchnię zajmują grunty rolniczo nieprzydatne, które występują jedynie przy granicy gminy, w okolicach Wysokich.

Stosunkowo duży dział w powierzchni mają grunty z różnych względów nieklasyfikowane, które zajmują aż 1170 ha (7,7%).

Rysunek 5 Kompleksy rolniczej przydatności gleb na terenie gminy Świątki.

Kompleksy rolniczej przydatności gleb:

2 - kompleks psenny dobry	2z - użytki zielone średnie
3 - kompleks psenny wadliwy	3z - użytki zielone słabe i bardzo słabe
4 - kompleks żytni bardzo dobry (pszenno-żytni)	lasy
5 - kompleks żytni dobry	gleby rolniczo nieprzydatne
6 - kompleks żytni słaby	tereny nieklasyfikowane
7 - kompleks żytni bardzo słaby	tereny zabudowane
8 - kompleks zbożowo-pastewny mocny	wody
1z - użytki zielone bardzo dobre i dobre	nieużytki wodne
	nieużytki

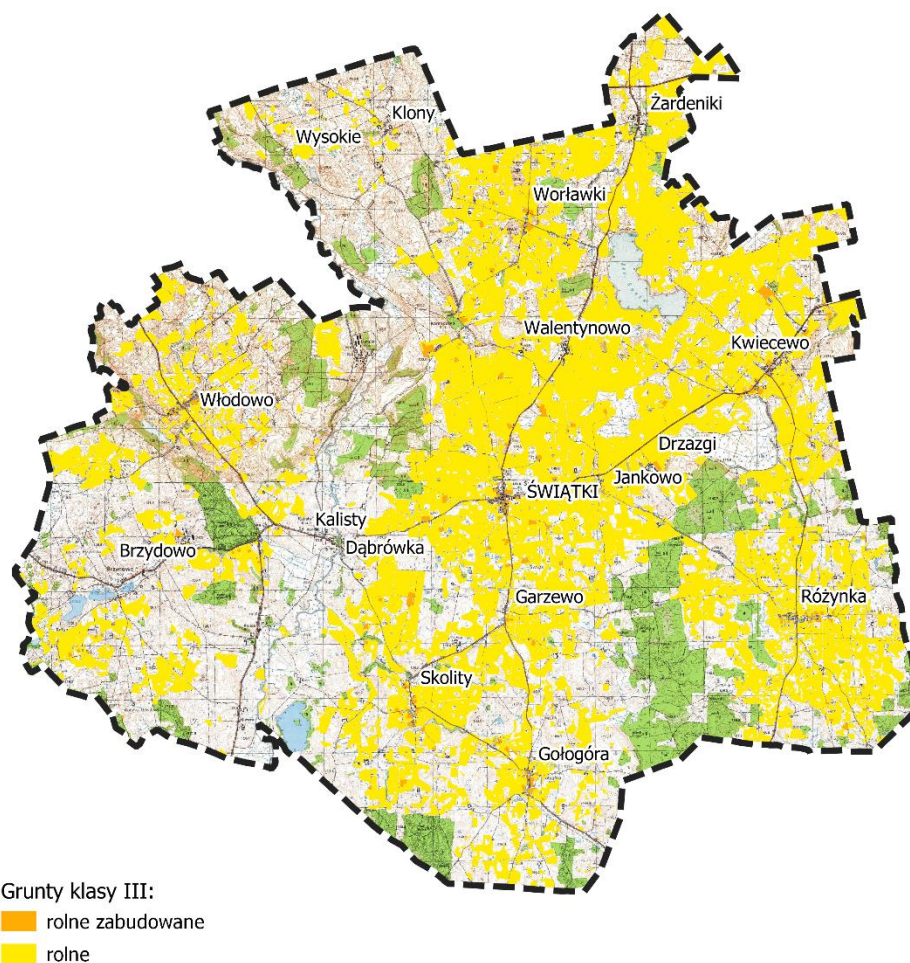
Źródło: Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Typ użytku	Procent
tereny nieklasyfikowane	44%
użytki zielone średnie	14%
tereny zabudowane	11%
kompleks psenny dobry	8%
kompleks psenny wadliwy	6%
kompleks żytni bardzo dobry (pszenno-żytni)	4%
kompleks żytni dobry	3%
kompleks żytni słaby	2%
kompleks żytni bardzo słaby	1%
kompleks zbożowo-pastewny mocny	1%
nieużytki	1%
użytki zielone bardzo dobre i dobre	0%
użytki zielone słabe i bardzo słabe	0%
lasy	0%
gleby rolniczo nieprzydatne	0%
wody	0%
nieużytki wodne	0%

Wśród użytków rolnych dominują grunty orne – stanowią one 67% wszystkich użytków rolnych w gminie. Pozostałe grunty to pastwiska, które stanowią 15% powierzchni, łąki, które stanowią 10% i nieużytki z pięcioprocentowym udziałem. Grunty rolne zabudowane to tylko 2% powierzchni gruntów rolnych. Stawy zajmują niecały 1%.

Gmina Świątki wyróżnia się wybitnie żyznymi glebami. Wśród gruntów rolnych w podziale na klasy dominuje klasa III, która stanowi 46% wszystkich gruntów rolnych. Kolejno za nią jest klasa IV – 41%. Grunty słabszych klas – V i VI – zajmują w sumie ok. 13% gruntów rolnych. Grunty najlepszych, a zarazem chronionych przez przepisy odrębne, klas bonitacyjnych zajmują blisko połowę wszystkich gruntów rolnych. Na rysunku studium oraz na rysunku poniżej oznaczono grunty klasy III z uwagi na szczególne uwarunkowania ochronne. Grunty objęte ochroną obejmują powierzchnię centralnej i wschodniej części gminy.

Rysunek 7 Grunty rolne objęte ochroną na terenie gminy Świątki.,

Źródło: Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

2.5 Stosunki wodne

Wody powierzchniowe w gminie stanowią głównie rzeka Pasłęka, pozostałe główne ciek to: Dopływ z Litwy, Kanał Skolity, Kwiela, Dopływ z Konradowa, Dopływ spod Worławek i Sunia. Do pozostałych wód powierzchniowych znajdujących się na terenie Gminy należą: Jezioro Sunia, Jezioro Brzydowskie, Jezioro Skolickie oraz oczka wodne, stawy oraz bagienne obszary podmokłe.

Na terenie gminy występują następujące jednolite części wód powierzchniowych (JCWP):

Dorzecze Wisły:

1. Kanał Skolity RW20001856369
2. Dopływ z Litwy RW200018563729
3. Dopływ z Konradowa RW2000185638
4. Dopływ spod Worławek RW20001856394
5. Miłakówka z jeziora Narie, Mildzie RW2000185649
6. Pasłęka od Marąga do Drwęcy Warmińskiej bez Drwęcy Warmińskiej RW2000205659

Dorzecze Pregoly:

7. Stara Łyna RW700018584529
8. Kanał Limajno RW700018584549
9. Kwiela RW700018584569
10. Sunia RW7000185845729
11. Jezioro Sunia LW30463

Na obszarze gminy wody podziemne w postaci głównych zbiorników wód podziemnych nie występują. Gmina Świątki występuje w obrębie Jednolitych Części Wód Podziemnych nr PLGW200019 i PLGW700020.

Warunki hydrogeologiczne na przeważającym obszarze gminy są przeważnie średnio korzystne, mało korzystne - w części północnej. Podstawowym użytkowym piętnem wodonośnym na terenie gminy jest piętro czwartorzędowe, związane z plejstoceniowymi piaskami i żwirami. W części południowej i środkowej gminy przeciętne wydajności studni wynoszą 30 - 60 m³/h, wydajności jednostkowe - przeważnie kilka do kilkunastu m³/h/1 m depresji, sporadycznie do kilkudziesięciu m³/h/1 m depresji (rejon Włodowa, Brzydowa, Świątek i Kwiecowa). Użytkowa warstwa wodonośna występuje na głębokości 30 - 80 m, a jej miąższość zwykle waha się od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów. W części północnej gminy (rejon miejscowości: Żardeniki, Komalwy, Łumpia, Kalisty), a także w rejonie byłego PGR Garzewo, wydajność pojedynczych studni waha się w granicach 10 - 20 m³/h, a miejscami i mniej, a wydajności jednostkowe są w granicach jedności (0,6 - 1,3 m³/h/1m depresji). W rejonie Żardenik i Komalw użytkowa warstwa wodonośna występuje głęboko (głębiej niż 100 m p.p.t.) w spągu czwartorzędu lub w trzeciorzędzie. Ujęte studniami wierconymi wody podziemne na wysoczyźnie morenowej są na ogół dobrze chronione przed zanieczyszczeniami z powierzchni terenu przez kilkudziesięciometrową miąższość serii glin zwałowych.

Natomiast w dolinie Pasłęki izolacja do ujmowanych warstw wodonośnych jest słaba i nieciągła. Dolina Pasłęki wchodzi w skład podstawowej powierzchni infiltracji wód opadowych do wód podziemnych. W związku z powyższym wymaga ona szczególnej ochrony przed zanieczyszczeniami mogącymi przenikać w grunt.

Z Mapy Hydrogeologicznej Polski 1:200 000 wynika, że wody głównych poziomów wodonośnych na terenie gminy są przeważnie średniej jakości i wymagają nieskomplikowanego uzdatniania ze względu na ponadnormatywne zawartości związków żelaza i manganu. Lokalnie, głównie w rejonie Świątek, występują wody gorsze, wymagające skomplikowanego uzdatniania.

Zagrożenie powodziowe

Na terenie gminy Świątki występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, dla których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie (1%) i wysokie (10%). Są to tereny położone wzdłuż rzeki Pasłęki. Zasięg wymienionych obszarów został przedstawiony na rysunku projektu studium.

2.6 Warunki klimatyczne

Klimat gminy Świątki, podobnie jak klimat Polski, odznacza się dużą różnorodnością i zmiennością typów pogody. Związane jest to z przemieszczaniem się frontów atmosferycznych i częstą zmiennością mas powietrza. Fluktuacje stanów pogody są nawet większe niż w pozostałych nizinnych regionach kraju, co związane jest z różnorodnością fizjograficzną podłoża: urozmaiconą rzeźbą, występowaniem dużych kompleksów leśnych, obszarów podmokłych oraz bogatej sieci wód powierzchniowych.

Mazurska dzielnica klimatyczna - do której należy gmina Świątki - jest najchłodniejsza w nizinnej części Polski, a związane jest to głównie z chłodnymi zimami i wiosnami. Warunki te kształtują bardzo krótki okres wegetacyjny, który dla rejonu Olsztyna wynosi tylko około 200 dni. Dla porównania dla Szczecina i Wrocławia sezon wegetacyjny wynosi około 230 dni. Średnia roczna temperatura w rejonie Olsztyna wynosi około 7,1⁰C. Najniższe temperatury z wielolecia notowane są w styczniu i lutym (odpowiednio - 4,2⁰C i - 3,9⁰C), a najwyższe - w czerwcu, lipcu i sierpniu (odpowiednio: 16,1; 16,9 i 16,4⁰C). Średnia liczba dni gorących (powyżej 25⁰C) wynosi 26. Średnia liczba dni mroźnych (poniżej 0⁰C) wynosi około 50. Roczne sumy opadów wynoszą średnio około 610 mm. Największe są latem (w lipcu około 90 mm), a najmniejsze zimą i wczesną wiosną (styczeń - kwiecień; 32 - 26 mm). Dni z opadem jest około 160 w roku. Pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio około 106 dni w roku. Najwięcej dni pochmurnych występuje późną jesienią (w grudniu), a najmniej późnym latem (we wrześniu). Zachmurzenie generalnie jest większe w okresie późnej jesieni i zimą, mniejsze w pozostałych porach roku. Przeważają zdecydowanie wiatry z kierunku południowo - zachodniego (18%). Także dość znaczny udział mają wiatry z kierunku zachodniego (13%). Częstość wiania wiatrów z pozostałych kierunków wynosi średnio około 7-10%. Przeważają wiatry słabe i o średniej prędkości.

Na klimat lokalny ma wpływ rzeźba terenu. Obniżenia terenowe przyczyniają się do zalegania chłodnego, wilgotnego powietrza, dużych wahań dobowych temperatury, mniejszych prędkości wiatrów, występowania przymrozków wczesną jesienią. Topoklimat terenów wyniesionych jest na ogół bardziej sprzyjający pobytowi ludzi. Cechą ujemną jest narażenie na działanie silnych wiatrów w kulminacjach pagórków.

3 OBSZARY OBJĘTE PRAWNĄ OCHRONĄ

3.1 Rezerваты przyrody

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. 2021, poz.1098) *rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.*

Na terenie gminy Świątki występują dwa rezerваты przyrody:

Nazwa rezerwatu	Akt powołujący	Cel ochrony
Ostoja bobrów na Rzece Pasłęce	Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 5 stycznia 1970 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1970 r. Nr 2, poz. 21) wraz z zarządzeniami zmieniającymi	ochrona bobrów
Kwiecewo	Zarządzenie Nr 18 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie uznania obszaru za rezerwat przyrody "Kwiecewo" (Dz. Urz. Woj. War.-Maz. z 2010 r. Nr 77, poz. 1242)	zachowanie rozlewiska stanowiącego ostoję lęgową oraz miejsce występowania licznych gatunków ptaków wodno-błotnych

Źródło: opracowanie własne

3.2 Natura 2000

Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 to sieć obszarów chronionych na terenie Unii Europejskiej. Celem wyznaczania tych obszarów jest ochrona cennych, pod względem przyrodniczym i zagrożonych, składników różnorodności biologicznej. W skład sieci Natura 2000 wchodzi:

- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) – Dyrektywa Rady 2009/4147/WE w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, tzw. „Ptasia”,
- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO) – Dyrektywa Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, tzw. „Siedliskowa”.

Na terenie gminy Świątki występują trzy obszary Natura 2000:

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Dolina Pasłęki PLB 280002

Ostoja ptasia o randze europejskiej E 78. Ostoja odgrywa istotną rolę w ochronie populacji lęgowej kani czarnej (kryterium C6), bielika, orlika krzykliwego, dzięcioła zielonosiwego i dzięcioła średniego (kryteria B2/B3, C6). Liczebność wymienionych gatunków przekracza 1% populacji krajowej. Do gatunków kluczowych dla funkcjonowania (powyżej 0,5% populacji krajowej) należy trzmiełojad,

kania ruda, błotniak stawowy, zimorodek, muchołówka mała, krakwa, cyranka, gągoł, nurogęś i samotnik².

Dla przedmiotowego obszaru został ustanowiony plan zadań ochronnych Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 2 grudnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pasłęki PLB280002 (Dz. Urz. Woj. War. – Maz. z 2014 r. Poz. 3975) – PZO.

Plan ten podkreśla działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów wdrażania.

Poniżej w tabeli wymieniono gatunki stanowiące przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 wraz ze wskazaniem istniejących i potencjalnych zagrożeń według ww. PZO.

² Standardowy Formularz Danych PLB280002 Dolina Pasłęki (dostęp listopad 2021 r.)

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia istniejące	Zagrożenia potencjalne	Opis zagrożeń
1	A072 Trzmielojad A081 Błotniak stawowy A073 Kania czarna A074 Kania ruda A089 Orlik krzykliwy	A02.01: Intensyfikacja rolnictwa		Zagrożenie wynika z ogólnej tendencji do scalania gruntów rolniczych i jednokierunkowej specjalizacji gospodarstw. Na terenie obszaru stwierdzono obecność 10 obszarów zdominowanych przez monokultury upraw, głównie zbóż i rzepaku. Uproszczenie krajobrazu i ujednolicenie terminów wykonywania zabiegów agrotechnicznych powoduje drastyczne zubożenie bazy pokarmowej ptaków szponiastych. Zagrożenie obejmuje stosunkowo niewielkie powierzchnie, ale prowadzi do trwałych zmian siedliskowych – znaczenie dla utrzymania właściwego stanu ochrony wysokie.
2	A072 Trzmielojad A073 Kania czarna A074 Kania ruda A081 Błotniak stawowy A089 Orlik krzykliwy A234 Dzięcioł zielonosiwy	A10.01: Usuwanie żywopłotów i zagajników lub roślinności karłowatej		Zagrożenie obejmuje likwidację stref buforowych, okrajowych nieużytków na obrzeżach kompleksów leśnych, kęp zadrzewień i zakrzaceń. Proces ten wiąże się ściśle z intensyfikacją produkcji i przybiera na sile na obszarach zdominowanych przez monokultury upraw. Uproszczenie krajobrazu powoduje drastyczne zubożenie bazy pokarmowej ptaków szponiastych oraz zanik siedlisk wykorzystywanych przez dzięcioła zielonosiwego. Skutkuje trwałymi zmianami, więc jest zjawiskiem groźnym. Znaczenie dla utrzymania właściwego stanu ochrony wysokie.
3	A073 Kania czarna A074 Kania ruda A075 Bielik A051 Krakwa A055 Cyranka A089 Orlik krzykliwy A081 Błotniak stawowy	J02.01: Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie		Zagrożenie dotyczy otwartego krajobrazu rolniczego, w szczególności terenów zdominowanych przez intensywne uprawy roślinne. Melioracja szczegółowa terenów bagiennych, drenaż gruntów, likwidacja oczek wodnych i okresowych rozlewisk wykonywane są w większości przypadków samowolnie, bez uzgodnienia z właściwymi organami (mimo, że obowiązek taki nakłada ustawa o ochronie przyrody). Wilgotne nieużytki i drobne zbiorniki wodne stanowią najbogatsze pod względem ornitologicznym siedliska w otwartym krajobrazie. Są ważną bazą pokarmową dla większości kluczowych dla ostoi gatunków ptaków szponiastych. Znaczenie dla utrzymania właściwego stanu ochrony krytyczne.
4	A070 Nurogęś A229 Zimorodek	H01.05: Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem		Melioracje szczegółowa gruntów przylegających do rzeki Pasłęki wykonywane są z reguły wiosną oraz po zbiorze plonów, co powoduje wzmożoną erozję i spływy zanieczyszczeń (nawozy i środki ochrony roślin) do rzeki z pozbawionych okrywy roślinnej gruntów. Znaczenie dla utrzymania właściwego stanu ochrony niskie.
5	A072 Trzmielojad A089 Orlik krzykliwy A051 Krakwa A055 Cyranka	B01: Zalesianie terenów otwartych		Zagrożenie obejmuje zalesienia gruntów rolniczych wykonane zarówno przez Lasy Państwowe, jak i prywatnych właścicieli przed utworzeniem obszaru Natura 2000. Jako zagrożenie potraktowano zalesienia terenów położonych na dnie doliny rzecznej, często w obrębie dawnych tarasów zalewowych. Zwiększenie lesistości na tych obszarach powoduje ogólne zubożenie siedlisk, zanik zbiorowisk roślinnych i zespołu ptaków charakterystycznych dla otwartego krajobrazu nizinnych dolin rzecznych. Znaczenie dla utrzymania właściwego stanu ochrony wysokie.
6	A072 Trzmielojad A089 Orlik krzykliwy A051 Krakwa A055 Cyranka	A03.03: Zaniechanie / brak koszenia.		Zagrożenie dotyczy głównie wilgotnych użytków zielonych położonych na dnie doliny rzecznej, w tym obszarów okresowo zalewanych. Tereny te dawniej były z reguły wypasane lub koszone. Zaniechanie użytkowania powoduje stopniowe zarastanie cennych siedlisk głównie krzaczastą wierzbą. Znaczenie dla utrzymania właściwego stanu ochrony średnie
7	A081 Błotniak stawowy A089 Orlik krzykliwy A072 Trzmielojad A073 Kania czarna A074 Kania ruda	E: Urbanizacja, budownictwo mieszkaniowe i handlowe		Zagrożenie obejmuje głównie południową część ostoi, co wynika zapewne z obecności jezior oraz niewielkiej odległości do aglomeracji miejskich. Szczególnie niebezpieczna dla awifauny jest mieszkalna zabudowa rozproszona. Posiadłości lokalizowane w oddaleniu od istniejącej zabudowy, często w ekspozycyjnych punktach widokowych eliminują rozległe powierzchnie siedlisk wykorzystywanych przez szereg kluczowych dla funkcjonowania ostoi gatunków. Zważywszy, że zmiany mają charakter nieodwracalny znaczenie dla utrzymania właściwego stanu ochrony uznano za wysokie.
8	A072 Trzmielojad A073 Kania czarna		C03.03: Produkcja energii wiatrowej	Lokalizowanie na obrzeżach obszaru Natura 2000 przemysłowych elektrowni wiatrowych o dużej mocy zagraża przede wszystkim ptakom szponiastym. Problem

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia istniejące	Zagrożenia potencjalne	Opis zagrożeń
	A074 Kania ruda A075 Bielik A081 Błotniak stawowy A089 Orlik krzykliwy			dotyczy całego obszaru, a w szczególności gmin Świątki, Lubomino i Gietrzwałd, gdzie rozpoczęto procedury uzgadniania warunków budowy siłowni wiatrowych. Zważywszy, że władze większości gmin są żywo zainteresowane lokalizowaniem elektrowni wiatrowych na swoim terenie znaczenie tego zagrożenie dla utrzymania właściwego stanu ochrony wysokie.
9	A073 Kania czarna A074 Kania ruda A075 Bielik A089 Orlik krzykliwy A234 Dzięcioł zielonosiwy A238 Dzięcioł średni A320 Muchotłówka mała		B02.02: Wycinka lasu	Problem dotyczy głównie drzewostanów liściastych stanowiących siedliska kilku gatunków kluczowych dla obszaru. Lokalnie wycinanie starodrzewu liściastego może powodować zanikanie stanowisk lęgowych dzięcioła średniego i muchotłówki małej – zmiana struktury (odmłodzenie i prześwietlenie) całych kompleksów leśnych. W południowej części ostoi zdominowanej przez siedliska borowe w efekcie intensywnej gospodarki leśnej powstały rozległe obszary prawie jednowiekowych młodych monokultur. Obecnie powierzchnie te są bezwartościowe z punktu widzenia ochrony ptaków. Trzeba jednak podkreślić, że zagrożenie to jest następstwem działań wykonywanych kilkadziesiąt lat temu. W przypadku gatunków, dla których wyznaczane są strefy ochronne zagrożenie dotyczy stanowisk z nieznaną lokalizacją gniazda. Znaczenie dla utrzymania właściwego stanu ochrony wysokie.
10	A073 Kania czarna A074 Kania ruda A075 Bielik A081 Błotniak stawowy A070 Nurogęś	G01: Sporty i różne formy czynnego wypoczynku, rekreacji, uprawiane w plenerze.		Szczególnie niekorzystnym zjawiskiem jest zabudowa linii brzegowej jezior obiektami rekreacyjnymi i wypoczynkowymi. Następstwem tego zjawiska jest wzmożona penetracja brzegów zbiorników wodnych i niszczenie pasa roślinności szuwarowej. Znaczenie dla utrzymania właściwego stanu ochrony średnie
11	A070 Nurogęś A229 Zimorodek	G01.01.02: Niemotorowe sporty wodne		Brzegi rzeki penetrowane są głównie przez wędkarzy (w większości kłusowników nie posiadających zezwolenia na połów ryb). Spływy kajakowe stanowią zagrożenie głównie w górnym i środkowym biegu rzeki. Znaczenie dla utrzymania właściwego stanu ochrony średnie.
12	A051 Krakwa A055 Cyranka A070 Nurogęś A081 Błotniak stawowy A229 Zimorodek	E03.01: Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych		Nielegalne wysypiska nie stanowią bezpośredniego zagrożenia dla ptaków, ale powodują zanieczyszczenie wód powierzchniowych.
13	A067 Gągoł A165 Samotnik	X: Brak zagrożeń i nacisków (z uwagi na właściwy (FV) stan ochrony)		

Źródło: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 2 grudnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pasłęki PLB280002 (Dz. Urz. Woj. War. – Maz. z 2014 r. Poz. 3975).

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Rzeka Pasłęka PLH280006

Obszar obejmuje system rzeczno-jeziorno-doliny rzeki Pasłęki i niektórych jej dopływów, przebiegający w kierunku północno-zachodnim. Rzeka Pasłęka to druga pod względem długości rzeka Pojezierza Mazurskiego (211 km). Jedna z lepiej zachowanych rzek nizinnych, lokalnie z cechami rzek podgórskich. Przepływa przez tereny o bardzo zróżnicowanym ukształtowaniu. Krajobraz doliny jest zróżnicowany, w którym obszary leśne występują na zmianę z bezleśnymi. Jest to obszar o ogromnej wartości przyrodniczej ze względu na bardzo bogatą i zróżnicowaną szatę roślinną oraz faunę środowisk wodnych. Występuje tutaj 11 typów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Na obszarze stwierdzono występowanie gatunków roślin, objętych ochroną takich, jak: kukułka krwista, kruszczyk szerokolistny, listera jajowata, lilia złotogłów, turzyca bagienna. Na terenie ostoi występują gatunki z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej: skójką gruboskorupowa, trzepla zielona, zalotka większa, czerwńczyk nieparek, pachnica dębowa, minóg strumieniowy, minóg rzeczny, boleń, różanka, piskorz, koza, głowacz białopłetwy, traszka grzebieniasta, kumak nizinny, bóbr europejski, wydra.

Dla przedmiotowego obszaru został ustanowiony plan zadań ochronnych Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rzeka Pasłęka PLH280006 (Dz. Urz. Woj. War. – Maz. z 2015 r. Poz. 1883) oraz Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 25 maja 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rzeka Pasłęka PLH280006 (Dz. Urz. Woj. War. – Maz. z 2015 r. Poz. 2278). Plan ten podkreśla działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów wdrażania.

Poniżej w tabeli wymieniono gatunki stanowiące przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 wraz ze wskazaniem istniejących i potencjalnych zagrożeń według ww. PZO.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia istniejące	Zagrożenia potencjalne
1	3150 Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion, Potamion</i> Podtyp 3150-1 Jeziora eutroficzne	E01.04 Inne typy zabudowy – Pomosty powodujące fragmentację szuwarów wysokich E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych F02.03 Wędkarstwo F05.04 Kłusownictwo G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem H01.08 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych I01 Obce gatunki inwazyjne – <i>Nymphaea x hybryda</i> , nawłóć kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> , niecierpek gruczołowaty <i>Impatiens glandulifera</i> J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych	E01.03 Zabudowa rozproszona E01.04 Inne typy zabudowy – Presja rozproszonej zabudowy turystyczno-rekreacyjnej

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia istniejące	Zagrożenia potencjalne
2	3150 Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i> Podtyp 3150-2 Eutroficzne starorzeczca i drobne zbiorniki wodne	K02.03 Eutrofizacja (naturalna) I01 Obce gatunki inwazyjne – kolczurka klapowana <i>Echinocystis lobata</i> , niecierpek gruczołowaty <i>Impatiens glandulifera</i> , nawłóć kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie K02.03 Eutrofizacja (naturalna)	J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych
3	3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	F02.03 Wędkarstwo F05.04 Kłusownictwo	
4	3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (<i>Ranunculion fluitantis</i>)	F02.03 Wędkarstwo E03 Odpady, ścieki G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze – głównie turystyka kajakowa H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych) G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych J02.05.02 Modyfikowanie prądów rzecznych J02.12 Tamy, wały, sztuczne plaże – ogólnie K01.02 Zamulenie K02.03 Eutrofizacja (naturalna) I01 Obce gatunki inwazyjne – Aster nowobelgijski (wirginijski) <i>Aster novibelgii</i> , czeremcha amerykańska <i>Prunus serotina</i> , nawłóć kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> , niecierpek gruczołowaty <i>Impatiens glandulifera</i> , kolczurka klapowana <i>Echinocystis lobata</i> , słonecznik bulwiasty (topinambur) <i>Helianthus tuberosus</i> , niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i>	
5	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Brak podstaw do oceny zagrożeń – Siedlisko nie występuje w obszarze Natura 2000	
6	7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja – ekspansja drzew i krzewów	I02 Problematiczne gatunki rodzime K02.03 Eutrofizacja (naturalna)
7	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	I02 Problematiczne gatunki rodzime K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja – ekspansja drzew i krzewów K02.03 Eutrofizacja (naturalna)	J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie
8	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	Brak podstaw do oceny zagrożeń – Siedlisko nie występuje w obszarze Natura 2000	
9	9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	Brak podstaw do oceny zagrożeń – Siedlisko nie występuje w obszarze Natura 2000	
10	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	B02.02 Stosowanie zrębów zupełnych B07 Inne rodzaje praktyk leśnych, niewymienione powyżej wprowadzanie gatunków obcych dla grądów	
11	91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pinomugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne	J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych – Zmiana stosunków wodnych, przesuszenie siedliska	I02 Problematiczne gatunki rodzime – Wnikanie gatunków obcych dla siedliska (tj. śmiałek darniowy <i>Deschampsia caespitosa</i>), zwiększony udział w runie borówki czarnej <i>Vaccinium myrtillus</i>
12	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum</i>)	K04.03 Zmiany w składzie gatunkowym drzewostanów – Zamieranie jesionu	B02.04 Usuwanie martwych i obumierających drzew I01 Obce gatunki inwazyjne – Wnikanie gatunków inwazyjnych

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia istniejące	Zagrożenia potencjalne
	<i>albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe		G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze – Rozwój turystyki, nadmierna penetracja i zaśmiecanie
13	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	K04.03 Zmiany w składzie gatunkowym drzewostanów – Zamieranie jesionu	B02.04 Usuwanie martwych i obumierających drzew I01 Obce gatunki inwazyjne – wnikanie obcych gatunków inwazyjnych (klon jesionolistny <i>Acer negundo</i> , niecierpek gruczołowy <i>Impatiens glandulifera</i>) G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze – Rozwój turystyki, nadmierna penetracja i zaśmiecanie
14	1032 Skójska gruboskorupowa <i>Unio crassus</i>	H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych)	J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych
15	1037 Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>	H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych)	J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych
16	1042 Żalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i>	U Nieznane zagrożenie lub nacisk – Niewystarczająca wiedza o przedmiocie ochrony (ryzyko popełnienia błędu w jego ochronie)	F02.03 Wędkarstwo H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych) J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie K01.03 Wyschnięcie K02.03 Eutrofizacja (naturalna)
17	1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja – Zarastanie stanowisk gatunków nr: 28, 43 i 81	A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja A03.03 Zaniechanie / brak koszenia B01 Zalesianie terenów otwartych
18	1096 Minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i>	K02.03 Eutrofizacja (naturalna)	J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych
19	1099 Minóg rzeczny <i>Lampetra fluviatilis</i>	U Nieznane zagrożenie lub nacisk – Niewystarczająca wiedza o przedmiocie ochrony (ryzyko popełnienia błędu w jego ochronie)	
20	1130 Boleń <i>Aspius aspius</i>	F02.03 Wędkarstwo – Połów gatunku i stosowanie jako żywej przynęty F03.02.03 Chwytywanie, trucie, kłusownictwo J02.12 Tamy, wały, sztuczne plaże – ogólnie	F02 Rybołówstwo i zbieranie zasobów wodnych
21	1145 Piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>	X Brak zagrożeń i nacisków – Gatunek znajduje się we właściwym stanie ochrony	
22	1149 Koza <i>Cobitis taenia</i>	K02.03 Eutrofizacja (naturalna)	E01.04 Inne typy zabudowy – Budowa pomostów i umocnienia brzegów rzek i jezior J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych
23	1163 Głowacz białopłetwy <i>Cottus gobio</i>	K02.03 Eutrofizacja (naturalna)	J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych.
24	5339 Różanka <i>Rhodeus sericeus amarus</i>	K02.03 Eutrofizacja (naturalna)	
25	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	X Brak zagrożeń i nacisków – Większość siedlisk gatunku znajduje się we właściwym stanie ochrony	E01 Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane E03 Odpady, ścieki F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja F02.03 Wędkarstwo H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych) J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie K01.03 Wyschnięcie K02.03 Eutrofizacja (naturalna)
26	1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	K01.03 Wyschnięcie K02.03 Eutrofizacja (naturalna) – Zarastanie stanowisk gatunku	E01 Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane E03 Odpady, ścieki F01.01 Intensywna hodowla ryb,

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia istniejące	Zagrożenia potencjalne
			intensyfikacja F02.03 Wędkarstwo H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych) – zanieczyszczenia wód powierzchniowych J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie K01.03 Wyschnięcie K02.03 Eutrofizacja (naturalna)
27	1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	G05.11 Śmierć lub uraz w wyniku kolizji	F02.01.02 Połowy siecią F02.03 Chwywanie, trucie, kłusownictwo
28	1355 Wydra <i>Lutra lutra</i>	G05.11 Śmierć lub uraz w wyniku kolizji	F02.01.02 Połowy siecią –Wpływanie się wydr w sieci rybackie F05.04 Kłusownictwo

Źródło: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rzeki Pasłęka PLH280006 (Dz. Urz. Woj. War. – Maz. z 2015 r. Poz. 1883 ze zm.)

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Warmińskie Buczyny PLH280033

Głównym walorem przyrodniczym tego terenu są dobrze zachowane starodrzewia lasów bukowych. Duża część tych drzewostanów ma charakter naturalny lub została odnowiona na pierwotnym siedlisku i wchodzi w skład żywej buczyny pomorskiej (kod 9130-1). Mniejsze powierzchnie występujące zwykle w kontakcie przestrzennym z poprzednim zbiorowiskiem zajmuje na tym terenie kwaśna buczyna pomorska (kod 9110-1). Obie buczyny kontaktują się i tworzą mozaikowy układ przestrzenny z grądem subatlantyckim (kod 9160). W dolinach wolno płynących cieków oraz szerokich obniżeniach terenowych dominują bagienne lasy olszowe tworzące niżowe łęgi jesionowo-olszowe (91E0-3) oraz olsy porzeczkowe. Rzadziej na tym terenie występuje inne zbiorowisko leśne z olszą czarną, jakim jest podgórski łęg jesionowy (91E0-5), który należy do rzadkich i interesujących składników roślinności Polski niżowej. Istotną powierzchnię ostoi stanowią naturalne eutroficzne zbiorniki wodne, do których należą cztery jeziora przylegające bezpośrednio do kompleksów leśnych. Na terenie tym występują również niewielkie torfowiska przejściowe (7140) i wysokie (7110) z typowo wykształconą roślinnością.

Dla przedmiotowego obszaru został ustanowiony plan zadań ochronnych Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Warmińskie Buczyny PLH280033 (Dz. Urz. Woj. War. – Maz. z 2015 r. Poz. 2607) oraz Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 22 czerwca 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 warmińskie Buczyny PLH280033 (Dz. Urz. Woj. War. – Maz. z 2015 r. Poz. 2573). Plan ten podkreśla działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów wdrażania.

Poniżej w tabeli wymieniono gatunki stanowiące przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 wraz ze wskazaniem istniejących i potencjalnych zagrożeń według ww. PZO.

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia
1	3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne	Zagrożenia istniejące: – H01: Zanieczyszczenie wód powierzchniowych – Zanieczyszczenia pochodzące z nieszczelnych

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia
	zbiorniki wodne	zbiorników bezodpływowych na ścieki. Zagrożenia potencjalne: – A08: Nawożenie / nawozy sztuczne – Stosowanie intensywnego nawożenia i ewentualne spływy zanieczyszczeń zmieniających trofię siedliska; – E01.03: Zabudowa rozproszona – Urbanizacja otoczenia jeziora na poziomie wyższym od obecnej i obecnie obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego; – E01.04: Inne typy zabudowy – Zabudowa letniskowa i mieszkalna wokół jeziora Łomy i Limajno oraz urbanizacja w otoczeniu jeziora; – E03.01: Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych – Dzikie wysypiska śmieci, porzucanie odpadów komunalnych przy zbiornikach wodnych.
2	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	Zagrożenia istniejące: – X: Brak zagrożeń i nacisków. Zagrożenia potencjalne: – C01.03.01: Ręczne wycinanie torfu – Pozyskiwanie torfu przez lokalną społeczność; – F04.01: Płądrowanie stanowisk roślin – Pozyskiwanie roślin przez lokalną społeczność; – H01.03: Zanieczyszczenie wód powierzchniowych ze źródeł punktowych – Ewentualne zrzuty zanieczyszczeń
3	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	Zagrożenia istniejące: – B02.04: Usuwanie martwych i umierających drzew – W siedlisku zauważalny deficyt martwego drewna prowadzący do zubożenia struktury siedliska. Zagrożenia potencjalne: – B02.01.02: Odnawianie lasu po wycince gatunkami nierodzimymi – Możliwość zachwiania struktury oraz funkcji siedliska; – B03: Eksploatacja lasu bez odnawiania czy naturalnego odrastania – Możliwość zachwiania struktury oraz funkcji siedliska; – B05: Stosowanie nawozów w leśnictwie – Nawożenie mogące powodować zmiany trofii siedliska; – I01: Obce gatunki inwazyjne – Rozprzestrzenianie się obcych gatunków zaburzających strukturę siedliska; – B02.02: Wycinka lasu – Użytkowanie rębnią częściową całości jedyne go płatu kwaśnej buczyny; – L10: Inne naturalne katastrofy – Szkody powodowane przez silne wiatry, jak np.: trąba powietrzna, która w 2006 r. spowodowała znaczne szkody w drzewostanach bukowych na terenie leśnictwa Buki.
4	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	Zagrożenia istniejące: – B02.04: Usuwanie martwych i umierających drzew – Wszędzie, nawet w rezerwacie przyrody „Kamienna Góra”, deficyt martwego drewna; – B07: Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej – Poza rezerwatem praktycznie brak fragmentów zwartych starodrzewi, prawie wszystkie buczyny pocięciach rębni częściowej; – I01: Obce gatunki inwazyjne – Bardzo silna neofityzacja, w tym niecierpek drobnokwiatowy, niecierpek gruczołowaty, nawłóć późna. Zagrożenia potencjalne: – B02.01.02: Odnawianie lasu po wycince gatunkami nierodzimymi – Możliwość zachwiania struktury oraz funkcji siedliska; – B03: Eksploatacja lasu bez odnawiania czy naturalnego odrastania – Możliwość zachwiania struktury oraz funkcji siedliska; – B05: Stosowanie nawozów w leśnictwie – Nawożenie mogące powodować zmiany trofii siedliska; – L10: Inne naturalne katastrofy – Szkody powodowane przez silne wiatry, jak np.: trąba powietrzna, która w 2006 r. spowodowała znaczne szkody w drzewostanach bukowych na terenie leśnictwa Buki.
5	9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario holosteeae-Carpinetum betuli</i>)	Zagrożenia istniejące: – B02.04: Usuwanie martwych i umierających drzew – W siedlisku zauważalny deficyt martwego drewna prowadzący do zubożenia struktury siedliska; – I01: Obce gatunki inwazyjne – Widoczna neofityzacja siedliska. Zagrożenia potencjalne: – B02.01.02: Odnawianie lasu po wycince gatunkami nierodzimymi – Możliwość zachwiania struktury oraz funkcji siedliska; – B03: Eksploatacja lasu bez odnawiania czy naturalnego odrastania – Możliwość zachwiania struktury oraz funkcji siedliska; – B05: Stosowanie nawozów w leśnictwie – Nawożenie mogące powodować zmiany trofii siedliska; – L10: Inne naturalne katastrofy – Szkody powodowane przez silne wiatry (notowane na terenie Nadleśnictwa Kudypy w ubiegłych latach).
6	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion</i>)	Zagrożenia istniejące: – B02.04: Usuwanie martwych i umierających drzew – W siedlisku zauważalny deficyt martwego drewna prowadzący do zubożenia struktury siedliska; – I02: Problematiczne gatunki rodzime – Występujące w runie apofity. Zagrożenia potencjalne: – B02.01.02: Odnawianie lasu po wycince gatunkami nierodzimymi – Możliwość zachwiania struktury oraz funkcji siedliska;

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia
		– B03: Eksploatacja lasu bez odnawiania czy naturalnego odrastania – Możliwość zachwiania struktury oraz funkcji siedliska; – B05: Stosowanie nawozów w leśnictwie – Nawożenie mogące powodować zmiany trofii siedliska; – I01: Obce gatunki inwazyjne – Rozprzestrzenianie się obcych gatunków zaburzających strukturę siedliska; – L10: Inne naturalne katastrofy – Szkody powodowane przez silne wiatry (notowane na terenie Nadleśnictwa Kudypy w ubiegłych latach).
7	1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Zagrożenia istniejące: – Nie badano. Zagrożenia potencjalne: – F03.02: Pozyskiwanie / Usuwanie zwierząt (lądowych) – Kłusownictwo, zabijanie zwierząt wyrządzających szkody, samowolne niszczenie żeremi; – H01: Zanieczyszczenie wód powierzchniowych – Zanieczyszczenie wód zagrażające stabilności populacji bobra na omawianym terenie.
8	1355 Wydra <i>Lutra lutra</i>	Zagrożenia istniejące: – Nie badano Zagrożenia potencjalne: – F03.02: Pozyskiwanie / Usuwanie zwierząt (lądowych) – Kłusownictwo, zabijanie zwierząt; – H01: Zanieczyszczenie wód powierzchniowych – Potencjalnie zanieczyszczenie wód zagrażające stabilności populacji wydry na omawianym terenie.
9	1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Zagrożenia istniejące: – Nie badano. Zagrożenia potencjalne: – H01: Zanieczyszczenie wód powierzchniowych – Zanieczyszczenie wód zagrażające stabilności populacji kumaka nizinnego w obszarze.
10	1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	Zagrożenia istniejące: – Nie badano. Zagrożenia potencjalne: – F03.02.03: Chwytywanie, trucie, kłusownictwo – Chwytywanie okazów motyli; – A03.03: Zaniechanie / brak koszenia – Zachwianie składu gatunkowego siedlisk wykorzystywanych przez czerwonończyka nieparka; – B01.01: Zalesianie terenów otwartych drzewami rodzimymi – Zmniejszanie powierzchni siedlisk otwartych wykorzystywanych przez czerwonończyka nieparka.

Źródło: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Warmińskie Buczyny PLH280033 (Dz. Urz. Woj. War. – Maz. z 2015 r. Poz. 2607 ze zm.).

3.3 Obszary chronionego krajobrazu

Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. 2021 poz. 1098) obszar chronionego krajobrazu obejmuje *tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych*.

Na terenie gminy Świątki zlokalizowany jest Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny oraz Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki.

Dla Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny obowiązuje Uchwała Nr XXVI/606/17 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny (Dz. Urz. Woj. Warm. - Maz. 2017 poz. 2466).

Dla Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki obowiązuje Uchwała Nr XXVI/605/17 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki. (Dz. Urz. Woj. Warm. - Maz. 2017 poz. 2465).

Na terenie przedmiotowych obszarów chronionego krajobrazu zgodnie z ww. Uchwałami zakazuje się:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwośuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 8) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne- z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Zakazy, o których mowa powyżej nie dotyczą:

- wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa;
- prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;
- realizacji inwestycji celu publicznego,
- wykonywania zadań wynikających z planu ochrony, zadań ochronnych lub planu zadań ochronnych.

Zakaz, o którym mowa w pkt 2, nie dotyczy:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których regionalny dyrektor ochrony środowiska stwierdził brak konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Zakaz, o którym mowa w pkt 3:

- 1) nie dotyczy usunięcia drzewa lub krzewu w obrębie zadrzewienia, należących do gatunków obcych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 120 ust. 2f ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- 2) nie dotyczy terenów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących:
 - a) w dacie orzekania w przedmiocie wydania: decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzji o pozwoleniu na budowę, a także innych decyzji - jeżeli są one wymagane dla realizacji danego przedsięwzięcia na podstawie przepisów powszechnie obowiązującego prawa,
 - b) w dacie realizacji przedsięwzięcia - jeżeli dla danego przedsięwzięcia przepisy powszechnie obowiązującego prawa nie przewidują obowiązku uzyskania decyzji, o których mowa w lit. a;
- 3) nie ma zastosowania do zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w zakresie terenów przeznaczonych w tych planach pod zabudowę;
- 4) nie dotyczy realizacji inwestycji na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, którą wydano po uzgodnieniu z właściwym organem ochrony przyrody.

Zakazy, o których mowa w pkt 4 i 5, nie dotyczą:

- 1) złóż kopalin udokumentowanych przez Skarb Państwa do dnia 15 stycznia 2009 r., tj. dnia wejścia w życie Rozporządzenia Nr 160 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 201, poz. 3152), których dokumentacje zostały zatwierdzone lub przyjęte przez właściwy organ administracji geologicznej;
 - 2) złóż kopalin udokumentowanych na potrzeby lokalne o powierzchni do 2 ha i wydobywaniu nie przekraczającym 20 000 m³/rok na podstawie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie, udzielonych do dnia 15 stycznia 2009 r., tj. dnia wejścia w życie Rozporządzenia Nr 160 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 201, poz. 3152).
-
- 1) złóż kopalin udokumentowanych przez Skarb Państwa do dnia 6 grudnia 2008 r., tj. dnia wejścia w życie Rozporządzenia Nr 147 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 179, poz. 2632), których dokumentacje zostały zatwierdzone lub przyjęte przez właściwy organ administracji geologicznej;
 - 2) złóż kopalin udokumentowanych na potrzeby lokalne o powierzchni do 2 ha i wydobywaniu nie przekraczającym 20 000 m³/rok na podstawie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie, udzielonych do dnia 6 grudnia 2008 r., tj. dnia wejścia w życie Rozporządzenia Nr 147 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 179, poz. 2632).

Zakaz, o którym mowa w pkt 8, nie dotyczy:

- 1) innych niż rzeki cieków naturalnych w rozumieniu art. 16 pkt 5 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne;
- 2) terenów zieleni w granicach administracyjnych miast;
- 3) obszarów zwartej zabudowy miast i wsi w granicach określonych w obowiązujących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku obszarów, dla których obowiązuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które uchwalono przed dniem 8 sierpnia 2015 r., tj. przed dniem wejścia w życie Uchwały Nr VIII/207/15 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2015 r. poz. 2748) oraz przed dniem wejścia w życie Uchwały Nr VIII/208/15 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2015 r. poz. 2749) i w którym nie określono granic zwartej zabudowy miasta lub wsi, również obszarów wskazanych w obowiązującym studium jako tereny zabudowane;
- 4) uzupełnień zabudowy pod warunkiem wyznaczenia nieprzekraczalnej linii zabudowy od brzegów zgodnie z linią występującą na działkach przyległych;
- 5) budowy obiektów budowlanych w granicach zabudowanej budynkiem działki budowlanej w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym pod warunkiem nie zmniejszania dotychczasowej odległości zabudowy od brzegów wód ustalonej w odniesieniu do zabudowy;

a) na tej działce, albo

b) na działce przylegającej w przypadku, gdy odległość zabudowy od brzegów wód na tej działce jest mniejsza niż odległość zabudowy od brzegów wód na działce, na której budowany jest obiekt budowlany;

6) siedlisk rolniczych - w zakresie uzupełnienia istniejącej zabudowy zagrodowej o obiekty służące do prowadzenia gospodarstwa rolnego, w tym obiekty służące agroturystyce, pod warunkiem nie zmniejszania dotychczasowej odległości zabudowy od brzegów wód;

7) lokalizowania obiektów budowlanych niezbędnych do pełnienia funkcji plaż, kąpielisk i przystani na wyznaczanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenach dostępu do wód publicznych oraz realizacji infrastruktury technicznej na potrzeby tych terenów;

8) lokalizowania ścieżek rowerowych, ciągów pieszych oraz związanych z nimi: infrastruktury technicznej i obiektów małej architektury służących utrzymaniu porządku;

9) ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących:

a) w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały, lub

- w dniu 8 sierpnia 2015 r., tj. w dniu wejścia w życie Uchwały Nr VIII/207/15 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2015 r. poz. 2748);
- w dniu 8 sierpnia 2015 r., tj. w dniu wejścia w życie Uchwały Nr VIII/208/15 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2015 r. poz. 2749),
- w dniu 15 stycznia 2009 r., tj. w dniu wejścia w życie Rozporządzenia Nr 160 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 201, poz. 3152);
- w dniu 6 grudnia 2008 r., tj. w dniu wejścia w życie Rozporządzenia Nr 147 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 179, poz. 2632);

10) realizacji inwestycji na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, którą wydano po uzgodnieniu z właściwym organem ochrony przyrody i która stała się ostateczna przed dniem 15 stycznia 2009 r., tj. przed dniem wejścia w życie Rozporządzenia Nr 160 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 201, poz. 3152) oraz realizacji inwestycji na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, którą wydano po uzgodnieniu z właściwym organem ochrony przyrody i która stała się ostateczna przed dniem 6 grudnia 2008 r., tj. przed dniem wejścia w życie Rozporządzenia Nr 147 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 179, poz. 2632).

Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 8 lit. b, nie dotyczy zbiorników wodnych o powierzchni do 0,5 ha:

- 1) wykonanych na podstawie pozwolenia wodnoprawnego, lub
- 2) dla których wydano decyzję o legalizacji urządzenia wodnego.

3.4 Użytki ekologiczne

Na terenie gminy znajduje się użytek ekologiczny „**Kwiecewo**”. Rodzaj użytku: siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków. Powierzchnia 122,8200 ha. Jest to polder stanowiący miejsce występowania oraz ostoja lęgowa wielu rzadkich gatunków ptaków wodno-błotnych.³

Podstawa prawna: Rozporządzenie Nr 43 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 kwietnia 2008 w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego "Kwiecewo" (Dz. Urz. Woj. War.-Maz. Nr 74 poz. 1396 z 12.05.2008 r.).

³ Źródło: <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewuzytekekologiczny.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.UE.2814122.49>

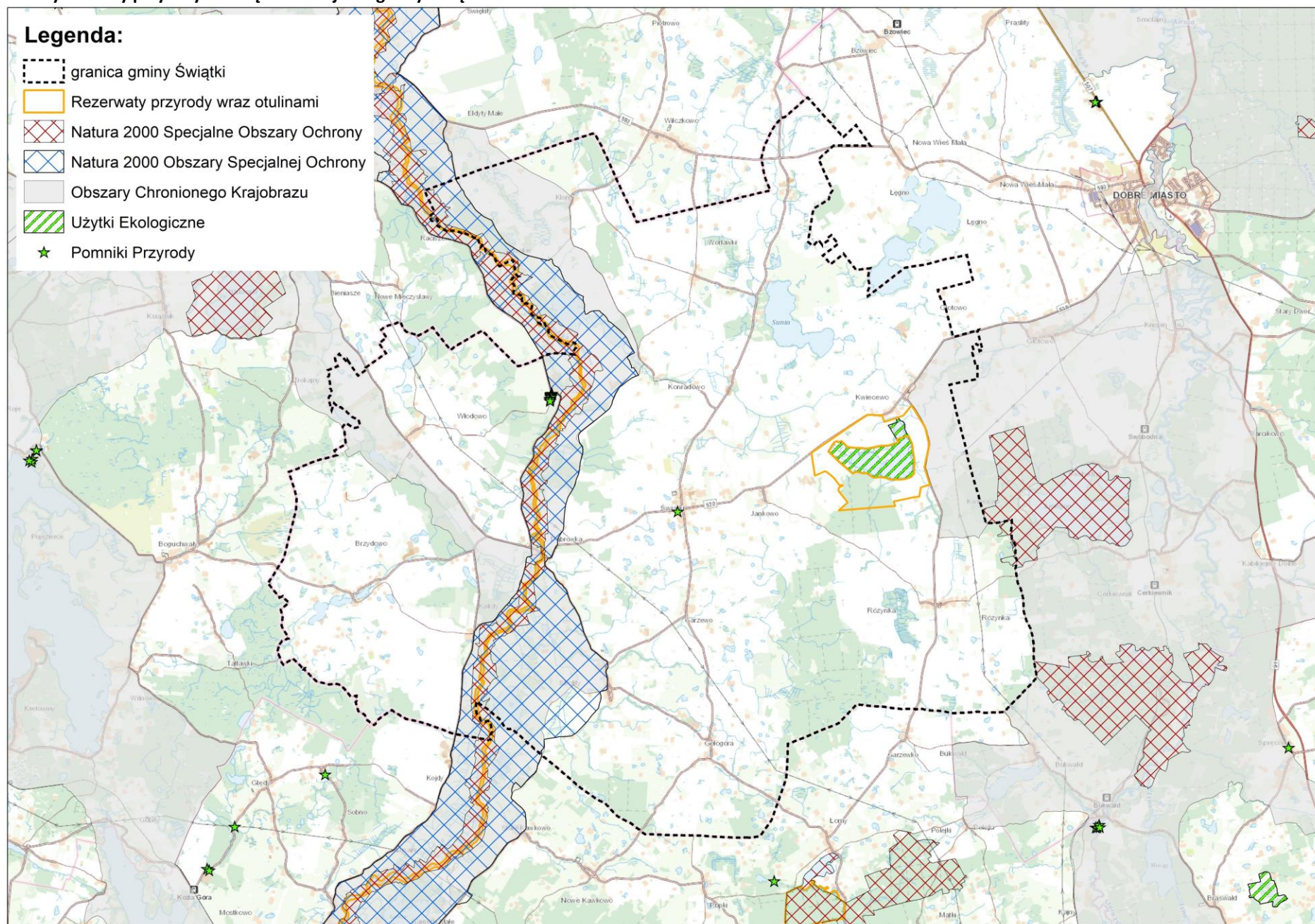
3.5 Pomniki przyrody

Na terenie gminy znajdują się pomniki przyrody obejmujące grupę drzew oraz krzew.

Data utworzenia	Typ tworu	Opis	Akt powołujący
2012-10-17	Wieloobiektowy	Grupa 9 dębów	Uchwała Nr XVI/131/2012 Rady Gminy Świątki z dnia 12 września 2012 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. War.-Maz. poz. 2621 z 02.10.2012 r.)
2013-10-16	Jednoobiektowy	Krzew - 1 głąg czerwony pełnokwiatowy, dwupienny „Głogi imienia świętych Kosmy i Damiana”	Uchwała Nr XXIV/216/2013 Rady Gminy Świątki z dnia 4 września 2013 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. War.-Maz. poz. 2746 z 01.10.2013 r.)

Źródło: Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Rysunek 9 Formy ochrony przyrody w obrębie i w rejonie gminy Świątki

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://www.gdos.gov.pl/dane-i-metadata>.

3.6 Ochrona gatunkowa

Gmina Świątki nie była dotychczas objęta kompleksowymi badaniami w zakresie inwentaryzacji przyrodniczej.

Można założyć, że potencjalne miejsca bytowania gatunków objętych ochroną gatunkową mogą stanowić obszary położone w obrębie obszarów cennych przyrodniczo – objętych ochroną. Są to przed wszystkim miejsca podmokłe, bagienne, torfowiskowe, łąki, doliny rzeczne, tereny leśne bądź aleje drzewne mogące stanowić korytarz migracyjny nietoperzy itp.

Na terenie gminy Świątki w obrębie terenów leśnych zlokalizowane są strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania ptaków takich jak: bielik, orlik krzykliwy, bocian czarny i kania ruda⁴.

W przypadku stwierdzenia stanowisk gatunków chronionych należy zastosować właściwe przepisy. W stosunku do chronionych gatunków zwierząt oraz roślin obowiązują następujące przepisy prawne: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183 ze zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409).

W przypadku konieczności złamania któregośkolwiek z zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków chronionych przed uzyskaniem pozwolenia na budowę, wymagane będzie uzyskanie pozwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska lub/i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie (w zależności od zakazu) na odstąpienie od zakazów wymienionych w art. 51 i art. 52 ustawy o ochronie przyrody.

3.7 Korytarze ekologiczne

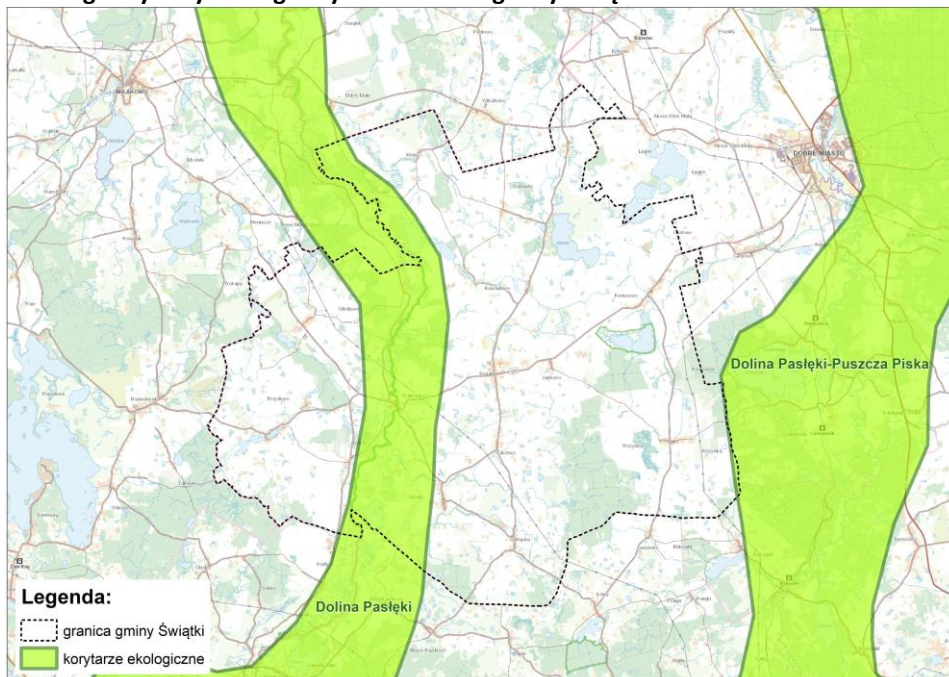
Ustawa o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r. definiuje korytarz ekologiczny jako *obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów* (art. 5, pkt 2). Stanowi on istotny, z punktu widzenia funkcjonowania środowiska, element przestrzeni, gwarantujący (poprzez zachowanie warunków migracji organizmów) utrzymanie możliwości wymiany i istnienia określonej puli genetycznej, liczebności osobników i gatunków, a w konsekwencji zachowanie różnorodności biologicznej środowiska. Korytarze ekologiczne są niezwykle ważne, szczególnie dla populacji gatunków wędrownych i leśnych, w których zachowania wpisane jest naturalne przemieszczanie się w celach poszukiwania nowego terytorium dla życia lub schronienia (w tym wędrówki codzienne i sezonowe) lub w celach rozrodczych czy pokarmowych. Mapa przebiegu korytarzy ekologicznych w Polsce opracowana została przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego. Głównym założeniem

⁴ Dane pozyskane z RDOŚ Olsztyn (październik 2021 r.).

merytorycznym było opracowanie mapy korytarzy o charakterze multifunkcyjnym - przeznaczonych dla możliwie największej liczby gatunków i łączących różnorodne siedliska przyrodnicze, zwłaszcza podlegające ochronie w ramach sieci Natura 2000. Podstawowym celem opracowania mapy było stworzenie praktycznego narzędzia dla ochrony siedlisk i gatunków zagrożonych fragmentacją środowiska, wykorzystywanego w planowaniu przestrzennym i projektowaniu inwestycji liniowych.

Na terenie gminy Świątki zlokalizowany jest korytarz ekologiczny Dolina Pasłęki oraz w niewielkim zakresie korytarz Dolina Pasłęki – Puszcza Piska.⁵

Rysunek 10 Przebieg korytarzy ekologicznych na terenie gminy Świątki.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://www.gdos.gov.pl/dane-i-metadane>.

4 STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Gmina Świątki posiada Gminną Ewidencję Zabytków w myśl przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, przyjętą zarządzeniem nr 26 Wójta Gminy Świątki z dnia 15.05.2020 r., która jest podstawą do określenia uwarunkowań wynikających ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków. Znajdują się w niej zabytki ujęte w rejestrze zabytków, Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków oraz te, które zostały uznane za wymagające ujęcia w gminnej ewidencji. Należy pamiętać, że formy ochrony zabytków zostały wymienione w art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, a wśród nich nie zostało wymienione studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Oznacza to, że dokument ten jest jedynie diagnozą stanu zabytków

⁵ projekt korytarzy ekologicznych zamieszczony na www.geoserwis.gdos.gov.pl (dostęp listopad 2021 r.)

w gminie oraz wyznacznikiem ogólnych kierunków ich ochrony. Podstawowym gminnym aktem prawa ustalającym formy ochrony zabytków jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Świadectwa dziedzictwa kulturowego opisane niżej ulokowane są na obszarze gminy w sposób regularny. Najczęściej zlokalizowane są w okolicach zbiorników wodnych lub ciągów komunikacyjnych. Zabytki architektury zlokalizowane są w granicach wsi – głównie Świątki, Dąbrówka, Skolity, Brzydowo, Różynka, Kwiecewo. Stanowiska archeologiczne w większych skupiskach występują w okolicach Kalist, Dąbrówki, Gołogóry, Różynki i Brzydowa, Kwiecewa, a także na linii Kiewry – Jezioro Skolickie – Skolity. Na pozostałym obszarze stanowiska rozsiane są luźno na terenie gminy, za wyjątkiem okolic Wysokich, Klonów i Włodowa, gdzie nie występują w ogóle. Przez obszar gminy biegnie też aleja Zagony - Świątki - Gołogóra - Jonkowo - droga wojewódzka nr 527 – Giedajty.

Zabytki architektoniczne pochodzą w gminie z okresu XVII i młodszych, jednak najwięcej datuje się na wiek XIX oraz przełom wieku XIX/XX. Stanowiska archeologiczne pochodzą głównie z okresu średniowiecza oraz czasów nowożytnych, w niewielkiej ilości spotkać można epokę żelaza, brązu, kamienia, neolit, czy okres starożytny. Cmentarzyska w Kalistach pochodzą jako jedyne z okresu lateńskiego.

Zestawienie zabytków wpisanych do rejestru zabytków, zabytków ujętych w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków oraz wykaz stanowisk archeologicznych przedstawiony został w projekcie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki.

5 STAN, FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA OBSZARU GMINY

5.1 Jakość wód

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza (PGW) jest podstawowym dokumentem planistycznym gospodarki wodnej według Ramowej Dyrektywy Wodnej. Zgodnie z założeniami dyrektywy, plany gospodarowania miały być tworzone dla potrzeb osiągnięcia dobrego stanu wód i utrzymania lub poprawy tego stanu w dalszym okresie. Plany gospodarowania wodami w dorzeczach przyjmowane są na kolejne sześciolateczne cykle planistyczne (2003-2009; 2009-2015; 2015-2021; 2021-2027). PGW powinien stanowić podstawę podejmowania wszelkich decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania nimi w przyszłości. Utrzymanie dobrego stanu i potencjału ekologicznego wód powierzchniowych, podziemnych, obszarów chronionych wynika z wypełniania celów środowiskowych i zasad ochrony wód, obowiązek ten wynika z przepisów odrębnych (Ustawa Prawo wodne tj. Dz.U. z 2015 r., poz.469). Obecnie obowiązuje Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2016 poz. 1911) oraz Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Pregoty (Dz.U. 2016 poz. 1959).

Obszar gminy Świątki zlokalizowany jest w obszarze zlewni następujących jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) – cele środowiskowe określone według ww. Planów:

Jednolita Część Wód Powierzchniowych RZEKI		Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
Nazwa JCWP	Kod JCWP	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	
Dorzecze Wisły				
Kanał Skolity	RW20001856369	dobry stan ekologicznego	dobry stanu chemicznego	zagrożona
Dopływ z Litwy	RW200018563729	dobry stan ekologicznego	dobry stanu chemicznego	zagrożona
Dopływ z Konradowa	RW2000185638	dobry stan ekologicznego	dobry stanu chemicznego	zagrożona
Dopływ spod Worławek	RW20001856394	dobry stan ekologicznego	dobry stanu chemicznego	zagrożona
Miłakówka z jeziora Narie, Mildzie	RW2000185649	dobry stan ekologicznego	dobry stanu chemicznego	zagrożona
Pasłęka od Morąga do Drwęcy Warmińskiej bez Drwęcy Warmińskiej	RW2000205659	dobry stan ekologicznego	dobry stanu chemicznego	zagrożona
Dorzecze Pregoty				
Stara Łyna	RW700018584529	dobry stan ekologicznego	dobry stanu chemicznego	niezagrożona
Kanał Limajno	RW700018584549	dobry stan ekologicznego	dobry stanu chemicznego	niezagrożona
Kwiela	RW700018584569	dobry stan ekologicznego	dobry stanu chemicznego	niezagrożona
Sunia	RW7000185845729	dobry stan ekologicznego	dobry stanu chemicznego	niezagrożona
Jez. Sunia	LW 30463	dobry stan ekologicznego	dobry stanu chemicznego	zagrożona

Jednolite części wód powierzchniowych są częściowo zagrożone ryzykiem nieosiągnięciem celów środowiskowych (zagrożone nieosiągnięciem lub nieutrzymaniem, co najmniej dobrego stanu/potencjału ekologicznego i co najmniej dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych). Pogarszanie się jakości wód powierzchniowych i podziemnych oraz brak poprawy jej jakości następuje przede wszystkim w wyniku ich zanieczyszczania ściekami bytowo-gospodarczymi, wynikającego z niedostatku sieci kanalizacyjnych, spływu zanieczyszczeń z terenów użytkowanych rolniczo.

Zgodnie z Ustawą prawo wodne celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione, jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także zapobieganie pogorszeniu ich stanu. Celem środowiskowym dla sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona tych wód oraz poprawa ich potencjału

Celem środowiskowym dla jednolitych części wód podziemnych jest:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Rysunek 11 Jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) i podziemnych (JWPd) na terenie gminy Świątki.

5.2 Jakość powietrza atmosferycznego

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie opracował ocenę roczną jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim dotyczącą roku 2020 r. Ocenę przeprowadzono w odniesieniu do stref z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin.

W województwie warmińsko-mazurskim klasyfikację wykonano w 4 strefach: miasto Olsztyn, miasto Elbląg i strefa warmińsko-mazurska, do której zalicza się gmina Świątki.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych;
- do klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, poziomy docelowy powiększony o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny, poziomy docelowy;

Wyniki klasyfikacji stref – cel: ochrona zdrowia

W wyniku oceny rocznej jakości powietrza za 2020 rok, dla zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalny benzen, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, ozon, tlenek węgla, pył PM₁₀, pył PM_{2.5} oraz kadm, nikiel, ołów, arsen i benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM₁₀. W obrębie strefy warmińsko-mazurskiej stwierdzono obszary przekroczenia standardów imisyjnych dla benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀. Według kryterium ochrony zdrowia strefa została zakwalifikowana do klasy C.

Wyniki klasyfikacji stref – cel: ochrona roślin

W wyniku oceny rocznej jakości powietrza za 2020 rok, dla zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalny (dwutlenek siarki, tlenek azotu, ozon), według kryterium ochrony roślin strefa warmińsko-mazurska otrzymała klasę A dla wszystkich ww. zanieczyszczeń.

Podstawową przyczyną przekroczeń benzo(a)pirenu jest emisja powierzchniowa (emisja związana z ogrzewaniem mieszkań w sektorze komunalno-bytowym). Spalanie odpadów komunalnych w paleniskach domowych potęguje problem przekroczeń poziomu docelowego B(a)P w powietrzu.

Drugą grupą emisji, co do wielkości wpływu na wielkości przekroczeń jest emisja liniowa, która skoncentrowana jest wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych i charakteryzuje się dużą nierównomiernością w ciągu doby. Substancje emitowane z silników pojazdów oddziałują na stan powietrza szczególnie w najbliższym otoczeniu dróg, a ich wpływ maleje wraz z odległością.

Wpływ na poprawę sytuacji zakresie poprawy jakości powietrza atmosferycznego miałyby przedsięwzięcia związane m.in. z wymianą starych, niskosprawnych i nieekologicznych kotłów i pieców węglowych bądź związane z wykorzystaniem źródeł energii odnawialnej (m.in. energia wiatrowa, słoneczna, wykorzystanie biomasy).

Istotne jest również podejmowanie działań skierowanych na większe uświadomienie społeczeństwa i propagowanie szerszego wykorzystania paliw typu gaz ziemny, olej opałowy, brykiet, energię elektryczną lub energię odnawialną, bardziej przyjaznych środowisku, których wykorzystanie przyczyni się do zmniejszenia tzw. niskiej emisji, jak również wyeliminuje problem spalania odpadów.

W celu zmniejszenia emisji zanieczyszczeń pochodzących z dróg zaleca propagowanie wykorzystania mniej uciążliwych dla środowiska form ruchu, np. ruch rowerowy, pieszy (budowa ścieżek rowerowych, budowa chodników, remont poboczy dróg) oraz rozwój transportu zbiorowego.

6 CHARAKTERYSTYKA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

Zgodnie z projektem Studium zakłada się kontynuację dotychczasowej polityki przestrzennej wraz z jej rozwinieciem o nowe tereny w ilościach nieprzekraczających wartości wynikających z bilansu terenów. Główną cechą charakterystyczną nowej polityki przestrzennej jest również rozdzielenie kierunków dotychczas funkcjonujących jako wielofunkcyjne i wydzielenie kierunków mieszkalno-usługowych oraz produkcyjno-usługowych.

Z analizy uwarunkowań wyłaniają się najważniejsze elementy polityki przestrzennej gminy:

- *lokalizowanie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, usługową czy produkcyjną w sąsiedztwie wykształconych już ciągów komunikacyjnych, uzbrojonych w infrastrukturę lub niewymagających istotnych nakładów na jej wybudowanie, w celu ograniczenia kosztów budowy i utrzymania infrastruktury technicznej, a także w nawiązaniu do już wyznaczonych (w dotychczas obowiązującym studium) obszarów rozwoju zabudowy jako jej uzupełnianie i kontynuacja,*
- *adaptacja istniejącej zabudowy, kolidującej z wyznaczonym kierunkiem zagospodarowania, w tym w szczególności zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej położonej poza jednostkami osadniczymi gminy,*
- *poprawa stanu i rozwój systemów komunikacji kołowej, w tym w szczególności dróg gminnych,*
- *zdecydowany rozwój sieci infrastruktury technicznej, ze szczególnym naciskiem na sieć kanalizacyjną i oczyszczalnię ścieków,*
- *wyznaczenie terenów aktywności gospodarczej wokół dróg wojewódzkich, które wzmocnią atrakcyjność inwestycyjną gminy,*
- *wyznaczenie nowych terenów pod lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł, w szczególności ze słońca,*
- *racjonalne wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej.*

Jak wskazano w uwarunkowaniach zagospodarowania przestrzennego, brak pokrycia terenu planami miejscowymi umożliwia lokalizowanie form zagospodarowania niekorzystnie dla siebie oddziałujących (połączenia: produkcja rolno-mieszkanie; przemysł-mieszkanie). Ponadto brak planów sprawia, że ostateczna forma zagospodarowania terenu jest nieprzewidywalna. Dla jednej działki można pozyskać kilka decyzji o warunkach zabudowy, dla przeznaczeń wręcz sprzecznych, do tego procedura ta wykonywana jest w oderwaniu od polityki przestrzennej określonej w studium. Pokrycie planami jak największej ilości terenów wydaje się więc równie ważnym postulatem dla polityki przestrzennej gminy.

Niniejsze Studium ma stanowić ramy dla realizacji powyższych postulatów. Szczegółowe rozwiązania powinny pojawić się w obowiązujących i sporządzanych w przyszłości miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Biorąc powyższe pod uwagę, zasadne wydaje się kształtowanie odpowiedzialnej polityki przestrzennej gminy, polegającej na lokalizowaniu nowej zabudowy na terenach skomunikowanych i uzbrojonych, co jest również wprost realizowaniem zasady wynikającej z art. 1 ust. 4 pkt 4 lit. „b” ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W tym celu studium wprowadza, w ramach dopuszczonych bilansem powierzchni, nowe tereny rozwojowe w ilościach wynikających z dokonanego bilansu. Zaznaczyć jednak należy, że funkcja mieszkaniowa na rysunku studium, która pojawiła się w obecnej edycji dokumentu, jest w większości oznaczeniem kierunku dla już istniejącej zabudowy, a nie wyznaczeniem nowych terenów. Zdecydowana większość nowowyznaczonych kierunków zagospodarowania dotyczy natomiast rozwoju energetyki słonecznej i związanych z nią obiektów.

Główne kierunki zagospodarowania przestrzennego zostały scharakteryzowane poniżej – w poszczególnych rozdziałach dotyczących prognozowanego wpływu na komponenty środowiska w tym zdrowie i życie ludzi (Rozdział 8).

7 POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Powiązania z innymi dokumentami z projektem Studium dotyczą realizacji ponadlokalnych celów publicznych ujętych w dokumentach wyższego szczebla. Inwestycjami celu publicznego są inwestycje, które służą realizacji celów, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. Ich charakter może być lokalny (gminny), ponadlokalny (powiatowy, wojewódzki lub krajowy), krajowy (w tym międzynarodowy i ponadregionalny) lub metropolitalny (obejmujący obszar metropolitalny).

7.1 Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym oraz ponadlokalnym

W studium określa się, zgodnie z zapisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych, ustalonych w

dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa. Poniższa tabela przedstawia te zadania. Wszystkie znajdują się w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa oraz dodatkowo w dokumentach, o których mowa w kolumnie Program, dokument.

L.p.	Nazwa inwestycji	Program, dokument
1	Modernizacja linii 400 kV Gdańsk Błonia– Olsztyn Mątki	Plan Rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną na lata 2016-2025
2	Modernizacja linii 110 kV Olsztyn Mątki– Lidzbark Warmiński	Plan Rozwoju na lata 2017-2022 ENERGA OPERATOR S.A.
3	Kształtowanie przekroju podłużnego i poprzecznego koryta rzeki Struga Skolity w km 0+000+13+245, gm. Świątki	Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły
4	Budowa i rozbudowa Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych	Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa

Poszczególne grupy inwestycji celu publicznego zostały omówione niżej.

- **Wydzielanie gruntów pod drogi publiczne, drogi rowerowe i drogi wodne, budowa, utrzymywanie oraz wykonywanie robót budowlanych tych dróg, obiektów i urządzeń transportu publicznego, a także łączności publicznej i sygnalizacji**

Do inwestycji zaliczyć należy modernizacje, budowy i przebudowy gminnych dróg publicznych do parametrów wynikających z ich klas technicznych. Wiąże się to z wydzieleniem oraz wykupem gruntów pod te inwestycje. Grunty te należy zarezerwować w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Studium dopuszcza przy drogach lokalizowanie obiektów i urządzeń transportu publicznego na zasadach określonych w przepisach odrębnych. W zakresie dróg rowerowych nie wskazuje nowych terenów pod te inwestycje dopuszczając je na terenie całej gminy.

Przewiduje się również lokalizację przystanku autobusowego w Konradowie.

- **Budowa i utrzymywanie ciągów drenażowych, przewodów i urządzeń służących do przesyłania lub dystrybucji płynów, pary, gazów i energii elektrycznej, a także innych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z tych przewodów i urządzeń**

Studium wskazuje kluczowe inwestycje w postaci modernizacji linii 400 kV Gdańsk Błonia– Olsztyn Mątki, przebudowy linii 110 kV Olsztyn Mątki– Lidzbark Warmiński, czy budowy gazociągu DN 200.

Istniejące obiekty infrastruktury przesyłowej opisane zostały w części dotyczącej uwarunkowań, w rozdziale Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej. Co prawda istnieje potrzeba rozbudowy sieci gazowej, niemniej jednak brak jest w chwili sporządzania projektu rozwoju tej sieci, wobec czego studium nie wskazuje konkretnych terenów pod jej lokalizację, dopuszczając ją na terenie całej gminy, z zachowaniem przepisów odrębnych.

Ponadto studium rezerwuje tereny pod planowane: oczyszczalnię ścieków, przepompownię ścieków oraz stacje transformatorowe.

- **Budowa i utrzymywanie publicznych urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę, gromadzenia, przesyłania, oczyszczania i odprowadzania ścieków oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym ich składowania**

Studium nie przewiduje lokalizacji nowych ujęć wody ze stacjami uzdatniania, lokalizuje natomiast gminną oczyszczalnię ścieków w okolicach Brzydowa, stanowiącą inwestycję celu publicznego, oraz dopuszcza rozbudowę i modernizację istniejącej oczyszczalni. Studium dopuszcza budowę, przebudowę oraz rozbudowę sieci wodociągowych i kanalizacyjnych a także innych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z tych sieci na terenie całej gminy.

W zakresie gospodarki odpadami studium dopuszcza lokalizację nowych punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

- **Budowa oraz utrzymywanie obiektów i urządzeń służących ochronie środowiska, zbiorników i innych urządzeń wodnych służących zaopatrzeniu w wodę, regulacji przepływów i ochronie przed powodzią, a także regulacja i utrzymywanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych, będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego**

Za Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły studium wskazuje inwestycję pod nazwą Kształtowanie przekroju podłużnego i poprzecznego koryta rzeki Struga Skolity w km 0+000+13+245, gm. Świątki. Studium dopuszcza ponadto budowę, przebudowę oraz rozbudowę urządzeń melioracji wodnych i obiektów służących ochronie środowiska na terenie całej gminy, w pozostałym zakresie studium nie przewiduje nowych inwestycji celu publicznego.

- **Opieka nad nieruchomościami stanowiącymi zabytki w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami**

Za obiekty i obszary przeznaczone na przedmiotowy cel publiczny studium wskazuje obszary i obiekty ujęte w rejestrze oraz ewidencji zabytków, które są opisane w rozdziale dotyczącym stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, w związku z powyższym za obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego związane z opieką nad zabytkami należy rozumieć obszary, na których położone są te zabytki.

- **Budowa i utrzymywanie pomieszczeń dla urzędów organów władzy, administracji, sądów i prokuratur, państwowych szkół wyższych, szkół publicznych, państwowych lub samorządowych instytucji kultury w rozumieniu przepisów o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, a także publicznych: obiektów ochrony zdrowia, przedszkoli, domów opieki społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych, obiektów sportowych**

Studium w tym zakresie przewiduje utworzenie boisk sportowych oraz miejsc spotkań i rekreacji mieszkańców w Klonach, Kalistach, Garzewie, Konradowie, Brzydowie, Kwieciewie. Wskazuje również

na konieczność utrzymywania (rozumianego również jako modernizowanie, rozbudowę oraz remonty) istniejących obiektów.

– **Zakładanie i utrzymywanie cmentarzy**

Studium wskazuje lokalizację cmentarzy. W ich granicach dopuszcza się utrzymanie i rozbudowanie nekropolii.

– **Ochrona zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt lub siedlisk przyrody**

Studium dopuszcza inwestycje celu publicznego w zakresie związanym z tym celem publicznym na terenie całej gminy, zwłaszcza na obszarach objętych prawnymi formami ochrony przyrody. Na terenie gminy realizowany jest już przedmiotowy cel publiczny w postaci rezerwatów przyrody Kwiecewo oraz Ostoja Bobrów na rzece Pastęce.

– **Wydzielanie gruntów pod publicznie dostępne samorządowe: ciągi piesze, place, parki, promenady lub bulwary, a także ich urządzenie, w tym budowa lub przebudowa**

Studium dopuszcza inwestycje celu publicznego w tym zakresie na terenie całej gminy.

8 PRZEWIDYWANE SKUTKI DLA ŚRODOWISKA I JEGO KOMPONENTÓW WYNIKAJĄCE Z PROJEKTOWANEGO PRZEZNACZENIA TERENU

8.1 Prognozowany wpływ na komponenty środowiska w tym zdrowie i życie ludzi wynikające z powstania nowej zabudowy, w tym produkcyjno-usługowej

Zmiany w zakresie rozwoju zabudowy w stosunku do obowiązującego Studium są niewielkie. Obejmują one rozwój w obrębie istniejących miejscowości, uzupełnienie zabudowy w rejonie terenów już zainwestowanych lub przeznaczonych już w obowiązującym Studium pod tereny związane z rozwojem osadnictwa.

Na poniższym Rysunku 12 przedstawiono projektowane kierunki rozwoju zabudowy gminy Świątki związane z rozwojem osadnictwa w tym zabudowy produkcyjno-usługowej na tle obowiązujących ustaleń Studium.

W zakresie rozwoju zabudowy produkcyjno-usługowej wyznacza się obszary w obrębach: Świątki, Worławki i Kwiecewo. Projektowane powyższe funkcje zlokalizowane będą w bezpośrednim sąsiedztwie szlaków komunikacji drogowej. Dobra lokalizacja i skomunikowanie predysponują te obszary do pełnienia ww. funkcji. Gmina planując rozwój gospodarczy skupia tereny rozwojowe (usługi, produkcja) wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, dzięki temu nie nastąpi naruszenie zwartej przestrzeni produkcyjnej, ani też rolnictwo nie poniesie znacznych strat, tereny te będą dobrze skomunikowane i zaopatrzone w infrastrukturę techniczną.

W wyniku realizacji ustaleń Studium obecne zagospodarowywanie obszaru ulegnie zmianie, powodującej również zmiany w środowisku przyrodniczym. Wielkość, natężenie oraz charakter

oddziaływań proponowanych ustaleń na środowisko będzie dla każdego z komponentów środowiska inne. Realizacja części przedsięwzięć (produkcja, usługi) może podlegać odpowiednim przepisom z związanym z procedurą oceny oddziaływania na środowisko, kiedy to szczegółowo zostaną określone wymogi ochrony środowiska związane z realizacją i eksploatacją przedsięwzięcia.

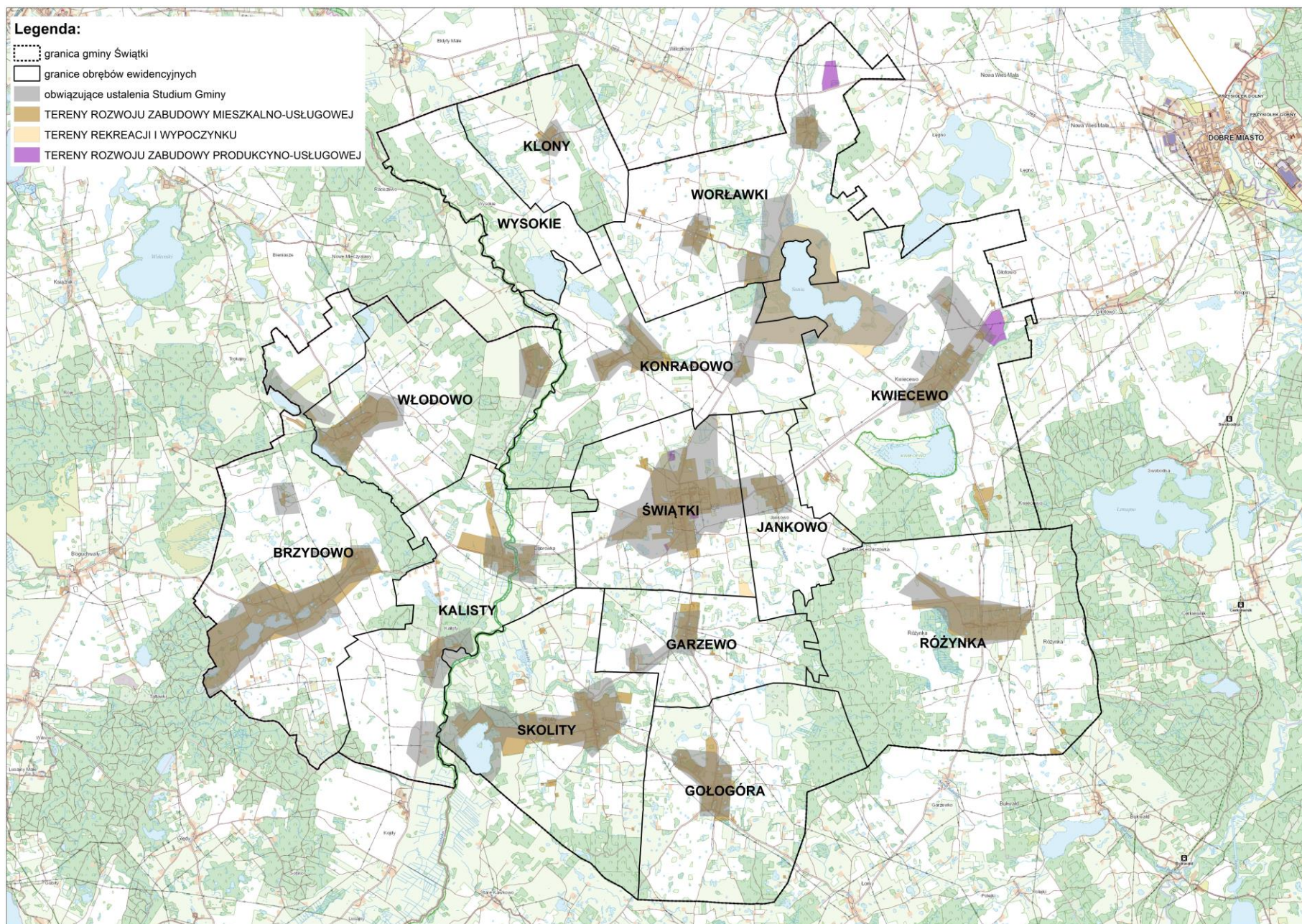
Na etapie sporządzania projektu Studium opisano ogólne wymogi ochrony środowiska. Nie możliwości dokładnego określenie skutków oddziaływania na środowisko planowanych inwestycji, ustalenia Studium nie wskazują rodzaju planowanej inwestycji, nie określają technologii, rodzaju produkcji itp. stąd trudne jest określenie rzeczywistych oddziaływań. Ponieważ brak jest określonego dokładnie profilu produkcji i usług jakie mogą tu zaistnieć, Prognoza przedstawia ogólne rozwiązania mające na celu zapobieganie lub też ograniczanie negatywnych oddziaływań realizacji przyszłych inwestycji na środowisko.

Na etapie projektowania konkretnej inwestycji, jeśli zajdzie taka konieczność, określony zostanie obowiązek sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko, która jednoznacznie i dokładnie wykaże wielkość i rodzaj oddziaływań oraz określi rozwiązania zapobiegające lub ograniczające potencjalne negatywne oddziaływania.

Formy kierunków zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Świątki	
Tereny rozwoju zabudowy mieszkalno-usługowej	Tereny te są kontynuacją realizacji polityki przestrzennej wyznaczonej przez dotychczas obowiązujące studium ze zidentyfikowanymi terenami istniejącej zabudowy mieszkaniowej rozproszonej oraz dodanymi rezerwami pod nową zabudowę. Kierunkiem tym oznaczono obszary, na których obecnie dominuje rozwój zabudowy zagrodowej, jednak wmieszana jest między nimi zabudowa mieszkaniowa, usługowa oraz drobne rzemiosło w sposób uniemożliwiający jej wyodrębnienie jako osobnego kierunku zagospodarowania. W odniesieniu do zasad zagospodarowania funkcji mieszkalno-usługowych studium wskazuje, że zabudowa mieszkaniowa i usługowa mogą stanowić indywidualne formy, bądź łączone ze sobą. Oznacza to możliwość przeznaczania terenów pod zabudowę mieszkaniową, mieszkaniową z usługami, usługową, drobnym rzemiosłem niekolidującym z wymienionymi funkcjami oraz związaną z niezbędną dla tych terenów infrastrukturą. W ramach kierunku dopuszcza się również formy zagospodarowania uzupełniające i wzbogacające główne funkcje, jak: tereny zieleni, rekreacji, sportu, cmentarze. W zakresie minimalnych i maksymalnych parametrów i wskaźników urbanistycznych dla przedmiotowych terenów, ustala się wytyczne dla zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego: ▪ wysokość zabudowy nie więcej niż 12 m, ▪ powierzchnia zabudowy w stosunku powierzchni działki nie może przekroczyć 40%, ▪ intensywność zabudowy od 0,01 do 1,2 w odniesieniu do działek budowlanych, których intensywność w momencie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przekracza ustalone wartości, dopuszcza się zachowanie jej w planach miejscowych na dotychczasowym poziomie, z możliwością zwiększenia o 20%, ▪ minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej 40%, ▪ pozostałe wskaźniki należy kształtować stosownie do stanu istniejącego.
Tereny rekreacji i wypoczynku	Tereny wyznaczono zgodnie z dotychczasową polityką przestrzenną, znajdują się w okolicy Jeziora Sunia oraz między Świątkami a Garzewem. Ustala się zagospodarowanie tych obszarów budynkami rekreacji indywidualnej, usług turystycznych, obiektami służącymi rekreacji i wypoczynkowi na wolnym powietrzu, w tym placami zabaw, siłowniami zewnętrznymi, altanami, ścieżkami pieszymi i pieszo-rowerowymi i innymi obiektami małej architektury.

	W zakresie minimalnych i maksymalnych parametrów i wskaźników urbanistycznych dla przedmiotowych terenów, ustala się wytyczne dla zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego: - wysokość budynków rekreacji indywidualnej ustala się na nie więcej niż 8 m, budynków usług turystycznych na nie więcej niż 12 m, pozostałej zabudowy ustala się na nie więcej niż 6 m, - minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej 70%. Na terenie położonym między Świątkami a Garzewem dopuszcza się realizację wieży widokowej o wysokości do 50 m.
Tereny rozwoju zabudowy produkcyjno-usługowej	Tereny te nie zostały wyodrębnione w dotychczasowej polityce przestrzennej gminy, zatem tereny objęte tym kierunkiem dotyczą już zabudowanych działek. Czynniki decydującymi o lokalizacji nowych obszarów były bliskość ważniejszej drogi i możliwość wyznaczenia zwartego obszaru o dużej powierzchni. Koncentrują się one głównie w najbliższym sąsiedztwie Świątek oraz w okolicach dróg wojewódzkich. Podstawowym kierunkiem zagospodarowania tych obszarów jest rozwój zabudowy związanej z szeroko pojętą wytwórczością, składowaniem i usługami takimi, jak: spedycja, magazynowanie, zakłady naprawcze, handel hurtowy i detaliczny. Dopuszcza się również lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł wykorzystujących energię słońca o mocy powyżej 500 kW jako towarzyszących zabudowie produkcyjnej, składowej, usługowej lub produkcyjno-usługowej. Z terenów tych wyklucza się uciążliwą, rolniczą produkcję zwierzęcą oraz powierzchniami eksploatację złóż. Dla zagospodarowanych terenów przedmiotowy kierunek określa konieczność zachowania i dalszego rozwoju wskazanych wyżej form zagospodarowania przestrzennego. Dla terenów obecnie niezagospodarowanych wyznacza rezerwy pod ich rozwój. W zakresie minimalnych i maksymalnych parametrów i wskaźników urbanistycznych dla przedmiotowych terenów, ustala się wytyczne dla zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego: - wysokość zabudowy ustala się na nie więcej niż 20 m, - powierzchnia zabudowy w stosunku powierzchni działki nie może przekroczyć 60%, - intensywność zabudowy od 0,01 do 2,4, - minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej 10%, - pozostałe wskaźniki należy kształtować stosownie do stanu istniejącego, przy uwzględnieniu zasad określonych w obowiązujących planach miejscowych.

Rysunek 12 Projektowane kierunki rozwoju zabudowy gminy Świątki na tle obowiązujących ustaleń Studium.

Poniżej w tabeli przedstawiono prognozowane oddziaływania rozwoju planowanych funkcji wraz na poszczególne komponenty środowiska:

KOMPONENT ŚRODOWISKA	SPOSÓB ODDZIAŁYWANIA I ZAGROŻENIA
powierzchnia ziemi (rzeźba terenu) i gleby	- Na etapie budowy oddziaływania będą bezpośrednie, krótkotrwałe i nieodwracalne w obszarze zainwestowanym. - Na etapie eksploatacji oddziaływania będą pośrednie, stałe i o małym stopniu oddziaływania. Główne przekształcenia przypowierzchniowej warstwy litosfery w wyniku realizacji ustaleń reprezentowane będą przez: • Zmiany lokalnego ukształtowania terenu w wyniku robót ziemnych (wykopy pod fundamenty i dla potrzeb uzbrojenia terenu); • Likwidację pokrywy glebowej w miejscach wykopów i przekształcenia fizykochemicznych właściwości gleb na terenach placów budów; Prognozowane przekształcenia środowiska są w większości nieuniknione i mają typowy charakter terenów nowych inwestycji związanych z rozwojem zabudowy. W związku z sukcesywnym zagospodarowaniem terenów przeznaczonych pod zabudowę, zwiększać się będzie ilość odpadów generowanych z obszaru opracowania. Podlegać one powinny segregacji w miejscu wytworzenia i w takim stadium być przekazywane do dalszej utylizacji. Gleby opisywanego obszaru są już w części przekształcone w wyniku antropopresji, a w wyniku realizacji nowej zabudowy możliwe jest zniszczenie nowych powierzchni pokrywy glebowej. Przekształcenia powierzchniowej warstwy ziemi opisywanego obszaru związane będą z wykopami pod fundamenty nowych obiektów oraz budową dróg dojazdowych.
wody powierzchniowe i podziemne	- Na etapie budowy oddziaływania będą pośrednie, krótkookresowe, odwracalne i o małym stopniu oddziaływania. - Na etapie eksploatacji oddziaływania będą pośrednie, stałe. Nie przewiduje się, by projektowany rozwój zabudowy wiązał się z negatywnym oddziaływaniem na stan ilościowy i jakościowy wód podziemnych i powierzchniowych. Wody podziemne i powierzchniowe mogą zostać incydentalnie zanieczyszczone w drodze infiltracji niepożądanymi spływami z terenów zabudowy. Rozwiązanie problemu oczyszczania ścieków powinno nastąpić przez podłączenie projektowanych obiektów do sieci kanalizacji sanitarnej. Zastosowanie zbiorczej kanalizacji sanitarnej oraz właściwa gospodarka ściekowa nie będzie powodować zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych. Przy założeniu właściwego funkcjonowania wszystkich elementów planowanego systemu unieszkodliwiania ścieków sanitarnych oraz wód opadowych zminimalizowana zostanie możliwość powstania zagrożeń dla wód powierzchniowych, podziemnych i gruntu. Potencjalny negatywny wpływ na wody podziemne i powierzchniowe może nastąpić na etapie realizacji przedsięwzięcia. Na etapie budowy wprowadzenie na plac budowy ciężkiego sprzętu (możliwy wyciek paliwa). Oddziaływania te będą krótkoterminowe – na czas trwania budowy. Sposób postępowania z odpadami regulują przepisy szczególne oraz Gminny i Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami. Przestrzeganie tych przepisów zapewni minimalizację oddziaływań na środowisko.
krajobraz	Wprowadzenie nowych obiektów kubaturowych spowoduje intensyfikację antropizacji krajobrazu. Należy przypuszczać, iż uzupełnienia zabudowy wzdłuż ciągów komunikacyjnych i w bliskim sąsiedztwie istniejącej zabudowy w sposób pozytywny wpłyną na ujednolicenie zabudowy. Zaleca się wprowadzenie zieleni towarzyszącej co wpłynie korzystnie na mikroklimat i walory krajobrazowe otoczenia.
flora i fauna	- Na etapie budowy oddziaływania będą bezpośrednie, krótkookresowe, w większości nieodwracalne. - Na etapie eksploatacji oddziaływania będą pośrednie, stałe, o bardzo małym stopniu oddziaływania. Główne przekształcenia środowiska przyrodniczego w wyniku budowy nowych obiektów reprezentowane będą przez zmiany aktualnego użytkowania gruntów, w tym zmniejszenie powierzchni aktywnych biologicznie na nie zainwestowanej dotychczas części obszaru. Nowa zabudowa ograniczy zasięg przestrzenny niektórych zbiorowisk roślinnych, nieznacznie zmniejszając ilość występujących gatunków. Po realizacji zapisów na terenie inwestycji pojawiają się z pewnością nowe gatunki, związane z urządzeniem siedzib ludzkich i kształtowaniem zieleni. Wpłynie to na wzrost różnorodności biologicznej. Należy jednak dążyć do wprowadzania jak największej ilości gatunków rodzimych, związanych z konkretnymi warunkami siedliskowymi. Sporządzany w kolejnym kroku projekt miejscowego planu dla tych terenów powinien przewidywać znaczne powierzchnie przeznaczone pod tereny zielone – zachowując istniejące tereny łąk, lasów, tereny podmokłe.

KOMPONENT ŚRODOWISKA	SPOSÓB ODDZIAŁYWANIA I ZAGROŻENIA
	Realizacja ustaleń nie powinna spowodować utraty istotnych siedlisk zwierząt oraz znaczącego negatywnego oddziaływania na zwierzęta. Największe zmiany wystąpią w faunie glebowej (edafon), która w dużym stopniu utraci swoje siedliska. Z lokalnym, bezpośrednim zubożeniem lub zlikwidowaniem istniejącej roślinności spotkamy się w miejscu powstania nowych obiektów na terenach dotychczas niezabudowanych. Występujące zbiorowiska roślinne zastępowane będą roślinnością synantropijną. Oddziaływaniem pośrednim w odniesieniu do siedlisk flory i fauny na terenach zielonych (biologicznie czynnych) bezpośrednio przyległych do powierzchni nieprzepuszczalnych może być podsuszenie gruntów.
powietrze atmosferyczne i klimat	- Na etapie budowy oddziaływania będą bezpośrednie, krótkookresowe, odwracalne, znaczące lecz ograniczone do terenów przeznaczonych pod zabudowę i bezpośrednio w jej otoczeniu. - Na etapie eksploatacji oddziaływania będą bezpośrednie, stałe, o bardzo małym stopniu oddziaływania. Oddziaływanie na zanieczyszczenia powietrza w trakcie realizacji ustaleń nastąpi w wyniku pracy sprzętu budowlanego i transportu materiałów budowlanych (spaliny) oraz w wyniku składowania materiałów budowlanych (ewentualne źródło zapylenia), a także w trakcie prac ziemnych (pylenie z powierzchni terenu pozbawionej roślinności, w zależności od warunków atmosferycznych). Wpływ przedsięwzięcia na warunki aerosanitarne w trakcie jego budowy będzie okresowy, ograniczony przestrzennie i jakościowo, jego ograniczenie można osiągnąć przez wygrodzenie terenów realizacji prac budowlanych, ewentualnie zwilżanie obszaru w sytuacjach małej wilgotności powietrza itp. Na etapie funkcjonowania źródłami zanieczyszczenia atmosfery na obszarze zainwestowania będą: • źródła ciepła projektowanych obiektów; • zanieczyszczenia pochodzące z procesów produkcyjnych; • motoryzacyjne zanieczyszczenia powietrza. Jako źródła ogrzewania należy wykorzystywać paliwa niskoemisyjne lub nieemisyjne dzięki czemu zanieczyszczenia nie wpłyną w istotnym stopniu na pogorszenie stanu atmosfery. Ustalenia projektu Studium dopuszczają ogrzewanie oraz zaopatrzenie w energię elektryczną budynków z odnawialnych źródeł energii o mocy do 500 kW w formie urządzeń pozyskujących energię ze słońca, a na terenach rolnych także z odnawialnych źródeł energii o mocy do 50 kW w formie urządzeń pozyskujących energię z siły wiatru. Zmiany w obrębie obszaru związanego z lokalizacją zabudowy będą miały wpływ na wzrost natężenia ruchu drogowego oraz związany z tym wzrost zanieczyszczeń aerosanitarnych pochodzenia motoryzacyjnego (emisja dwutlenku siarki, azotu, tlenków węgla). Zanieczyszczenia atmosfery związane z procesami technologicznymi na terenach produkcyjnych mogą być różnorodne w zależności od charakteru planowanych obiektów. Faktyczny stopień szkodliwości projektowanych inwestycji zależeć będzie od zastosowanych technologii, charakteru i wielkości produkcji oraz usług (co nie zostało sprecyzowane w projekcie Studium), dlatego na etapie prognozy oddziaływania na środowisko niemożliwe jest określenie zasięgu ich oddziaływania. Planowana, stosunkowo mało intensywna zabudowa, wpłynie na nieznaczne zmniejszenie przewietrzania terenów, a jednocześnie nie spowoduje stagnacji zanieczyszczonego powietrza nad obszarami zabudowanymi. Zanieczyszczenia atmosfery związane z procesami technologicznymi na terenach produkcyjnych mogą być różnorodne w zależności od charakteru planowanych obiektów. Faktyczny stopień szkodliwości projektowanych inwestycji zależeć będzie od zastosowanych technologii, charakteru i wielkości produkcji oraz usług (co nie zostało sprecyzowane w projekcie dokumentu), dlatego na etapie prognozy oddziaływania na środowisko niemożliwe jest określenie zasięgu ich oddziaływania. Klimat – bez znaczącego wpływu.
klimat akustyczny	Na etapie inwestycyjnym (realizacji ustaleń) odczuwalny będzie okresowy wzrost natężenia hałasu, związany z pracą sprzętu budowlanego i transportem materiałów budowlanych. Emisja hałasu w trakcie budowy jest traktowana jako prace okresowe i nie podlega regulacji prawnej w tym zakresie. Należy jednak zastosować tzw. bierną ochronę przed hałasem poprzez ograniczenie czasu pracy najbardziej hałaśliwych urządzeń w ciągu doby, z wykluczeniem godzin nocnych. Podstawowymi, źródłami zmian warunków akustycznych na etapie funkcjonowania inwestycji będą: • powstanie nowych źródeł hałasu związanych z rozwojem zabudowy; • wzrost natężenia ruchu samochodowego, związany z obsługą komunikacyjną ww. obiektów Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r.
dobra kultury	Nie przewiduje się znaczącego wpływu

KOMPONENT ŚRODOWISKA	SPOSÓB ODDZIAŁYWANIA I ZAGROŻENIA
zdrowie i życie ludzi, tereny sąsiednie	W wyniku realizacji zapisów nie przewiduje się powstania istotnych zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi. Oczwiste jest, że zwiększenie liczby mieszkańców tych terenów może spowodować: • nieznaczne pogorszenie stanu higieny atmosfery i klimatu akustycznego, • zwiększenie ilości wytwarzanych odpadów na tym terenie, • zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków, • wzrost zapotrzebowania na wodę, energię elektryczną i ciepłą, • lokalnie zmniejszenie terenów biologicznie czynnych. Wymienione oddziaływania nie spowodują przekroczeń dopuszczalnych norm dla poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego ani zagrożeń dla zdrowia i życia ludności.

8.2 Prognozowany wpływ na komponenty środowiska w tym zdrowie i życie ludzi wynikające z produkcji energii z odnawialnych źródeł

Kierunek ten obejmuje tereny pod lokalizację farm fotowoltaicznych o mocy powyżej 500 kW. W ramach kierunku dopuszcza się również realizację infrastruktury technicznej niezbędnej do funkcjonowania paneli słonecznych, jak również obiekty służące do magazynowania wytworzonej energii, stacje transformatorowe czy główne punkty zasilania. Granica kierunku stanowi również granicę jego strefy ochronnej. Ponadto studium dopuszcza lokalizację odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW wraz z ich strefami ochronnymi również na terenach zabudowy produkcyjno-usługowej na zasadach określonych w ustaleniach dla tego kierunku, natomiast na terenach o kierunku rolnym studium ustala możliwość lokalizacji niewielkich elektrowni wiatrowych o mocy nieprzekraczającej 50 kW.

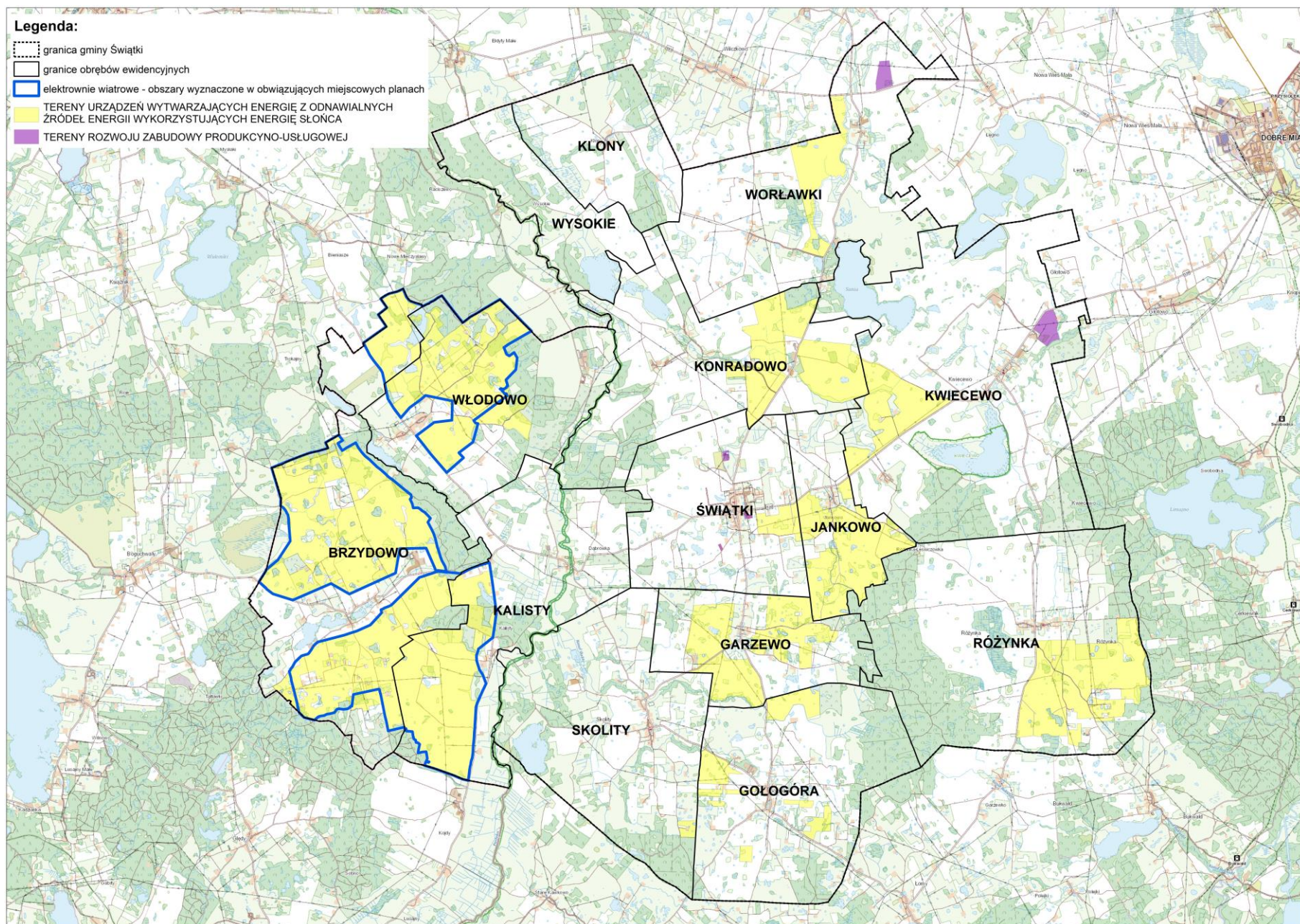
W gminie Świątki nie ma zlokalizowanych elektrowni wiatrowych, ale w miejscowościach Kalisty, Brzydowo i Włodowo obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dopuszczające ten rodzaj obiektów budowlanych – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki w obrębie Włodowo z przeznaczaniem pod elektrownie wiatrowe, część „A” (Uchwała nr XXXV/214/2010 Rady Gminy Świątki z dnia 21 września 2010 roku), miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki w obrębie Brzydowo z przeznaczaniem pod elektrownie wiatrowe, część „B” (Uchwała nr XXXV/215/2010 Rady Gminy Świątki z dnia 21 września 2010 r.) i miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki w obrębie Kalisty z przeznaczaniem pod elektrownie wiatrowe, część „C” (Uchwała nr XXXV/216/2010 Rady Gminy Świątki z dnia 21 września 2010 r.).

Gmina zdecydowała o zmianie polityki przestrzennej w tym zakresie i w miejscu planowanych elektrowni wiatrowych wprowadzono tereny urządzeń produkujących energię ze słońca.

Formy kierunków zagospodarowania przestrzennego związane z funkcją produkcji energii odnawialnych źródeł na terenie gminy Świątki:		
Tereny	urządzeń	Maksymalną wysokość zabudowy w ramach kierunku ustala się na 12 m. Lokalizując panele fotowoltaiczne należy zachować odległość co najmniej 30 m od wyznaczonych w studium terenów zabudowy mieszkalno-usługowej, terenów rekreacji i wypoczynku, terenów zieleni oraz terenów wód.
wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię słońca		

Poniżej na załączniku graficznym przedstawiono lokalizację terenów gdzie dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię słońca, w tym tereny zabudowy produkcyjno-usługowej gdzie również dopuszcza się tego typu urządzenia. Rysunek przedstawia również obszary elektrowni wiatrowych wyznaczone w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki, gdzie obecnie na ich terenie wyznaczono tereny urządzeń produkujących energię ze słońca.

Rysunek 13 Kierunki rozwoju gminy Świątki związane z produkcją energii z odnawialnych źródeł.

Farma fotowoltaiczna działa na zasadzie konwersji energii promieniowania słonecznego na energię elektryczną. Energia z paneli fotowoltaicznych spływa do przetwornic, które zamieniają prąd stały na zmienny a następnie przez transformator - rozdzielnie przesyłany jest do sieci energetycznej.

Farma składa się z paneli słonecznych zamontowanych na podwyższonej konstrukcji stalowej wbijanej kafarem (palowana) do ziemi. Urządzenia nie emitują hałasu, ani zanieczyszczeń.

W czasie budowy oddziaływania będą krótkookresowe – wkopanie konstrukcji, dowóz paneli i montaż. W czasie eksploatacji oddziaływaniem długookresowym będzie zajęcie terenu pod panelami. Na czas funkcjonowania farmy, teren ten nie będzie mógł być zabudowany, ani użytkowany rolniczo. Roślinność będzie utrzymywana na niskim poziomie, tak aby nie przesłoniła paneli. Całość prac powinny wykonywać osoby mające do tego uprawnienia. Prace powinny być wykonane zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami oraz wytycznymi producentów instalowanych urządzeń.

W zakresie wpływu na komponenty przyrodnicze panele słoneczne i ich eksploatacja mogą spowodować bezpośrednią utratę siedlisk (wycinka zadrzewień), fragmentację siedlisk i/lub ich modyfikację, zaburzenia związane ze straszeniem przebywających tam gatunków ptaków i innych drobniejszych zwierząt, głównie poprzez prace przy budowie parku solarnego i utrzymaniu jego późniejszej działalności. Wyznaczone tereny pod rozwój fotowoltaiki stanowią tereny upraw rolniczych, w związku z tym nie prognozuje się wystąpienia istotnego oddziaływania związanego z niszczeniem czy ograniczeniem siedlisk gatunków zwierząt czy roślin.

W zakresie oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne zarówno podczas budowy jak i eksploatacji elektrowni słonecznej odprowadzane będą jedynie ścieki opadowe z powierzchni zajętej przez elektrownię, których jakość odpowiadać będzie poziomowi tła. Na terenach planowanych inwestycji nie będzie odbywał się pobór wody, nie będą powstawały ścieki socjalno-bytowe, za wyjątkiem etapu budowy, z którymi należy postępować zgodnie z obowiązującymi przepisami. Przestrzeganie zasad gospodarki wodno-ściekowej stanowić będzie skutecznie narzędzie ochrony jakości i zasobów wodnych na obszarze opracowania.

Realizacji budowy ogniw fotowoltaicznych wprowadzi nowy czynnik do krajobrazu, jednak jego odbiór wizualny pod względem estetycznym jest kwestią subiektywną. Będzie to odwracalne przekształcenie krajobrazu w związku ze specyfiką samych urządzeń o łatwym demontażu. Przy dużych powierzchniach zespołów ogniw przesłaniać mogą widoki obserwatorom znajdującym w bliskim otoczeniu, na tej samej wysokości n.p.m., a z większych odległości będą widoczne z wzniesień terenu w otoczeniu, tylko w przypadkach braku przesłon, np. w postaci lasów.

Farma fotowoltaiczna nie oddziałuje na klimat akustyczny i pogorszenie jakości powietrza. Będzie sprzyjać poprawie warunków jakości powietrza poprzez zapewnienie alternatywnego źródła energii nie emitującego zanieczyszczeń. Farmy fotowoltaiczne stanowią źródło tzw. „czystej energii”, ich wykorzystanie, dzięki zastępowaniu konwencjonalnych źródeł energii, przyczynia się do spadku

emisji do atmosfery CO₂, SO₂, NO_x i pyłów, co powoduje korzystne skutki środowiskowe w skalach od lokalnej (spadek zanieczyszczenia powietrza, lepsze warunki aerosanitarne życia ludzi) po globalną (ograniczenie klimatycznych i pochodnych skutków efektu cieplarnianego).

Ogniwa fotowoltaiczne pozostają neutralne dla ludzi – nie emitują szkodliwego promieniowania, zanieczyszczeń powietrza, ani hałasu.

W zakresie odpadów - na etapie eksploatacji powstawać będą nieznaczne ilości odpadów np. uszkodzone panele, elementy urządzenia i elementy instalacji elektrycznej, odpady komunalne ekip serwisowo-remontowych. Po zakończeniu eksploatacji (ok. 25 lat) zużyte panele fotowoltaiczne, kable elektryczne i pozostała infrastruktura techniczna stanowić będą odpad – obowiązuje ich przekazywanie do unieszkodliwiania i odzysku zgodnie z Ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. 2021 r., poz. 779 ze zm.).

W czasie eksploatacji oddziaływaniem długookresowym będzie zajęcie terenu pod panelami. Na czas funkcjonowania farmy, teren ten nie będzie mógł być zabudowany, na terenach upraw rolniczych zabiegi agrotechniczne (np. orka) mogą być ograniczone ze względu na odległości między poszczególnymi panelami. Roślinność będzie utrzymywana na niskim poziomie, tak aby nie przestoniła paneli. Funkcjonowanie ogniw fotowoltaicznych najprawdopodobniej doprowadzi do zmiany szaty roślinnej – należy przypuszczać, że tereny orne zostaną zastąpione użytkami zielonymi (łąki, pastwiska). W przypadku fauny należy spodziewać się, że ograniczona zostanie przestrzeń dla niektórych gatunków – ogniwa zajmują przeważnie stosunkowo dużą powierzchnię. Wpływ na faunę będzie uzależniony od gęstości ustawienia poszczególnych paneli. Powłoka antyrefleksowa pokrywająca panele fotowoltaiczne zwiększa absorpcję energii promieniowania słonecznego oraz zapobiega niepożądanemu efektowi odbicia światła od powierzchni paneli - panele fotowoltaiczne nie będą oślepiać zwierząt naziemnych w otoczeniu i ptaków mogących przelatywać nad instalacją.

Całość prac powinny wykonywać osoby mające do tego uprawnienia. Prace powinny być wykonane zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami oraz wytycznymi producentów instalowanych urządzeń.

Z realizacją nie wiąże się niszczenie zbiorników wodnych, torfowisk, terenów podmokłych, muraw itp., nie prognozuje się również przerwania ciągłości ekosystemów leśnych ani korytarzy ekologicznych.

W związku z powyższym na tym etapie nie prognozuje się wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań związanych z budową i eksploatacją ogniw fotowoltaicznych. Produkcja energii z ogniw fotowoltaicznych nie spowoduje degradacji cennych ekosystemów wchodzących w system obszarów chronionych ani nie będzie wywierać istotnego wpływu na ich przyrodę.

Zgodnie § 3 ust. 1 pkt. 54 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zabudowa systemami

fotowoltaicznymi została zaklasyfikowana do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko:

zabudowa przemysłowa, w tym zabudowa systemami fotowoltaicznymi, lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż:

a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,

b) 1 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a.

Obszary lokalizacji systemów fotowoltaicznych zostały zaprojektowane poza formami ochrony przyrody występującymi na terenie gminy Świątki, jednak w przypadku planowania zabudowy panelami fotowoltaicznymi o powierzchni powyżej 1 ha konieczne będzie uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia.

W przypadku tego typu inwestycji ograniczenie przekształceń środowiska i krajobrazu możliwe jest przede wszystkim przez dobór odpowiednich parametrów farmy i jej lokalizacji do lokalnych uwarunkowań – projekt Studium nie przesądza parametrów farmy jak i jej szczegółowej lokalizacji.

8.3 Prognozowany wpływ na komponenty środowiska w tym zdrowie i życie ludzi wynikające z prowadzenia eksploatacji kopalin

Studium, ze względu na swój długofalowy charakter, dopuszcza w okresie perspektywicznym, powierzchniową eksploatację kopalin w obrębie rozpoznanych złóż. Fizyczna eksploatacja złóż odbywać się może po uzyskaniu wszelkich niezbędnych decyzji administracyjnych, zatwierdzających możliwość eksploatacji konkretnego złoża. Ponadto przed podjęciem działań mających na celu eksploatację kopaliny należy uwzględnić wszystkie ograniczenia i zakazy związane z przepisami odrębnymi.

Gmina Świątki nie jest zbyt zasobna w surowce naturalne. W poniższej tabeli przedstawiono wykaz udokumentowanych złóż kopalin.

L.p.	ID złoża	Nazwa złoża	Rodzaj kopaliny
1	5917	Kiewry	kreda
2	19559	Kalisty	kruszywo naturalne
3	1477	Kłobia	kruszywo naturalne
4	17514	Gołogóra	kruszywo naturalne

Źródło: Projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki.

Na obszarze gminy występuje jeden obszar i teren górniczy: Gołogóra (numer w rejestrze - 10-14/5/503, ID terenu – 133120, decyzja koncesyjna - GW.7422.83.2015) dla złoża o tej samej nazwie.

W przewidywaniach dla środowiska przyrodniczego, dotyczących eksploatacji mogą wystąpić następujące zagrożenia i oddziaływania:

- przekształcenia powierzchni ziemi – powstanie zagłębienie terenu, leja depresyjnego

- zmniejszenie miąższości warstwy izolującej poziomy wód podziemnych od powierzchni terenu,
- eksploatacja nieznacznie zwiększy zagrożenie zanieczyszczenia gruntu. Zagrożenie to związane jest z obecnością sprzętu ciężkiego o napędzie spalinowym w obrębie wyrobiska, placów manewrowych i tymczasowych dróg wewnętrznych,
- w pasie przyległym do wyrobiska, może nastąpić pogorszenie warunków glebowych z powodu zwiększonego drenażu wód opadowych, nasilenia się procesów erozji i niestabilności skarp,
- na terenach pozbawianych roślinności o większym nachyleniu, zwiększy się erozja powierzchniowej warstwy gruntu.

ponadto nastąpi:

- likwidacja pokrywy glebowej,
- ubytek terenów biologicznie czynnych,
- w trakcie eksploatacji niepokojone będą zwierzęta występujące na przedmiotowym terenie oraz w okolicy.

Wyeksploatowany obszar powinien być poddawany sukcesywnej rekultywacji, pozwoli to zniwelować skutki negatywnego oddziaływania na środowisko.

8.4 Prognozowany wpływ na komponenty środowiska w tym zdrowie i życie ludzi wynikające z rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej

Zgodnie z ustaleniami projektu Studium głównym założeniem, wynikającym w szczególności z ograniczonych możliwości finansowania przez gminę systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, było, aby tereny nowej zabudowy wyznaczać w miejscach dobrze skomunikowanych i już uzbrojonych. Analiza uwarunkowań w zakresie uzbrojenia w infrastrukturę techniczną wskazuje, że wszystkie nowowyznaczone tereny znajdują się w sąsiedztwie już istniejących sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, przy wykształconych ciągach komunikacyjnych, co ogranicza konieczność ponoszenia przez gminę środków finansowych związanych z ewentualną rozbudową tych sieci oraz dróg. Co za tym idzie rozwijająca się lokalnie podstawowa infrastruktura nie będzie miała istotnego wpływu na środowisko, jej rozbudowa ma służyć ochronie komponentów środowiska takich jak wody powierzchniowe, podziemne, powierzchnia ziemi.

Poniżej przedstawiono projektowane kierunki w zakresie infrastruktury technicznej na terenie gminy, analizie prognozowanych oddziaływań na środowisko poddano inwestycje ponadlokalne takie jak budowa gazociągu oraz przebudowa linii elektroenergetycznej 400 kV.

Formy kierunków zagospodarowania przestrzennego związanych z infrastrukturą techniczną na terenie gminy Świątki:	
komunikacja	Gmina posiada możliwości kształtowania układu drogowego jedynie w zakresie dróg o kategorii gminnej. Inwestycje w zakresie dróg wojewódzkich i powiatowych nie należą do jej kompetencji. W odniesieniu do dróg gminnych studium jako główny kierunek ustala stałe, bieżące utrzymanie istniejących dróg wraz z doraźnymi remontami i modernizacjami, a także dostosowywaniem ich do zmieniającego się układu drogowego.

	Określa się następujące kierunki rozwoju systemów komunikacji gminy: ▪ uwzględnienie w zapisach planów miejscowych ponadlokalnych inwestycji celu publicznego związanych z układem komunikacyjnym, poprzez zabezpieczenie terenów dla ich realizacji oraz uwzględnienie wymagań dla terenów sąsiadujących z tymi inwestycjami (np. w zakresie zgodnej z przepisami odległości zabudowy); ▪ dostosowanie w planach miejscowych klas technicznych dróg gminnych do możliwości technicznych ich realizacji wynikających z istniejącego zagospodarowania terenu; ▪ adaptacja i modernizacja istniejących dróg gminnych oraz budowa nowych dróg gminnych komunikujących tereny przeznaczone pod zabudowę. Ważnym aspektem prac związanych z gminnym układem sieci drogowej winna być analiza parametrów dróg w kontekście nadania im kategorii dróg publicznych, jak również analiza przebiegu gminnych dróg publicznych w zakresie terenów niebędących własnością gminy. Studium ustala możliwość realizacji na całym obszarze gminy tras pieszych, rowerowych i pieszo-rowerowych służących sportowi, rekreacji i wypoczynkowi.
infrastruktura wodno-kanalizacyjna	Sieci wodociągowe i kanalizacyjne należy rozwijać w dalszym ciągu, zwiększając ich dostępność na nowych terenach inwestycyjnych wyznaczonych w kierunkach studium. Należy w dalszym ciągu rozbudowywać infrastrukturę techniczną gminy. Na terenach, na których brak jest sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, należy dopuścić stosowanie rozwiązań indywidualnych. Wobec sukcesywnego osiągnięcia maksymalnej przepustowości oraz dużego stopnia wyeksploatowania oczyszczalni ścieków w Świątkach, należy rozważyć jej modernizację lub budowę nowej oczyszczalni, obsługującej pozostały rejon gminy. Lokalizacja nowej oczyszczalni została wskazana na rysunku studium. Studium rezerwuje ponadto tereny pod przepompownie ścieków, których lokalizacja została już ustalona w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
gospodarka odpadami	W zakresie gospodarki odpadami studium dopuszcza lokalizację nowych punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych.
gazownictwo	Podstawową inwestycją w zakresie tranzytu gazu na terenie gminy jest budowa stalowej sieci gazowej wysokiego ciśnienia DN 200 o maksymalnym ciśnieniu roboczym 5,5 MPa, która ma biec wzdłuż trasy istniejącej sieci gazowej DN 100. W miejscowych planach zagospodarowania należy ustalić szerokość strefy kontrolowanej dla planowanego gazociągu na 6 m. Należy ponadto rozwijać rozdzielczą sieć gazową w ramach gazyfikacji gminy. Podstawowym kierunkiem w zakresie zaopatrzenia w gaz jest zapewnienie możliwości dostaw gazu ziemnego do wszystkich wsi gminy. Dostęp do sieci gazowej może mieć znaczenie dla lokalizowania niektórych gałęzi przemysłu. Ma to ogromne znaczenie dla nowo wyznaczanych w studium terenów zabudowy produkcyjno-usługowych.
elektroenergetyka	Realizacja sieci elektroenergetycznych pozostaje poza gestią gminy. Główną inwestycją w zakresie elektroenergetyki jest przebudowa linii 400 kV Gdańsk Błonia-Olsztyn Mątki na dwutorową, która stanowi inwestycję celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. Dodatkowo planowana jest także modernizacja sieci elektroenergetycznej 110 kV Olsztyn Mątki – Lidzbark Warmiński poprzez przystosowanie do zwiększonego obciążenia w temperaturze pracy +80°. Studium rezerwuje tereny pod przedmiotowe inwestycje. W ramach prowadzonej polityki przestrzennej gmina powinna zabezpieczyć w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego tereny pod istniejącymi i projektowanymi sieciami, w szczególności poprzez ustalenie szczególnych warunków zagospodarowania terenów pod liniami oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, zgodne z wymaganiami realizowanej inwestycji. Dla linii elektroenergetycznych należy określić pasy technologiczne związane z zachowaniem obostrzeń oraz z ustanowieniem ograniczeń w zagospodarowaniu terenu. Szerokość niniejszych pasów uzależniona jest od typu infrastruktury oraz progu napięciowego. Szczegółowe zasady i ograniczenia obowiązujące w ww. pasach należy określić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w odniesieniu do indywidualnych cech terenu. Lokalna sieć elektroenergetyczna (średniego i niskiego napięcia) podlega stałej modernizacji realizowanej przez operatorów sieci. Z uwagi na niewielkie pokrycie planistyczne gminy oraz lokalizowanie nowej zabudowy w oparciu o decyzje administracyjne, trudno jest wskazać konkretne kierunki rozwoju sieci. Sieć energetyczna jest bowiem rozbudowywana w te miejsca, gdzie pojawia się na nią zapotrzebowanie, bez ustalonego wcześniej planu rozwoju. Linie elektroenergetyczne średniego i niskiego napięcia należy lokalizować jako kablowe. Studium rezerwuje ponadto tereny pod stacje transformatorowe, których lokalizacja została już ustalona w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

8.4.1 Potencjalne oddziaływania związane z budową i eksploatacją gazociągu

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. 2013, poz. 640) strefa kontrolowana jest to obszar wyznaczony po obu stronach osi gazociągu, w którym operator sieci gazowej podejmuje czynności w celu zapobieżenia działalności mogącej mieć negatywny wpływ na trwałość i prawidłową eksploatację gazociągu. W strefach kontrolowanych nie należy wznosić obiektów budowlanych, urządzać stałych składów i magazynów oraz podejmować działań mogących spowodować uszkodzenia gazociągu podczas jego użytkowania.

Poniżej w tabeli scharakteryzowano potencjalne oddziaływania związane z budową i eksploatacją gazociągu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego:

KOMPONENT	SPOSÓB ODDZIAŁYWANIA I ZAGROŻENIA	UWAGI
Etap realizacji		
Hałas	Emisja hałasu z maszyn budowlanych.	Po zakończeniu prac montażowych i rekultywacyjnych pas montażowy przywracany jest do poprzedniego użytkowania. Nie dotyczy to jedynie obszarów leśnych, co wynika z zakazu wprowadzania drzew w pasie o szerokości do kilku metrów od osi rurociągu. Cały pas montażowy gazociągu staje się strefą antropogenicznie zaburzoną, w której poszczególne elementy środowiska przyrodniczego uległy mniejszym lub większym zakłóceniom.
Zmiana przeznaczenia terenu	Wprowadzenie strefy kontrolowanej i zapewnienie dostępności komunikacyjnej.	
Flora	- Usunięcie roślinności z całego terenu przeznaczonego na prace (pasem terenu o długości równej długości rurociągu i szerokości zależnej od jego średnicy) - Roślinność poza tym pasem nie powinna ucierpieć wskutek budowy. - Podczas prac budowlanych w obrębie pasa montażowego może dojść do zagęszczenia głębszych warstw ziemi.	
Fauna	- Płoszenie zwierząt przez hałas maszyn budowlanych i obecność ludzi. Bardziej wrażliwe gatunki ssaków i ptaków mogą opuszczać tereny w sąsiedztwie prac. - W wyniku usunięcia roślinności i warstwy próchnicznej gleby ginie duża część mało ruchliwych zwierząt.	
Gleba	- Możliwość wycieku płynów (np. paliwa) w pasach montażowych. Zanieczyszczenie gleby substancjami ropopochodnymi jest szczególnie niebezpieczne dla gleb ubogich w materię organiczną. - Przyczyną pogorszenia żyzności gleby jest zaburzenie jej struktury i składu podczas prac budowlanych. Zagęszczenie gleby przez znaczny ciężar hałd humusu, urządzeń i pojazdów. - Po zakończeniu prac podejmowane są działania służące doprowadzeniu plonowania roślin użytkowych do stanu sprzed budowy. Niemniej nieznaczne obniżenie plonowania roślin może trwać przez kilka lat po zakończeniu prac.	
Rzeźba terenu	- Montaż i eksploatacja rurociągu nie wiąże się z reguły z przekształcaniem rzeźby terenu. Wystąpić może jedynie wyrównywanie rzeźby polegające na ścinaniu szczytów wzgórz i wypełnianiu dolin. Przyczyną tego są ograniczone możliwości wyginania rurociągu. - Zniszczenie struktury wierzchniej warstwy pokrywy glebowej.	
Wody powierzchniowe	Zmiany odpływu oraz spiętrzanie wód powodowane pracami, mogą stwarzać zagrożenie erozją boczną i wgłębną cieków oraz przerzutami ich koryt. W obrębie większych cieków zazwyczaj stosowana jest metoda bezwykopowa (np. przewiert pod dnem cieku).	
Wody podziemne	- Podczas pracy maszyn i pojazdów może dochodzić do wycieku płynów. - Wrażliwość wód podziemnych na takie zanieczyszczenia zależy od głębokości występowania warstw wodonośnych, zdolności adsorpcyjnych pokrywy glebowej oraz ilości i rodzaju zanieczyszczeń. Najbardziej podatne na zanieczyszczenia są płytkie wody gruntowe towarzyszące glebom piaszczystym. - Ewentualne obniżanie poziomu wód gruntowych.	
Klimat	Istnienie rurociągu w żaden sposób nie wpływa na procesy	

	pogodotwórcze i mezoklimat. - Na etapie budowy wszelka roślinność zostaje usunięta. Trwałe usunięcie drzew powoduje zmianę cyrkulacji powietrza związaną ze wzmożonym jego przepływem powstałą przecinką. - Podczas budowy stan aerosanitarny powietrza pogarszają spaliny pracujących na budowie maszyn i pojazdów. Nie jest to jednak oddziaływanie znaczące, ponieważ na danym odcinku trwa jedynie kilka-kilkanaście tygodni.	
Etap eksploatacji		
Krajobraz	- Na etapie eksploatacji rurociąg w niewielkim stopniu wpływa na walory krajobrazowe. - Kilka lat po zakończeniu rekultywacji trasa jego przebiegu nie powinna być widoczna w terenie, ponieważ przykrywająca rurociąg warstwa ziemi umożliwia rozwój roślinności. - Jedynymi elementami zakłócającymi krajobraz będą obiekty kubaturowe (np. tłocznie, stacje redukcyjno-pomiarowe), przejścia przez tereny zadrzewione, a w przypadku gazociągu także żółte słupki znacznikowe.	
Flora	Po zakończeniu prac roślinność jest ponownie wprowadzana na obszarze pasa montażowego. W perspektywie długoterminowej zdecydowana większość zbiorowisk, które uległy negatywnemu oddziaływaniu, powinna być w stanie się odnowić i odzyskać utracone funkcje. Wyjątek stanowią zadrzewienia, których nie można wprowadzać w tzw. strefie kontrolowanej o szerokości zależnej od rodzaju transportowanej substancji, średnicy rurociągu i ciśnienia roboczego.	
Fauna	Podczas eksploatacji rurociągu negatywne oddziaływanie na poszczególne grupy zwierząt zależy od ich wymagań w stosunku do środowiska, reakcji na zakłócenia oraz stopnia zaburzenia biotopów. Pośrednie skutki są spowodowane np. ograniczeniem możliwości znalezienia schronienia, czy swobodnej migracji.	
Tereny rolne	- Po zakończeniu budowy tereny nad gazociągami - rolne, łąki, pastwiska mogą być użytkowane w sposób dotychczasowy tzn. rolniczo z zastrzeżeniem zakazu trwałych nasadzeń (drzew i krzewów) w strefie kontrolowanej. - Na większości odcinków strefy kategoria pokrycia terenu będzie taka sama jak na terenach bezpośrednio z nią sąsiadujących. Na odcinkach tych zajdą oczywiście pewne zmiany strukturalne i funkcjonalne np. składu granulometrycznego i struktury gleb, jednak nie na tyle duże, żeby doprowadzić do zmiany kategorii pokrycia terenu.	
Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego	Możliwym zagrożeniem dla powietrza atmosferycznego oraz gleb może być sieć gazociągów wysokoprężnych, które mają charakter tranzytowy. Niekontrolowany wyciek gazu spowodować może skażenie powietrza a także gleby, ogromne szkody może także przynieść wybuch czy pożar wraz z wszelkimi negatywnymi skutkami dla środowiska naturalnego (hipotetyczne).	
Klimat	- Istnienie rurociągu w żaden sposób nie wpływa na procesy pogodotwórcze i mezoklimat. - Trwałe usunięcie drzew powoduje zmianę cyrkulacji powietrza związaną ze wzmożonym jego przepływem powstałą przecinką.	
Wody podziemne	W czasie eksploatacji, wzdłuż ścianek rurociągu następuje odpływ wód. Zasypanie wykopu innym materiałem (np. piaskiem) bądź wbudowanie właściwej gleby z mniejszą gęstością wzmacnia ten proces. Przepływ wód wzdłuż rurociągu deformuje stosunki wodne prowadząc do zmiany kierunku przepływu wód gruntowych. Szczególnie niekorzystny wpływ występuje na terenach o wysokim poziomie wód gruntowych.	
Poważne awarie	- Uszkodzenie, rozszczelnienie instalacji, - Zagrożenie wybuchem może być spowodowane próbą wykonania nawiertu w gazociąg.	Hipotetyczne

8.4.2 Potencjalne skutki oddziaływania planowanych przedsięwzięć elektroenergetycznych

Poniżej w tabeli scharakteryzowano potencjalne oddziaływania związane z kompleksową przebudową (demontaż starych słupów, posadowienie nowych słupów, montaż przewodów) i eksploatacją linii elektroenergetycznej na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego:

KOMPONENT	OPIS POTENCJALNYCH ODDZIAŁYWAŃ
Oddziaływanie na zdrowie i życie ludzi	Na etapie realizacji planowanej inwestycji wystąpią negatywne oddziaływania związane z pracą maszyn (hałas, emisja spalin, pyłów). Oddziaływania te będą krótkookresowe i ograniczone do obszaru planowanej inwestycji. Lokalizacja inwestycji zostanie tak zaprojektowana, by jak najbardziej oddalić ją od występujących na tym terenie zabudowań mieszkalnych. Dodatkowo, by wyeliminować jakąkolwiek możliwość powstania negatywnego oddziaływania analizowanego przedsięwzięcia na zdrowie ludzi, wzdłuż całej trasy linii elektroenergetycznej wyznaczony zostanie pas technologiczny z ograniczeniami.
Klimat akustyczny	Zgodnie z art. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska przez hałas rozumie się dźwięki o częstotliwości od 16 do 16 000 Hz. Z ekologicznego punktu widzenia hałas ma charakter zanieczyszczenia energetycznego, którego emisja w wielu przypadkach jest normowana. Badania prowadzone w ostatnich latach dowodzą, że hałas ma bardzo negatywny wpływ na zdrowie człowieka. O potencjalnym wpływie hałasu na zwierzęta, którego źródłem są linie napowietrzne wysokiego napięcia, wiadomo jak dotąd bardzo niewiele. Przepisy krajowe dotyczące ochrony środowiska przed hałasem ustalają jego dopuszczalne poziomy według rodzaju terenu, przez który przebiega linia wysokiego napięcia, w szczególności wyróżniając obszary uzdrowiskowe i chronione oraz tereny zabudowy mieszkaniowej. Dla linii napowietrznych, dopuszczalne poziomy hałasu, <i>emitowanego do środowiska zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tj. Dz.U. 2014 poz. 112)</i> nie powinny przekraczać: • w obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz na terenie szpitali, domów opieki społecznej, zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży: 45 dB dla pory dnia, 40 dB dla pory nocy • w obszarach zabudowy mieszkaniowej oraz zagrodowej, a także na terenach wypoczynkowo – rekreacyjnych: 50 dB dla pory dnia, 45 dB dla pory nocy. Na etapie użytkowania źródłem hałasu wytwarzanego przez linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia są: – ulot (wyładowania elektryczne) z elementów przewodzących linii znajdujących się pod napięciem (głównie z przewodów roboczych), – wyładowania powierzchniowe na elementach układu elektroizolacyjnego (izolatorach i osprzęcie). Wielkość tych zjawisk jest zależna od rozwiązania konstrukcyjnego linii, jednak hałas wywoływany ulotem, a także jego zmiany w czasie, jest zależny przede wszystkim od warunków atmosferycznych i rośnie wraz ze wzrostem wilgotności powietrza. Dlatego też w niekorzystnych warunkach atmosferycznych – niewielki deszcz, mgła, sadź, poziom hałasu jest wyższy. Podczas dobrych warunków pogodowych linie elektroenergetyczne nie stwarzają istotnej uciążliwości akustycznej i w większości przypadku poziom hałasu wytwarzanego przez linie jest porównywalny z tłem środowiska. Podczas eksploatacji inwestycji emisja hałasu będzie związana jedynie z funkcjonowaniem napowietrznej linii. Bazując na pomiarach przeprowadzonych przy funkcjonujących inwestycjach tego typu można założyć, że nie przekroczy poziomu 45 dB poza ustanowionym pasem technologicznym, by wyeliminować jakąkolwiek możliwość powstania negatywnego oddziaływania analizowanego przedsięwzięcia, wzdłuż całej trasy linii elektroenergetycznej wyznaczony zostanie pas technologiczny z ograniczeniami.
Pole elektromagnetyczne	Linie elektroenergetyczne są źródłem pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz. Pole to powstaje wokół przewodów i aparatury będącej pod napięciem. Składa się na nie pole elektryczne i pole magnetyczne. Zgodnie z załącznikiem nr 1 <i>Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku</i> dopuszczalny poziom pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz nie powinien przekraczać w miejscach dostępnych dla ludzi, wartości granicznej: • natężenie pola elektrycznego (E) - 10 kV/m, • natężenie pola magnetycznego (H) - 60 A/m. Na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową składowa elektryczna (E) pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz nie może przekraczać wartości 1 kV/m.

	Przyjmuje się, że pola o podanych wyżej poziomach nie oddziałują niekorzystnie na żaden z elementów środowiska (rośliny, zwierzęta, wodę i powietrze) w tym przede wszystkim na ludzi, nie wykazują przy tym żadnego działania kumulacyjnego lub synergicznego. Wraz ze wzrostem odległości od linii, natężenie pola szybko maleje. Elementy w pobliżu linii takie jak drzewa, metalowe ogrodzenia, obiekty budowlane wpływają na rozkład natężenia pola elektrycznego. Wpływ tych elementów zmniejsza natężenie pola elektrycznego lub je eliminuje. Określenie konkretnego wpływu tych elementów na rozkład natężenia jest możliwe na ogół jedynie na podstawie pomiarów wykonywanych w czasie pracy linii. Pole magnetyczne – w przeciwieństwie do pola elektrycznego – nie ulega zniekształceniu w pobliżu obiektów przewodzących i w związku z tym elementy otoczenia położone w bezpośredniej bliskości linii, takie jak: zabudowania, drzewa, płoty oraz inne konstrukcje przewodzące, nie wpływają na jego rozkład. Pole magnetyczne przenika bez zniekształceń przez większość materiałów i obiektów. Wartość natężenia pola magnetycznego nie ulega więc zmianie po przejściu przez te obiekty. Natężenie pola magnetycznego wokół linii przesyłowych najwyższych napięć jest niewielkie. W miejscach przebywania ludzi, nawet w bezpośrednim sąsiedztwie linii, jest ono porównywalne z polami, jakie występują obok przewodów domowej instalacji niskiego napięcia oraz z polami istniejącymi w bezpośredniej bliskości elektrycznego sprzętu powszechnego użytku. Projektowana linia elektroenergetyczna będzie źródłem pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz. Dotychczasowe doświadczenia wskazują, iż w otoczeniu nowobudowanych linii elektroenergetycznych nie występują przekroczenia dopuszczalnego poziomu pola elektrycznego dla miejsc dostępnych dla ludzi tj. 10 kV/m, natomiast poza pasem technologicznym poziom pola elektrycznego nie przekracza 1 kV/m. Dodatkowo, by wyeliminować jakąkolwiek możliwość powstania negatywnego oddziaływania analizowanego przedsięwzięcia na zdrowie ludzi, wzdłuż całej trasy linii elektroenergetycznej wyznaczony zostanie pas technologiczny z ograniczeniami.
Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	W trakcie prac budowlanych najistotniejszy wpływ na glebę i powierzchnię terenu będzie miał montaż słupów. Prace będą związane m.in. z: • wykonaniem fundamentów pod projektowane słupy, • montażem projektowanych słupów, • zawieszeniem przewodów fazowych i odgromowych wraz z regulacją zwisów w przęsłach między projektowanymi słupami, • montażem uziemień konstrukcji projektowanych słupów. Prowadzenie wykopów pod fundamenty słupów będzie wiązać się z usunięciem warstwy glebowej i powierzchniowej warstwy geologicznej. Zmiany te będą trwałe i ograniczone do każdego stanowiska słupa. Będą to zmiany punktowe, nie mające większego wpływu na rzeźbę terenu. Może wystąpić czasowe zajęcie terenu związane z obecnością zaplecza budowlanego, składowaniem materiałów. Będzie to oddziaływanie krótkotrwałe. Realizacja inwestycji nie spowoduje znacząco negatywnych zagrożeń w odniesieniu gleby. Wielkość potencjalnych skutków bezpośrednich można ocenić jako minimalne. Nie można wykluczyć powstania w czasie prowadzenia prac budowlanych awarii maszyn, podczas których może dojść do bezpośredniego zanieczyszczenia gruntu olejami lub substancjami ropopochodnymi. Przy prawidłowej eksploatacji maszyn i urządzeń nie powinno dojść, do wycieków substancji ropopochodnych. W przypadku awaryjnego zanieczyszczenia gruntu substancjami ropopochodnymi zanieczyszczony grunt należy rekultywować metodami in situ lub ex situ w zależności od skali zanieczyszczenia (metody rekultywacji zostaną wybrane na podstawie skali oraz rodzaju zanieczyszczenia). W okresie eksploatacji inwestycji nie prognozuje się wystąpienia negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi. W wyniku posadowienia urządzeń elektroenergetycznych nastąpi punktowe trwałe zajęcie terenu.
Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta (w tym gatunki i siedliska chronione) i różnorodność biologiczną w fazie budowy i eksploatacji planowanej inwestycji	W fazie realizacji inwestycji można wymienić następujące typy oddziaływań: • Zajęcie terenu – fragmentacja siedlisk, niszczenie siedlisk, pod drogi dojazdowe, plac budowy, stanowiska słupów (oddziaływanie krótkoterminowe wystąpią tylko podczas budowy; po fazie budowy i ustąpieniu maszyn oraz po zaprzestaniu użytkowania dróg dojazdowych zmiany będą odwracalne, a struktura i funkcjonowanie szaty roślinnej oraz właściwości terenu powinny powrócić do stanu pierwotnego; jednak w przypadku likwidacji drzewostanu lub płatów siedliska, zwłaszcza dla posadowienia słupów, mogą być długofalowe, nieodwracalne). • Zmiany w roślinności w pobliżu realizowanej inwestycji, będące następstwem zaburzeń warunków wodnych oraz zmiany właściwości fizycznych gleb. • Hałas i ruch ludzi i pojazdów – płoszenie zwierząt w trakcie prowadzenia prac inwestycyjnych (oddziaływanie krótkoterminowe, odwracalne).

	• Zanieczyszczenie atmosfery oraz wód na skutek pracy maszyn i urządzeń oraz ruchu pojazdów (oddziaływanie krótkoterminowe, odwracalne). W przypadku fazy eksploatacji inwestycji można mówić o następujących typach oddziaływań: • Fragmentacja przestrzeni w efekcie wycinki drzew (oddziaływanie długoterminowe, nieodwracalne). • Słupy i przewody jako przeszkody terenowe na trasie migracji zwierząt – potencjalne zderzenia (oddziaływanie długoterminowe, nieodwracalne), • Słupy i przewody, jako obiekty obce w krajobrazie, działające odstraszająco na zwierzęta (oddziaływanie długoterminowe, w części przypadków odwracalne, jako że zwierzęta przyzwyczajają się do nowych elementów). • Pole elektromagnetyczne (oddziaływanie długoterminowe, nieodwracalne). • Hałas podczas ulotu (wyładowania elektryczne wokół przewodu połączone, oddziaływanie długoterminowe, nieodwracalne). Oddziaływanie na zwierzęta na etapie realizacji inwestycji może wiązać się z lokalnym zniszczeniem siedlisk ich występowania, zarówno poprzez bezpośrednie zajęcie terenu pod słupy, drogi, czy plac budowy będące efektem działań inwestycyjnych. Wykopy, wykonywane w trakcie budowy mogą stać się także pułapką dla wpadających w nie zwierząt. Wykopy powinny być odpowiednio zabezpieczone oraz sprawdzone przed ich zasypaniem. Dla występujących tu gatunków ptaków potencjalnym zagrożeniem może być przede wszystkim likwidacja siedlisk ptaków w trakcie budowy linii (w miejscach posadowienia słupów) oraz płoszenie ptaków w trakcie prowadzenia prac inwestycyjnych. Prace inwestycyjne w sąsiedztwie stanowisk lęgowych gatunków ptaków należy prowadzić co do zasady, poza sezonem lęgowym ptaków. W czasie eksploatacji, potencjalny negatywny wpływ na ptaki może obejmować również: śmiertelność w wyniku kolizji, odstraszanie – zmiany zachowania i lotu. Najwyższe ryzyko kolizji z liniami występuje na terenach otwartych i podczas złych warunków pogodowych. Na obecnym etapie prognozuje się, iż przy zachowaniu środków minimalizujących potencjalne negatywne oddziaływania (budowa poza okresem lęgowym ptaków, inwentaryzacja przyrodnicza na potrzeby budowy linii elektroenergetycznej), planowana inwestycja nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na gatunki ptaków gniazdujące na przedmiotowym obszarze ani ich siedliska.
Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	W czasie realizacji inwestycji, na jakość wód mogą mieć wpływ pojawiające się zanieczyszczenia, powstające w wyniku: • spływów deszczowych i roztopowych z terenu budowy, • nieodpowiedniego składowania materiałów budowlanych, • niewłaściwej lokalizacji zapleczy budowy, w tym węzłów sanitarnych, • zanieczyszczenia wód substancjami ropopochodnymi z maszyn lub urządzeń. Podobnie jak w przypadku gleb bardzo istotne jest dbanie o stan techniczny maszyn i urządzeń, ich prawidłowa eksploatacja i zapobieganie potencjalnym awariom, aby nie dopuścić do przedostania się zanieczyszczeń ropopochodnych poprzez gleby do wód gruntowych. Realizacja ustaleń projektu dokumentu nie spowoduje zmian w funkcjonowaniu hydrologicznym na analizowanym terenie. Wykopy pod fundamenty, z uwagi na ich głębokość, powierzchnię i odległości pomiędzy wykopami, nie naruszają struktury wód podziemnych i powierzchniowych. W przypadku konieczności odwadniania fundamentu w miejscach o wysokim poziomie wód gruntowych, może dojść do krótkotrwałych zmian w układzie wód zaskórnych, jednak nie wpłynie to na lokalny i regionalny bilans wodny. Realizacja inwestycji nie spowoduje zanieczyszczenia znajdujących się w pobliżu cieków, zbiorników wodnych (słupy będą posadawiane poza korytami cieków i czasami zbiorników wodnych). Urządzenie elektroenergetyczne w czasie pracy nie wytwarzają ścieków. Niewielkie ilości wód opadowych, jakie będą spływać po elementach konstrukcyjnych do gruntu nie ulegną żadnym zanieczyszczeniom.
Oddziaływanie na krajobraz	Projektowana inwestycja zlokalizowana jest na terenach otwartych, użytkowanych rolniczo, w obrębie których lokalnie występują zadrzewienia lub kępy drzew i krzewów. Wprowadzenie nowych słupów sieci energetycznej, może wpłynąć na obniżenie atrakcyjności krajobrazowej. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe i stałe. Przy czym projektowana przebudowa linii będzie prowadzona wzdłuż istniejącej linii elektroenergetycznych, co spowoduje wkomponowanie projektowanej infrastruktury w istniejący krajobraz. Nie ma w praktyce skutecznych środków ograniczających wpływ linii elektroenergetycznych na krajobraz. W celu jego minimalizacji stosuje się malowanie konstrukcji słupów na kolor harmonizujący z otoczeniem, np. zielony lub jasno szary.

8.5 Prognozowany wpływ na obszary chronione

8.5.1 Rezerwat przyrody

Na terenie gminy Świątki występują dwa rezerваты przyrody:

Nazwa rezerwatu	Akt powołujący	Cel ochrony
Ostoja bobrów na Rzece Pasłęce	Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 5 stycznia 1970 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1970 r. Nr 2, poz. 21) wraz z zarządzeniami zmieniającymi	ochrona bobrów
Kwiecewo	Zarządzenie Nr 18 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie uznania obszaru za rezerwat przyrody "Kwiecewo" (Dz. Urz. Woj. War.-Maz. z 2010 r. Nr 77, poz. 1242)	zachowanie rozlewiska stanowiącego ostoję lęgową oraz miejsce występowania licznych gatunków ptaków wodno-błotnych

Źródło: opracowanie własne

Nie prognozuje się wystąpienia znacząco natywnych oddziaływań na rezerваты przyrody w tym celu jego ochrony. W obrębie obszaru ani w jego najbliższym sąsiedztwie nie wyznacza się nowych terenów rozwoju zabudowy.

Przez obszar rezerwatu przyrody Ostoja bobrów na Rzece Pasłęce przebiega istniejąca linia elektroenergetyczna 400 kV Gdańsk Błonia– Olsztyn Mątki, która planowana jest do przebudowy na linię dwutorową, co stanowi inwestycję celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. W przypadku realizacji przedmiotowej inwestycji przeprowadzana ocena oddziaływania na środowisko powinna uwzględniać przedmiotowy rezerwat i cele jego ochrony oraz wskazać środki minimalizujące potencjalne negatywne oddziaływania związane przede wszystkim z etapem realizacji inwestycji. Wskazane jest uniknięcie posadowienia słupów elektroenergetycznych w obrębie rezerwatu.

8.5.2 Obszary Natura 2000

Projekt Studium pomniejsza dotychczasowe kierunki zagospodarowania terenu, wskazane w obowiązującym Studium w obrębie obszarów chronionych Natura 2000. Sprzyja to przeciwdziałaniu rozpraszaniu zabudowy, co minimalizuje antropopresję i ograniczenie dostępności siedlisk dla chronionych gatunków. Zmiany obejmują głównie uzupełnienie zabudowy w obrębie istniejących miejscowości. Zmiany te nie kolidują z celami ochrony obszarów Natura 2000.

Przez obszary Natura 2000: Dolina Pasłęki PLB 280002 i Rzeką Pasłęką PLH280006 przebiega istniejąca linia elektroenergetyczna 400 kV Gdańsk Błonia– Olsztyn Mątki, która planowana jest do przebudowy na linię dwutorową, co stanowi inwestycję celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. W przypadku realizacji przedmiotowej inwestycji przeprowadzana ocena oddziaływania na środowisko powinna uwzględniać ocenę oddziaływania na obszary Natura 2000 i cele ich ochrony oraz wskazać środki minimalizujące potencjalne negatywne oddziaływania związane zarówno z etapem realizacji inwestycji, jak i jej eksploatacji (potencjalne zagrożenie dla przelatujących ptaków).

Poniżej przedstawiono analizę wyznaczonych terenów rozwoju zabudowy w stosunku do obowiązujących ustaleń Studium.

W obrębie obszarów Natura 2000: Dolina Pasłęki PLB 280002 i Rzeką Pasłęka PLH280006 tereny rozwoju zabudowy wyznaczono w następujących obrębach: Włodowo, Konradowo, Kalisty i Skolity:

- Włodowo, Konradowo - zasięg projektowanej zabudowy został pomniejszony w stosunku do planowanego rozwoju zabudowy w obowiązującym Studium,
- Kalisty – zasięg projektowanej zabudowy w granicach obszarów chronionych został znacząco pomniejszony w stosunku do planowanego rozwoju zabudowy w obowiązującym Studium, rozwój zabudowy został zaprojektowany w kierunku zachodnim i północnym poza granicami obszaru chronionego Natura 2000,
- Skolity – zasięg projektowanej zabudowy w granicach obszarów chronionych został znacząco pomniejszony w stosunku do planowanego rozwoju zabudowy w obowiązującym Studium. Zwłaszcza w rejonie jeziora Skolickiego.

Poniżej w tabelach wymieniono gatunki stanowiące przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 wraz opisem istniejących i potencjalnych zagrożeń według PZO, oceniono możliwość wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń projektu zmiany Studium.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Dolina Pasłęki PLB 280002

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia istniejące	Zagrożenia potencjalne	Opis zagrożeń	Prognozowane zagrożenia/oddziaływania
1	A072 Trzmielojad A081 Błotniak stawowy A073 Kania czarna A074 Kania ruda A089 Orlik krzykliwy	A02.01: Intensyfikacja rolnictwa		Zagrożenie wynika z ogólnej tendencji do scalania gruntów rolniczych i jednokierunkowej specjalizacji gospodarstw. Na terenie obszaru stwierdzono obecność 10 obszarów zdominowanych przez monokultury upraw, głównie zbóż i rzepaku. Uproszczenie krajobrazu i ujednolicenie terminów wykonywania zabiegów agrotechnicznych powoduje drastyczne zubożenie bazy pokarmowej ptaków szponiastych. Zagrożenie obejmuje stosunkowo niewielkie powierzchnie, ale prowadzi do trwałych zmian siedliskowych – znaczenie dla utrzymania właściwego stanu ochrony wysokie.	Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium.
2	A072 Trzmielojad A073 Kania czarna A074 Kania ruda A081 Błotniak stawowy A089 Orlik krzykliwy A234 Dzięcioł zielonosiwy	A10.01: Usuwanie żywopłotów i zagajników lub roślinności karłowatej		Zagrożenie obejmuje likwidację stref buforowych, okrajkowych nieużytków na obrzeżach kompleksów leśnych, kęp zadrzewień i zakrzaczeń. Proces ten wiąże się ściśle z intensyfikacją produkcji i przybiera na sile na obszarach zdominowanych przez monokultury upraw. Uproszczenie krajobrazu powoduje drastyczne zubożenie bazy pokarmowej ptaków szponiastych oraz zanik siedlisk wykorzystywanych przez dzięcioła zielonosiwego. Skutkuje trwałymi zmianami, więc jest zjawiskiem groźnym. Znaczenie dla utrzymania właściwego stanu ochrony wysokie.	Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium.
3	A073 Kania czarna A074 Kania ruda A075 Bielik A051 Krakwa A055 Cyranka A089 Orlik krzykliwy A081 Błotniak stawowy	J02.01: Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie		Zagrożenie dotyczy otwartego krajobrazu rolniczego, w szczególności terenów zdominowanych przez intensywne uprawy roślinne. Melioracja szczegółowa terenów bagiennych, drenaż gruntów, likwidacja oczek wodnych i okresowych rozlewisk wykonywane są w większości przypadków samowolnie, bez uzgodnienia z właściwymi organami (mimo, że obowiązek taki nakłada ustawa o ochronie przyrody). Wilgotne nieużytki i drobne zbiorniki wodne stanowią najbogatsze pod względem ornitologicznym siedliska w otwartym krajobrazie. Są ważną bazą pokarmową dla większości kluczowych dla ostoi gatunków ptaków szponiastych. Znaczenie dla utrzymania właściwego stanu ochrony krytyczne.	Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium.
4	A070 Nurogęś A229 Zimorodek	H01.05: Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem		Melioracje szczegółowa gruntów przylegających do rzeki Pasłęki wykonywane są z reguły wiosną oraz po zbiorze plonów, co powoduje wzmożoną erozję i spływy zanieczyszczeń (nawozy i środki ochrony roślin) do rzeki z pozbawionych okrywy roślinnej gruntów. Znaczenie dla utrzymania właściwego stanu ochrony niskie.	Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium.
5	A072 Trzmielojad A089 Orlik krzykliwy A051 Krakwa A055 Cyranka	B01: Zalesianie terenów otwartych		Zagrożenie obejmuje zalesienia gruntów rolniczych wykonane zarówno przez Lasy Państwowe, jak i prywatnych właścicieli przed utworzeniem obszaru Natura 2000. Jako zagrożenie potraktowano zalesienia terenów położonych na dnie doliny rzecznej, często w obrębie dawnych tarasów zalewowych. Zwiększenie lesistości na	Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia istniejące	Zagrożenia potencjalne	Opis zagrożeń	Prognozowane zagrożenia/oddziaływania
				tych obszarach powoduje ogólne zubożenie siedlisk, zanik zbiorowisk roślinnych i zespołu ptaków charakterystycznych dla otwartego krajobrazu nizinnych dolin rzecznych. Znaczenie dla utrzymania właściwego stanu ochrony wysokie.	
6	A072 Trzmielojad A089 Orlik krzykliwy A051 Krakwa A055 Cyranka	A03.03: Zaniechanie / brak koszenia.		Zagrożenie dotyczy głównie wilgotnych użytków zielonych położonych na dnie doliny rzecznej, w tym obszarów okresowo zalewanych. Tereny te dawniej były z reguły wypasane lub koszone. Zaniechanie użytkowania powoduje stopniowe zarastanie cennych siedlisk głównie krzaczastą wierzbą. Znaczenie dla utrzymania właściwego stanu ochrony średnie	Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium.
7	A081 Błotniak stawowy A089 Orlik krzykliwy A072 Trzmielojad A073 Kania czarna A074 Kania ruda	E: Urbanizacja, budownictwo mieszkaniowe i handlowe		Zagrożenie obejmuje głównie południową część ostoi, co wynika zapewne z obecności jezior oraz niewielkiej odległości do aglomeracji miejskich. Szczególnie niebezpieczna dla awifauny jest mieszkalna zabudowa rozproszona. Posiadłości lokalizowane w oddaleniu od istniejącej zabudowy, często w eksponowanych punktach widokowych eliminują rozległe powierzchnie siedlisk wykorzystywanych przez szereg kluczowych dla funkcjonowania ostoi gatunków. Zważywszy, że zmiany mają charakter nieodwracalny znaczenie dla utrzymania właściwego stanu ochrony uznano za wysokie.	W związku z tym, że projekt Studium utrzymuje, a wręcz zmniejsza tereny rozwoju zabudowy w stosunku do projektowanej zabudowy w obowiązującym Studium, również w rejonie jeziora Skolickiego, (gdzie praktycznie całość terenów w otoczeniu jeziora wskazana była do zagospodarowania), nie prognozuje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na te gatunki i ich siedliska. Niezależnie od powyższych ustaleń, wskazuje się na konieczność dostosowania miejsc, terminów i zakresów prac do biologii ptaków.
8	A072 Trzmielojad A073 Kania czarna A074 Kania ruda A075 Bielik A081 Błotniak stawowy A089 Orlik krzykliwy		C03.03: Produkcja energii wiatrowej	Lokalizowanie na obrzeżach obszaru Natura 2000 przemysłowych elektrowni wiatrowych o dużej mocy zagraża przede wszystkim ptakom szponiastym. Problem dotyczy całego obszaru, a w szczególności gmin Świątki, Lubomino i Gietrzwałd, gdzie rozpoczęto procedury uzgadniania warunków budowy siłowni wiatrowych. Zważywszy, że władze większości gmin są żywo zainteresowane lokalizowaniem elektrowni wiatrowych na swoim terenie znaczenie tego zagrożenie dla utrzymania właściwego stanu ochrony wysokie.	W projekcie Studium zrezygnowano z lokalizacji przemysłowych elektrowni wiatrowych o dużej mocy. Co za tym idzie nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium.
9	A073 Kania czarna A074 Kania ruda A075 Bielik A089 Orlik krzykliwy A234 Dzięcioł zielonosiwy A238 Dzięcioł średni A320 Muchotłówka mała		B02.02: Wycinka lasu	Problem dotyczy głównie drzewostanów liściastych stanowiących siedliska kilku gatunków kluczowych dla obszaru. Lokalnie wycinanie starodrzewu liściastego może powodować zanikanie stanowisk lęgowych dzięcioła średniego i muchołówki małej – zmiana struktury (odmłodzenie i prześwietlenie) całych kompleksów leśnych. W południowej części ostoi zdominowanej przez siedliska borowe w efekcie intensywnej gospodarki leśnej powstały rozległe obszary prawie jednowiekowych młodych mono-kultur. Obecnie powierzchnie te są bezwartościowe z punktu widzenia ochrony ptaków. Trzeba jednak podkreślić, że zagrożenie to jest następstwem działań wykonywanych kilkadziesiąt lat temu. W przypadku gatunków, dla których wyznaczane są strefy ochronne zagrożenie dotyczy stanowisk z nieznaną lokalizacją gniazda. Znaczenie dla utrzymania właściwego stanu ochrony wysokie.	Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia istniejące	Zagrożenia potencjalne	Opis zagrożeń	Prognozowane zagrożenia/oddziaływania
10	A073 Kania czarna A074 Kania ruda A075 Bielik A081 Błotniak stawowy A070 Nurogęś	G01: Sporty i różne formy czynnego wypoczynku, rekreacji, uprawiane w plenerze .		Szczególnie niekorzystnym zjawiskiem jest zabudowa linii brzegowej jezior obiektami rekreacyjnymi i wypoczynkowymi. Następstwem tego zjawiska jest wzmożona penetracja brzegów zbiorników wodnych i niszczenie pasa roślinności szuwarowej. Znaczenie dla utrzymania właściwego stanu ochrony średnie	W związku z tym, że projekt Studium utrzymuje, a wręcz zmniejsza tereny rozwoju zabudowy w stosunku do projektowanej zabudowy w obowiązującym Studium, również w rejonie jeziora Skolickiego, (gdzie praktycznie całość terenów w otoczeniu jeziora wskazana była do zagospodarowania), nie prognozuje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na te gatunki i ich siedliska. Niezależnie od powyższych ustaleń, wskazuje się na konieczność dostosowania miejsc, terminów i zakresów prac do biologii ptaków.
11	A070 Nurogęś A229 Zimorodek	G01.01.02: Niemotorowe sporty wodne		Brzegi rzeki penetrowane są głównie przez wędkarzy (w większości kłusowników nie posiadających zezwolenia na połów ryb). Spływy kajakowe stanowią zagrożenie głównie w górnym i środkowym biegu rzeki. Znaczenie dla utrzymania właściwego stanu ochrony średnie.	Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium.
12	A051 Krakwa A055 Cyranka A070 Nurogęś A081 Błotniak stawowy A229 Zimorodek	E03.01: Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych		Nielegalne wysypiska nie stanowią bezpośredniego zagrożenia dla ptaków, ale powodują zanieczyszczenie wód powierzchniowych.	Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium. Rozwijanie infrastruktury technicznej związanej z gospodarką odpadami oraz oprowadzaniem zanieczyszczeń komunalnych służą poprawie jakości środowiska wodnego.
13	A067 Gągoł A165 Samotnik	X: Brak zagrożeń i nacisków (z uwagi na właściwy (FV) stan ochrony)			-

Źródło: Opracowano na podstawie – Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 2 grudnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pasłęki PLB280002 (Dz. Urz. Woj. War. – Maz. z 2014 r. Poz. 3975)

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Rzeka Pasłęka PLH280006

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia istniejące	Zagrożenia potencjalne	Prognozowane zagrożenia/oddziaływania
1	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i> Podtyp 3150-1 Jeziora eutroficzne	E01.04 Inne typy zabudowy – Pomosty powodujące fragmentację szuwarów wysokich E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych F02.03 Wędkarstwo F05.04 Kłusownictwo G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem H01.08 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych I01 Obce gatunki inwazyjne – <i>Nymphaea x hybryda</i> , nawłóć kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> , niecierpek gruczołowaty <i>Impatiens glandulifera</i> J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych K02.03 Eutrofizacja (naturalna)	E01.03 Zabudowa rozproszona E01.04 Inne typy zabudowy – Presja rozproszonej zabudowy turystyczno-rekreacyjnej	Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium. W związku z tym, że projekt Studium utrzymuje, a wręcz zmniejsza tereny rozwoju zabudowy (przeciwdziałanie rozproszonemu zabudowy) nie prognozuje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na to siedlisko.
2	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i> Podtyp 3150-2 Eutroficzne starorzecza i drobne zbiorniki wodne	I01 Obce gatunki inwazyjne – kolczurka klapowana <i>Echinocystis lobata</i> , niecierpek gruczołowaty <i>Impatiens glandulifera</i> , nawłóć kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie K02.03 Eutrofizacja (naturalna)	J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych	Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium. W związku z tym, że projekt Studium utrzymuje, a wręcz zmniejsza tereny rozwoju zabudowy (przeciwdziałanie rozproszonemu zabudowy) nie prognozuje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na to siedlisko.
3	3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	F02.03 Wędkarstwo F05.04 Kłusownictwo		Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium.
4	3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włośniczników (<i>Ranunculon fluitantis</i>)	F02.03 Wędkarstwo E03 Odpady, ścieki G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze – głównie turystyka kajakowa H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych) G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych J02.05.02 Modyfikowanie prądów rzecznych J02.12 Tamy, wały, sztuczne plaże – ogólnie K01.02 Zamulenie K02.03 Eutrofizacja (naturalna) I01 Obce gatunki inwazyjne – Aster nowobelgijski (wirginijski) <i>Aster novibelgii</i> , czeremcha amerykańska <i>Prunus serotina</i> , nawłóć kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> , niecierpek gruczołowaty <i>Impatiens glandulifera</i> , kolczurka klapowana <i>Echinocystis lobata</i> , słonecznik bulwiasty (topinambur)		Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium. Rozwijanie infrastruktury technicznej związanej z gospodarką odpadami oraz oprowadzaniem zanieczyszczeń komunalnych służy poprawie jakości środowiska wodnego.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia istniejące	Zagrożenia potencjalne	Prognozowane zagrożenia/oddziaływania
		<i>Helianthus tuberosus</i> , niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i>		
5	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Brak podstaw do oceny zagrożeń – Siedlisko nie występuje w obszarze Natura 2000		-
6	7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja – ekspansja drzew i krzewów	I02 Problematiczne gatunki rodzime K02.03 Eutrofizacja (naturalna)	Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium.
7	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	I02 Problematiczne gatunki rodzime K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja – ekspansja drzew i krzewów K02.03 Eutrofizacja (naturalna)	J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie	Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium.
8	9130 żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	Brak podstaw do oceny zagrożeń – Siedlisko nie występuje w obszarze Natura 2000		-
9	9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	Brak podstaw do oceny zagrożeń – Siedlisko nie występuje w obszarze Natura 2000		-
10	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	B02.02 Stosowanie zrębów zupełnych B07 Inne rodzaje praktyk leśnych, niewymienione powyżej wprowadzanie gatunków obcych dla grądów		Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium.
11	91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pinomugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne	J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych – Zmiana stosunków wodnych, przesuszenie siedliska	I02 Problematiczne gatunki rodzime – Wnikanie gatunków obcych dla siedliska (tj. śmiełek darniowy <i>Deschampsia caespitosa</i>), zwiększony udział w runie borówki czarnej <i>Vaccinium myrtillus</i>	Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium.
12	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	K04.03 Zmiany w składzie gatunkowym drzewostanów – Zamieranie jesionu	B02.04 Usuwanie martwych i obumierających drzew I01 Obce gatunki inwazyjne – Wnikanie gatunków inwazyjnych G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze – Rozwój turystyki, nadmierna penetracja i zaśmiecanie	Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium.
13	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	K04.03 Zmiany w składzie gatunkowym drzewostanów – Zamieranie jesionu	B02.04 Usuwanie martwych i obumierających drzew I01 Obce gatunki inwazyjne – wnikanie obcych gatunków inwazyjnych (klon jesionolistny <i>Acer negundo</i> , niecierpek gruczołowaty <i>Impatiens glandulifera</i>) G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze – Rozwój turystyki, nadmierna penetracja i zaśmiecanie	Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium.
14	1032 Skójką gruboskorupowa <i>Unio crassus</i>	H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych)	J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych	Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium. Rozwijanie infrastruktury technicznej związanej z gospodarką odpadami oraz oprowadzaniem zanieczyszczeń komunalnych służą poprawie jakości środowiska wodnego.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia istniejące	Zagrożenia potencjalne	Prognozowane zagrożenia/oddziaływania
15	1037 Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>	H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych)	J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych	Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium. Rozwijanie infrastruktury technicznej związanej z gospodarką odpadami oraz oprowadzaniem zanieczyszczeń komunalnych służą poprawie jakości środowiska wodnego.
16	1042 Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i>	U Nieznane zagrożenie lub nacisk – Niewystarczająca wiedza o przedmiocie ochrony (ryzyko popełnienia błędu w jego ochronie)	F02.03 Wędkarstwo H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych) J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie K01.03 Wyschnięcie K02.03 Eutrofizacja (naturalna)	Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium. Rozwijanie infrastruktury technicznej związanej z gospodarką odpadami oraz oprowadzaniem zanieczyszczeń komunalnych służą poprawie jakości środowiska wodnego.
17	1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja – Zarastanie stanowisk gatunków nr: 28, 43 i 81	A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja A03.03 Zaniechanie / brak koszenia B01 Zalesianie terenów otwartych	Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium.
18	1096 Minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i>	K02.03 Eutrofizacja (naturalna)	J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych	Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium.
19	1099 Minóg rzeczny <i>Lampetra fluviatilis</i>	U Nieznane zagrożenie lub nacisk – Niewystarczająca wiedza o przedmiocie ochrony (ryzyko popełnienia błędu w jego ochronie)		Nie prognozuje się wystąpienia zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium.
20	1130 Boleń <i>Aspius aspius</i>	F02.03 Wędkarstwo – Połów gatunku i stosowanie jako żywej przynęty F03.02.03 Chwytność, trucie, kłusownictwo J02.12 Tamy, wały, sztuczne plaże – ogólnie	F02 Rybołówstwo i zbieranie zasobów wodnych	Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium.
21	1145 Piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>	X Brak zagrożeń i nacisków – Gatunek znajduje się we właściwym stanie ochrony		Nie prognozuje się wystąpienia zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium.
22	1149 Koza <i>Cobitis taenia</i>	K02.03 Eutrofizacja (naturalna)	E01.04 Inne typy zabudowy – Budowa pomostów i umocnienia brzegów rzek i jezior J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych	Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium.
23	1163 Głowacz białopłetwy <i>Cottus gobio</i>	K02.03 Eutrofizacja (naturalna)	J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych.	Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium.
24	5339 Różanka <i>Rhodeus sericeus amarus</i>	K02.03 Eutrofizacja (naturalna)		Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium.
25	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	X Brak zagrożeń i nacisków – Większość siedlisk gatunku znajduje się we właściwym stanie ochrony	E01 Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane E03 Odpady, ścieki F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja	Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium. W związku z tym, że projekt Studium utrzymuje, a wręcz zmniejsza tereny rozwoju

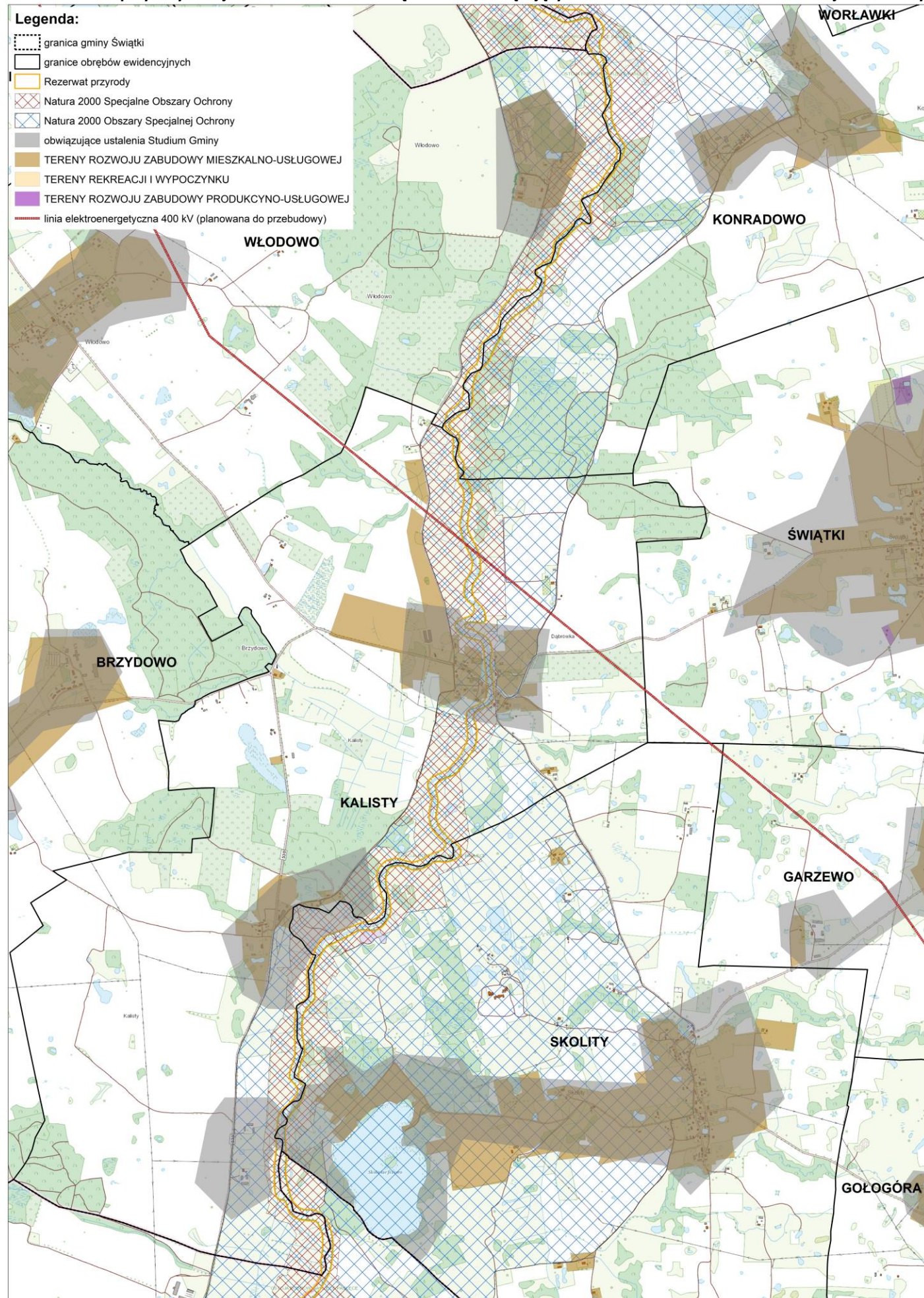
Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia istniejące	Zagrożenia potencjalne	Prognozowane zagrożenia/oddziaływania
			F02.03 Wędkarstwo H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych) J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie K01.03 Wyschnięcie K02.03 Eutrofizacja (naturalna)	zabudowy (przeciwdziałanie rozproszeniu zabudowy) nie prognozuje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na ten gatunek i jego siedlisko. Rozwijanie infrastruktury technicznej związanej z gospodarką odpadami oraz oprowadzaniem zanieczyszczeń komunalnych służą poprawie jakości środowiska wodnego.
26	1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	K01.03 Wyschnięcie K02.03 Eutrofizacja (naturalna) – Zarastanie stanowisk gatunku	E01 Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane E03 Odpady, ścieki F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja F02.03 Wędkarstwo H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych) – zanieczyszczenia wód powierzchniowych J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie K01.03 Wyschnięcie K02.03 Eutrofizacja (naturalna)	Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium. W związku z tym, że projekt Studium utrzymuje, a wręcz zmniejsza tereny rozwoju zabudowy (przeciwdziałanie rozproszeniu zabudowy) nie prognozuje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na ten gatunek i jego siedlisko. Rozwijanie infrastruktury technicznej związanej z gospodarką odpadami oraz oprowadzaniem zanieczyszczeń komunalnych służą poprawie jakości środowiska wodnego.
27	1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	G05.11 Śmierć lub uraz w wyniku kolizji	F02.01.02 Połowy siecią F02.03 Chwytnie, trucie, kłusownictwo	Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium.
28	1355 Wydra <i>Lutra lutra</i>	G05.11 Śmierć lub uraz w wyniku kolizji	F02.01.02 Połowy siecią – Wpłytywanie się wydr w sieci rybackie F05.04 Kłusownictwo	Nie prognozuje się wystąpienia wymienionych zagrożeń w związku z realizacją ustaleń zawartych w projekcie Studium.

Źródło: Opracowano na podstawie – Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rzeka Pasłęka PLH280006 (Dz. Urz. Woj. War. – Maz. z 2015 r. Poz. 1883 ze zm.)

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Warmińskie Buczyny PLH280033

Nie prognozuje się wystąpienia znacząco natywnych oddziaływań na obszar Natura 2000 w tym przedmiot jego ochrony. W obrębie obszaru ani w jego najbliższym sąsiedztwie nie wyznacza się terenów rozwoju zabudowy.

Rysunek 14 Tereny rozwoju zabudowy w obrębie obszarów Natura 2000 Dolina Pasłęki PLB280002 i Rzecka Pasłęka PLH280006 oraz rezerwatu przyrody Ostoja bobrów na Rzece Pasłęce na tle obowiązujących ustaleń Studium w zakresie rozwoju zabudowy.

Podsumowując powyższe ustalenia stwierdza się brak znaczącego negatywnego oddziaływania planowanych przedsięwzięć na obszarach Natura 2000, nie prognozuje się również aby realizacja planowych ustaleń projektu zmiany Studium wpłynęła na integralność obszarów chronionych oraz przyczyniła się do znaczących przekształceń kluczowych procesów przyrodniczych w obrębie siedlisk i gatunków w obrębie ostoi. Niezależnie od powyższego wskazuje się na konieczność dostosowania miejsc, terminów i zakresów prac do biologii ptaków.

Rzeczywisty zasięg i rodzaj oddziaływań oraz szczegółowe wytyczne minimalizujące potencjalne negatywne oddziaływania powinny zostać opracowane w trakcie przeprowadzania procedury związanej z oceną oddziaływania na obszar Natura 2000.

W Załączniku nr 8 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 14 maja 2015 r. zawarto wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki, niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 Rzeka Pasłęka PLH280006.

- I. *Umieścić zapis: przed realizacją przedsięwzięć, które mogą potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000 należy szczegółowo rozważyć ich wpływ na cele i przedmioty ochrony, a także na integralność i spójność sieci Natura 2000. Przy ocenie przedsięwzięć należy wziąć pod uwagę ustalenia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rzeka Pasłęka. Szczególne zagrożenie dla tego obszaru Natura 2000 stwarza budowa urządzeń piętrzących. Lokalizacja wymienionych rodzajów inwestycji w obszarze jak i poza nim może na niego negatywnie oddziaływać. Elektrownie wodne mogą mieć bezpośredni negatywny wpływ na gatunki ryb i minogów oraz zwierząt ziemno-wodnych objętych ochroną w graniach obszaru siedliskowego.*

Zgodnie z projektem Studium „Na terenie gminy znajdują się obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody, opisane w dziale Uwarunkowania, na których obowiązują właściwe przepisy odrębne, których nakaz zachowania jest niezależny od ustaleń studium. Studium ustala zatem, że niezależnie od określonego na rysunku studium kierunku zagospodarowania na terenach objętych formami ochrony przyrody obowiązują przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz właściwe przepisy wykonawcze, regulujące zasady zagospodarowania, w tym zakazy i nakazy, a także dopuszczające stosowne odstępstwa od ich stosowania”. Projektowane kierunki zagospodarowania gminy są podporządkowane formom ochrony przyrody i będą przestrzegane wszystkie przepisy prawne w tym zakresie, jak również, gdy stwierdzony zostanie taki obowiązek, przeprowadzona zostanie ocena oddziaływania przedsięwzięć mogących mieć potencjalny wpływ na obszar Natura 2000.

W Załączniku nr 6 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 2 grudnia 2014 r. zawarto wskazania do zmian w istniejącym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony gatunków ptaków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 Dolina Pasłęki PLB280002:

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki (Uchwała Rady Gminy Świątki Nr XXVII/168/2009 z dnia 20 października 2009 r.)

- I. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki ustala możliwość wykorzystania odnawialnych źródeł energii (wiatrowa, wodna, słoneczna, geotermalna) na terenie gminy. Ustala możliwość realizacji elektrowni wiatrowych na terenie gminy oraz wskazuje „konieczność opracowania planu miejscowego pod farmy wiatraków jako dodatkowych źródeł energii odnawialnej z uwagi na położenie obszarów Natura 2000 Dolina Pasłęki na terenie gminy”. Lokalizowanie elektrowni wiatrowych stwarza potencjalnie bardzo wysokie ryzyko utraty właściwego stanu ochrony gatunków ptaków stanowiących przedmiot ochrony obszaru Natura 2000. W studium należy zamieścić zapis:*

„Ustala się możliwość realizacji elektrowni wiatrowych na terenie gminy, w odległości nie mniejszej niż 5 km od granicy obszaru Natura 2000 Dolina Pasłęki”.

Wśród potencjalnych zagrożeń dla gatunków ptaków, PZO wymienia m.in. lokalizowanie na obrzeżach obszaru Natura 2000 przemysłowych elektrowni wiatrowych o dużej mocy. W projekcie Studium zrezygnowano z terenów przemysłowych elektrowni wiatrowych o dużej mocy.

- II. Dla jednostki funkcjonalno-przestrzennej „P” wskazano: „Nazwa jej związana jest z rzeką Pasłęką, której dolinę obejmuje obszar jednostki. Jest o jednostka, na której dominującą funkcją jest ochrona przyrody, a funkcje gospodarcze są jej podporządkowane. Ograniczenia w gospodarowaniu na jej obszarze wynikają z ochrony rezerwatu „Ostoja Bobrów na Rzece Pasłęce” oraz ze względu na wybitne walory przyrodniczo-krajobrazowe objęta ochroną prawną jako Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki. Obszar jednostki obejmuje miejscowości: Kiewry, Kłobia, Skolity, Kalisty, Dabrówka, Łumpia, Konradowo, Klony. W oparciu o jednostki osadnicze postuluje się rozwój turystyki i agroturystyki. (...) Postuluje się rozwój rolnictwa zintegrowanego i w oparciu o te gospodarstwa rozwój agroturystyki”.

Wskazuje się wprowadzenie zapisów:

1. wskazujących, że ograniczenia w gospodarowaniu na terenie tej jednostki funkcjonalno-przestrzennej wynikają również z częściowego położenia w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Pasłęki (obrzęby ewidencyjne Skolity, Kalisty);
2. wskazujących na konieczność uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z całkowitym zakazem powstawania nowej zabudowy dla obszaru położonego w granicach obszaru Natura 2000 (obrzęby ewidencyjne Skolity, Kalisty) – nie dotyczy terenów, dla których już uchwalono miejscowe plany, a także rozbudowy, przebudowy i modernizacji istniejących obiektów budowlanych oraz lokalizowania nowej zabudowy na przedłużeniu zwartej zabudowy wiejskiej.

Zgodnie z projektem Studium „Na terenie gminy znajdują się obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody, opisane w dziale Uwarunkowania, na których obowiązują właściwe przepisy odrębne, których nakaz zachowania jest niezależny od ustaleń studium. Studium ustala zatem, że niezależnie od określonego na rysunku studium kierunku zagospodarowania na terenach objętych formami ochrony przyrody obowiązują przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz właściwe przepisy wykonawcze, regulujące zasady zagospodarowania, w tym zakazy i nakazy, a także dopuszczające stosowne odstępstwa od ich stosowania”. Projektowane kierunki zagospodarowania gminy są podporządkowane formom ochrony przyrody i będą przestrzegane wszystkie przepisy prawne w tym zakresie, jak również, gdy stwierdzony zostanie taki obowiązek, przeprowadzona zostanie ocena oddziaływania przedsięwzięć mogących mieć potencjalny wpływ na obszar Natura 2000.

8.5.3 Obszar Chronionego Krajobrazu

Kierunki rozwoju zabudowy wyznaczone z projekcie Studium są w większości zgodne z obowiązującym Studium. Rozwój zabudowy obejmuje tereny istniejących miejscowości, stanowi kontynuację i uzupełnienie istniejącej zabudowy.

Na terenie gminy Świątki zlokalizowany jest Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny oraz Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki.

Dla Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny obowiązuje Uchwała Nr XXVI/606/17 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny (Dz. Urz. Woj. Warm. - Maz. 2017 poz. 2466).

Dla Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki obowiązuje Uchwała Nr XXVI/605/17 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki. (Dz. Urz. Woj. Warm. - Maz. 2017 poz. 2465).

Ustalenia projektu Studium uwzględniają istniejące obszary chronione, należy zachować ustalenia wynikające z ustawy o ochronie przyrody oraz rozporządzeń wykonawczych. Zapisy w sporządzanych w przyszłości projektach miejscowych planów lub decyzjach o warunkach zabudowy dla tych terenów powinny uwzględniać zakazy i odstępstwa wynikające z ww. Uchwał.

Poniżej przeanalizowano zgodność projektowanych kierunków z zakazami obowiązującymi na terenie Obszarów Chronionego Krajobrazu.

Na terenie przedmiotowych obszarów chronionego krajobrazu zgodnie z ww. Uchwałami zakazuje się:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;

W związku z realizacją ustaleń Studium nie dojdzie do zabijania zwierząt czy celowego niszczenia ich siedlisk, może dojść do lokalnego, czasowego ograniczenia siedlisk gatunków bytujących na analizowanym terenie - płoszenie (drobne ssaki, ptaki), nie prognozuje się jednak istotnego wpływu na lokalne populacje tych gatunków. Ocenia się, iż po zrealizowaniu inwestycji zwierzęta powrócą na swoje siedliska.

- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;

Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko będą mogły być realizowane na terenie chronionym pod warunkami wymienionymi poniżej:

Zakaz, o którym mowa w pkt 2, nie dotyczy:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których regionalny dyrektor ochrony środowiska stwierdził brak konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

Obecnie tereny inwestycyjne szeroko wyznaczone w projekcie Studium obejmują m.in. tereny zadrzewione, w związku z tym ustalenia sporządzonych w przyszłości projektach miejscowych planów oraz decyzji o warunkach zabudowy dla konkretnych terenów powinny uwzględniać ww. zakaz.

Zakaz, o którym mowa w pkt 3:

- 1) nie dotyczy usunięcia drzewa lub krzewu w obrębie zadrzewienia, należących do gatunków obcych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 120 ust. 2f ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- 2) nie dotyczy terenów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących:
 - a) w dacie orzekania w przedmiocie wydania: decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzji o pozwoleniu na budowę, a także innych decyzji - jeżeli są one wymagane dla realizacji danego przedsięwzięcia na podstawie przepisów powszechnie obowiązującego prawa,
 - b) w dacie realizacji przedsięwzięcia - jeżeli dla danego przedsięwzięcia przepisy powszechnie obowiązującego prawa nie przewidują obowiązku uzyskania decyzji, o których mowa w lit. a;
- 3) nie ma zastosowania do zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w zakresie terenów przeznaczonych w tych planach pod zabudowę;
- 4) nie dotyczy realizacji inwestycji na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, którą wydano po uzgodnieniu z właściwym organem ochrony przyrody.

- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;

Wskazano udokumentowane złoża kopalin na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki – Kłobia – udokumentowane w 1965 r. i Kiewry – udokumentowane w 1991 r.

Zakazy, o których mowa w pkt 4 i 5, nie dotyczą:

1) złóż kopalin udokumentowanych przez Skarb Państwa do dnia 6 grudnia 2008 r., tj. dnia wejścia w życie Rozporządzenia Nr 147 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 179, poz. 2632), których dokumentacje zostały zatwierdzone lub przyjęte przez właściwy organ administracji geologicznej;

2) złóż kopalin udokumentowanych na potrzeby lokalne o powierzchni do 2 ha i wydobywaniu nie przekraczającym 20 000 m³/rok na podstawie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie, udzielonych do dnia 6 grudnia 2008 r., tj. dnia wejścia w życie Rozporządzenia Nr 147 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 179, poz. 2632).

- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwośuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;

Obecnie tereny inwestycyjne szeroko wyznaczone w projekcie Studium obejmują m.in. tereny zróżnicowanej rzeźbie terenu, w związku z tym ustalenia sporządzonych w sporządzanych w przyszłości projektach miejscowych planów oraz decyzji o warunkach zabudowy dla konkretnych terenów powinny uwzględniać ww. zakaz.

- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybactwa;

Nie prognozuje się aby realizacja ustaleń projektu dokumentu spowodowała istotne bądź trwałe zmiany stosunków wodnych na terenie objętym analizą, w związku z tym nie prognozuje się wystąpienia konfliktu z wyżej wymienionym zakazem.

- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;

Nie prognozuje się aby realizacja ustaleń projektu dokumentu spowodowała konieczność likwidowania czy zasypywania zbiorników wodnych, starorzeczy, obszarów wodno-błotnych. Ustalenia projektu Studium wskazują na konieczność zachowania tego typu obszarów. W związku z tym nie prognozuje się wystąpienia konfliktu z wyżej wymienionym zakazem.

- 8) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:

a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,

b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne

- z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Na obecnym etapie nie prognozuje się wystąpienia konfliktu z wyżej wymienionym zakazem, linia zabudowy dla projektowanych budynków (w sporządzanych miejscowych planach lub decyzjach o warunkach zabudowy) będzie wyznaczona zgodnie z obowiązującymi przepisami dla przedmiotowych obszarów chronionych. Ustalenia projektu Studium wskazują z uwagi na obowiązujące na obszarach chronionego krajobrazu przepisy dotyczące odległości nowej zabudowy od wód wyznaczają – dla terenów położonych na tych obszarach – obszary zwartej zabudowy wsi. Są to

tereny o wykształconej strukturze zabudowy, na których lokalizacja nowej zabudowy odbywa się poprzez jej dogęszczanie. Na tych obszarach obowiązuje odstępstwo od zakazu lokalizacji obiektów budowlanych w pasie 100 m od wód. Granice obszarów zwartej zabudowy wsi oznaczono na rysunku uwarunkowań projektu Studium oraz uszczegółowione rysunki w treści projektu Studium.

Zakaz, o którym mowa w pkt 8, nie dotyczy:

- 1) innych niż rzeki cieków naturalnych w rozumieniu art. 16 pkt 5 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne;
- 2) terenów zieleni w granicach administracyjnych miast;
- 3) obszarów zwartej zabudowy miast i wsi w granicach określonych w obowiązujących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku obszarów, dla których obowiązuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które uchwalono przed dniem 8 sierpnia 2015 r., tj. przed dniem wejścia w życie Uchwały Nr VIII/207/15 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2015 r. poz. 2748) oraz przed dniem wejścia w życie Uchwały Nr VIII/208/15 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2015 r. poz. 2749) i w którym nie określono granic zwartej zabudowy miasta lub wsi, również obszarów wskazanych w obowiązującym studium jako tereny zabudowane;
- 4) uzupełnień zabudowy pod warunkiem wyznaczenia nieprzekraczalnej linii zabudowy od brzegów zgodnie z linią występującą na działkach przyległych;
- 5) budowy obiektów budowlanych w granicach zabudowanej budynkiem działki budowlanej w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym pod warunkiem nie zmniejszania dotychczasowej odległości zabudowy od brzegów wód ustalonej w odniesieniu do zabudowy:
 - a) na tej działce, albo
 - b) na działce przylegającej w przypadku, gdy odległość zabudowy od brzegów wód na tej działce jest mniejsza niż odległość zabudowy od brzegów wód na działce, na której budowany jest obiekt budowlany;
- 6) siedlisk rolniczych - w zakresie uzupełnienia istniejącej zabudowy zagrodowej o obiekty służące do prowadzenia gospodarstwa rolnego, w tym obiekty służące agroturystyce, pod warunkiem nie zmniejszania dotychczasowej odległości zabudowy od brzegów wód;
- 7) lokalizowania obiektów budowlanych niezbędnych do pełnienia funkcji plaż, kąpielisk i przystani na wyznaczanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenach dostępu do wód publicznych oraz realizacji infrastruktury technicznej na potrzeby tych terenów;
- 8) lokalizowania ścieżek rowerowych, ciągów pieszych oraz związanych z nimi: infrastruktury technicznej i obiektów małej architektury służących utrzymaniu porządku;
- 9) ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących:
 - a) w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały, lub
 - w dniu 8 sierpnia 2015 r., tj. w dniu wejścia w życie Uchwały Nr VIII/207/15 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2015 r. poz. 2748);
 - w dniu 8 sierpnia 2015 r., tj. w dniu wejścia w życie Uchwały Nr VIII/208/15 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2015 r. poz. 2749),
 - w dniu 15 stycznia 2009 r., tj. w dniu wejścia w życie Rozporządzenia Nr 160 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 201, poz. 3152);
 - w dniu 6 grudnia 2008 r., tj. w dniu wejścia w życie Rozporządzenia Nr 147 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 179, poz. 2632);
- 10) realizacji inwestycji na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, którą wydano po uzgodnieniu z właściwym organem ochrony przyrody i która stała się ostateczna przed dniem 15 stycznia 2009 r., tj. przed dniem wejścia w życie Rozporządzenia Nr 160 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 201, poz. 3152) oraz realizacji inwestycji na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, którą wydano po uzgodnieniu z właściwym organem ochrony przyrody i która stała się ostateczna przed dniem 6 grudnia 2008 r., tj. przed dniem wejścia w życie Rozporządzenia Nr 147 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 179, poz. 2632).

Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 8 lit. b, nie dotyczy zbiorników wodnych o powierzchni do 0,5 ha:

- 1) wykonanych na podstawie pozwolenia wodnoprawnego, lub
- 2) dla których wydano decyzję o legalizacji urządzenia wodnego.

Lokalizacja nowej zabudowy na terenach przewidzianych w projekcie zmiany Studium poprzez opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego czy decyzji o warunkach zabudowy, co będzie kolejnym krokiem po opracowaniu dokumentu Studium, powinna być zgodna z zakazami ustanowionymi w wymienionych aktach prawnych. W planach miejscowych, które swoją skalą szczegółowości schodzą na poziom działki budowlanej i ustalają warunki lokalizacji obiektów należy szczególną uwagę zwrócić na zakazy, które mają na celu ochronę krajobrazu. W planach miejscowych obejmujących takie tereny tam gdzie nie można zastosować odstępstw należy przestrzegać zakazu lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek i jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych. Pas terenu może pełnić funkcję rekreacyjną pod warunkiem, że będzie zagospodarowany zielenią bez obiektów kubaturowych. Drugim ważnym kierunkiem działań, który należy uwzględnić w szczegółowych opracowaniach planistycznych zgodnie z ustaleniami ujętymi ww. Uchwałach jest potrzeba zachowania zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych. Wymienione działania łącznie z ustaleniami w odniesieniu do architektury budynków i zagospodarowania działek mają na celu zachowanie walorów istniejącego krajobrazu.

8.5.4 Użytek ekologiczny, pomniki przyrody

Na terenie gminy znajduje się użytek ekologiczny „Kwiecewo”. Nie stwierdza się kolizji projektowanych ustaleń projektu zmiany Studium z przedmiotowym użytkowaniem ekologicznym. Nie prognozuje się negatywnego wpływu na użytek oraz cel jego ochrony.

Na terenie gminy Świątki znajduje się dwa pomniki przyrody obejmujące grupę drzew oraz krzew. Sposób ich ochrony określają przepisy o ochronie przyrody. W ramach ochrony pomników przyrody powinno wyznaczać się strefy ochrony wokół nich, a także chronić je, aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu, jeżeli nie stanowią zagrożenia dla ludzi lub mienia. Szczegółowe zasady ochrony pomników przyrody określone zostaną w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

8.5.5 Ochrona gatunkowa

Na terenie gminy Świątki w obrębie terenów leśnych zlokalizowane są strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania ptaków takich jak: bielik, orlik krzykliwy, bocian czarny i kania ruda⁶. Ustalenia projektu Studium skupiają rozwój zabudowy w obrębie istniejących wsi, w pobliżu terenów zurbanizowanych, co sprzyja ochronie miejsc występowania stref ochrony ostoi.

W przypadku stwierdzenia stanowisk gatunków chronionych należy zastosować właściwe przepisy. W stosunku do chronionych gatunków zwierząt oraz roślin obowiązują następujące przepisy prawne: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej

⁶ Dane pozyskane z RDOŚ Olsztyn (październik 2021 r.).

zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183 ze zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409).

W przypadku konieczności złamania któregośkolwiek z zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków chronionych przed uzyskaniem pozwolenia na budowę, wymagane będzie uzyskanie pozwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska lub/i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie (w zależności od zakazu) na odstępstwa od zakazów wymienionych w art. 51 i art. 52 ustawy o ochronie przyrody.

9 ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU OGRANICZANIE NEGATYWNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU STUDIUM

Ustalenia projektu zmiany studium gminy Świątki przewidują prawidłowe gospodarowanie zasobami przyrody, dostosowują projektowane zagospodarowanie do warunków środowiskowych. Ustalenia wskazują obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody oraz krajobrazu kulturowego, każdorazowo nakazują stosowanie przepisów odrębnych.

Na terenie gminy znajdują się obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody, na których obowiązują właściwe przepisy odrębne, których nakaz zachowania jest niezależny od ustaleń Studium.

Dodatkowo ustalenia projektu Studium wskazuje się następujące obszary o szczególnych uwarunkowaniach środowiskowych w kontekście lokalizacji zabudowy:

1) wyłączone z zabudowy na podstawie przepisów odrębnych:

- tereny wzdłuż dróg w odległościach określonych w przepisach drogowych,
- tereny wzdłuż gazociągu w odległościach określonych w przepisach odrębnych,
- tereny w strefach sanitarnych od cmentarzy lub strefach ochrony ujęć wody,

2) niekorzystne dla zabudowy ze względu na niekorzystne warunki ekofizjograficzne (gruntowe, topoklimatyczne, występujące cenne elementy środowiska przyrodniczego do bezwzględnego zachowania i ochrony, a także ze względu na istniejące i potencjalne zagrożenia środowiska). Do terenów niekorzystnych dla zabudowy należą:

- pasy technologiczne linii elektroenergetycznych (niekorzystne dla niektórych typów zabudowy, szerokości określone przez zarządców sieci),
- lasy,
- doliny rzeczne,
- grunty organiczne,
- tereny podmokłe,

3) średnio korzystne dla zabudowy i korzystne z ograniczeniami. Do terenów średnio korzystnych i korzystnych z ograniczeniami należą:

- obszary gleb chronionych klasy III,

- korytarze ekologiczne,
- obszary zadrzewień i zakrzewień śródpolnych i przydrożnych.

9.1 Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu

Na terenie gminy znajdują się obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody, na których obowiązują właściwe przepisy odrębne, których nakaz zachowania jest niezależny od ustaleń studium. Studium ustala zatem, że niezależnie od określonego na rysunku studium kierunku zagospodarowania na terenach objętych formami ochrony przyrody obowiązują przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz właściwe przepisy wykonawcze, regulujące zasady zagospodarowania, w tym zakazy i nakazy, a także dopuszczające stosowne odstępstwa od ich stosowania.

Dodatkowo w zakresie ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, środowiska i krajobrazu studium ustala następujące zasady:

- w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy dopuszczać ogrzewanie oraz zaopatrzenie w energię elektryczną budynków z odnawialnych źródeł energii o mocy do 500 kW w formie urządzeń pozyskujących energię ze słońca, a na terenach rolnych także z odnawialnych źródeł energii o mocy do 50 kW w formie urządzeń pozyskujących energię z siły wiatru,
- w celu urozmaicenia krajobrazu rolniczego gminy należy w zagospodarowaniu zachowywać istniejące zadrzewienia śródpolne, małe kompleksy leśne, miedze, oczka wodne oraz te naturalne elementy danego fragmentu krajobrazu, które wyróżniają go od pozostałych,
- należy zachować naturalne zbiorowiska roślinne wzdłuż cieków wodnych oraz ograniczyć ich wykorzystanie rekreacyjne,
- doliny rzeczne i obniżenia terenu powinny przede wszystkim pełnić funkcje przyrodnicze (korytarze ekologiczne) przy towarzyszącej im funkcji ekstensywnego i ekologicznego rolnictwa,
- tereny podmokłe należy zachować w stanie dotychczasowym,
- tereny planowanych dolesień nie mogą powodować zmian warunków siedliskowych terenów podmokłych lub innych cennych siedlisk,
- należy zachować ciągłość i drożność wyznaczonego korytarza ekologicznego,
- należy zwiększyć poziom lesistości, tereny dolesień nie mogą powodować zmian warunków siedliskowych terenów podmokłych lub innych cennych siedlisk,
- przy zalesianiu terenów rolniczych oraz scalaniu gruntów należy mieć na uwadze zachowanie funkcjonowanie lokalnych ekosystemów, tak aby gospodarcze zalesienia nie pogarszały różnorodności biologicznej terenu a scalanie gruntów likwidowało w całości miedze i zadrzewień śródpolnych,

- kształtowanie ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie parametrów zabudowy w sposób harmonizujący nową zabudowę z krajobrazem kulturowym gminy,
- w przypadku udokumentowania złóż surowców naturalnych, prowadzenie eksploatacji kopalin powinno odbywać się w gospodarczo uzasadnionych przypadkach, z racjonalnym ich wykorzystaniem, przy zastosowaniu środków ochrony przed negatywnym wpływem na środowisko, z podejmowaniem niezbędnych działań zmierzających do optymalizacji bezpieczeństwa wykonywanych w ramach koncesji prac ze szczególnym uwzględnieniem zapobiegania szkodom w środowisku i zapobiegania jego zanieczyszczaniu, następnie należy sukcesywnie prowadzić działania rekultywacyjne terenów poeksploatacyjnych i przywracać właściwy stan elementów środowiska przyrodniczego na tych obszarach,
- przebudowa elementów systemów melioracyjnych, wynikająca z inwestowania na terenach zmeliorowanych, nie może powodować niekorzystnych zmian stosunków gruntowo - wodnych, zwłaszcza na terenach tworzących system przyrodniczy gminy,
- przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko należy lokalizować poza terenami przeznaczonymi pod zabudowę mieszkaniową oraz poza ustalonymi strefami ochrony sanitarnej ujęć wód; ograniczenie to nie dotyczy infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz innych urządzeń i obiektów, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania tych terenów,
- zakaz rolniczego wykorzystania ścieków w strefach ochronnych ujęć i zbiorników wód powierzchniowych i podziemnych,
- gleby należy użytkować w sposób odpowiedni do ich klas bonitacyjnych.

9.2 Utrzymanie terenów zieleni i wód

Tereny obejmują swoim zasięgiem wszelkiego rodzaju zieleni, w tym grunty leśne, zadrzewienia, zieleni służącą rekreacji i wypoczynkowi (parki, zieleńce itp.), zieleni nadwodną. Podstawowym kierunkiem zagospodarowania tych obszarów jest utrzymanie charakteru obszaru. Na terenach, na których w ramach kierunku znajduje się użytek oznaczony w ewidencji gruntów i budynków jako użytek leśny, dopuszcza się utrzymanie go w planie miejscowym jako las. Dopuszcza się budowę alejek, ścieżek pieszych i pieszo-rowerowych, obiektów małej architektury czy oświetlenia. Istniejące obiekty budowlane należy zachować.

Dla terenów oznaczonych w ewidencji gruntów jako grunty leśne ustala się:

- prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z opracowanymi planami urządzenia lasów,
- zakaz realizacji zabudowy, z wyjątkiem zabudowy służącej gospodarce leśnej, dopuszczonej przepisami odrębnymi,
- powiększanie zasobów leśnych i wzbogacanie struktury drzewostanów.

Kierunek dla terenów wód obejmuje istniejące na terenie gminy ciek wodne, jeziora i niewielkie zbiorniki wodne rozproszone na terenie gminy. Studium ustala nakaz zachowania drożności wód płynących.

9.3 Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Postuluje się utrzymanie rolniczego wykorzystania gruntów rolnych. Gminne rolnictwo winno opierać się na uprawie roślin oraz chowie i hodowli zwierząt. Ponadto studium ustala następujące kierunki kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej:

- 1) na całym terenie gminy dopuszcza się zalesianie gruntów rolnych,
- 2) wskazuje się na konieczność poprawy stanu technicznego systemów melioracji wodnych oraz ich rozbudowy i przebudowy,
- 3) polityka przestrzenna gminy w zakresie kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej ustala możliwości lokalizowania obiektów produkcji rolnej zgodnie z poniższymi wskaźnikami:
 - wysokość zabudowy ustala się na jedną kondygnację nadziemną, nie wyżej niż 9 m,
 - forma dachów dwuspadowa, przy zachowaniu symetrii głównych połaci dachowych,
 - powierzchnia zabudowy pojedynczego budynku inwentarskiego nie może przekraczać 550 m²,
- 4) zapobieganie degradacji użytków rolnych oraz rekultywacja terenów zdewastowanych,
- 5) wzbogacanie terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej zadrzewieniami śródpolnymi, wiatrochronnymi oraz realizacją zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz cieków wodnych i wód powierzchniowych, które zapobiegają erozji oraz zanieczyszczeniu wód oraz gleb,
- 6) zachowanie istniejących niewielkich zbiorników wodnych,
- 7) prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z planami urządzania lasów,
- 8) udostępnianie i przystosowywanie kompleksów leśnych do celów turystyczno-wypoczynkowych.

9.4 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

Na terenie gminy Świątki występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, dla których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie (1%) i wysokie (10%). Są to tereny położone wzdłuż rzeki Pasłęki. Zasięg wymienionych obszarów został przedstawiony na rysunku projektu Studium. Tereny te należy kształtować przede wszystkim jako tereny różnych form zieleni urządzonej i nieurządzonej. Zakazuje się zmiany ukształtowania terenu i lokalizowania zabudowy, z wyjątkiem sieci infrastruktury oraz obsługujących ich urządzeń.

9.5 Ochrona zabytków

Celem proponowanej w projekcie Studium polityki przestrzennej jest zachowanie wartości dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym również dziedzictwa archeologicznego.

Ogólne wytyczne do ochrony wartości kulturowych gminy

Generalnymi zasadami ochrony wartości zabytkowych, którym należy podporządkować kształtowanie zagospodarowania przestrzennego w obszarach dziedzictwa kulturowego, są:

- zachowanie i konserwacja zabytkowej substancji,
- zachowanie zabytkowego układu i kompozycji przestrzennej zespołów zabudowy,
- podporządkowanie wymogom konserwatorskim dopuszczalnych przekształceń zabytkowej zabudowy i zagospodarowania terenu,
- wykluczenie lokalizowania nowych budynków dysharmonizujących z historycznym sąsiedztwem i przesłaniających obiekty zabytkowe,
- uwzględnianie wymogów ochrony archeologicznej,
- zachowanie układu mogił i kwater, konserwacji nagrobków, pielęgnacji starodrzewu na zabytkowych cmentarzach,
- prace pielęgnacyjne drzewostanu w zabytkowych parkach,
- zachowanie przydrożnych krzyży i kapliczek,
- zachowanie zasadniczych elementów rozplanowania zespołów osadniczych tj.: ulic, podziałów parcelacyjnych oraz linii zabudowy.

Obiekty i obszary znajdujące się w ewidencji zabytków, będące charakterystycznymi elementami historycznej zabudowy, należy przewidzieć do trwałej adaptacji, z zachowaniem tradycyjnych dla miejsca form i faktur. Adaptacja winna odbywać się na zasadach zapewniających zachowanie istotnych dla miejscowej tradycji form architektonicznych, proporcji, detalu, materiałów i faktur wypraw zewnętrznych.

W stosunku do obszarów i obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru i ewidencji zabytków wszelkie działania inwestycyjne (zwłaszcza w przypadku prowadzenia prac remontowo-konserwatorskich, restauratorskich przy zabytku oraz jego otoczenia, dokonywania podziału nieruchomości, wycinki drzew, zmiany przeznaczenia obiektu, a także umieszczania na nim urządzeń technicznych, tablic, reklam, nośników informacji wizualnej) powinny być prowadzone zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz prawa budowlanego.

9.6 Tereny wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Studium wskazuje jako obszar wymagający rekultywacji tereny wydobywania surowców między Skolitami a Gołogórą, po zakończeniu ich wydobywania. Ustala się kierunek rekultywacji zgodny z wydanymi rozstrzygnięciami administracyjnymi.

Ponadto studium dopuszcza jako kierunki rekultywacji naturalną sukcesję roślinną i/lub zalesienia i/lub zbiorniki wodne, dla docelowego wykorzystania jako tereny turystyczne i rekreacyjne.

Studium nie wskazuje obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji lub remediacji na terenie gminy.

9.7 Sposoby minimalizacji oddziaływań na środowisko wybranych inwestycji na terenie gminy Świątki – linia elektroenergetyczna

Zgodnie z zapisami dokumentu Studium: *Główną inwestycją w zakresie elektroenergetyki jest przebudowa linii 400 kV Gdańsk Błonia– Olsztyn Mątki na dwutorową, która stanowi inwestycję celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. Dodatkowo planowana jest także modernizacja sieci elektroenergetycznej 110 kV Olsztyn Mątki – Lidzbark Warmiński poprzez przystosowanie do zwiększonego obciążenia w temperaturze pracy +80°. Studium rezerwuje tereny pod przedmiotowe inwestycje.*

Dla wyżej wymienionych inwestycji należy ustanowić pasy technologiczne od linii elektroenergetycznych.

Dodatkowo przy realizacji planowanej inwestycji zaleca się uwzględnić następujące zalecenia ogólne:

- organizacja placów budowy winna zapewnić maksymalną ochronę środowiska przyrodniczego, również podczas transportu i składowania materiałów budowlanych,
- przy planowaniu dojazdów maksymalnie wykorzystać istniejące już drogi i dukty leśne, w przypadku konieczności budowy tymczasowych dróg dojazdowych w maksymalny sposób omijać tereny hydrogeniczne, tereny leśne,
- zapewnić wdrożenie systemu gospodarowania odpadami na etapie robót wykonawczych (urządzenia i wyposażenia placu budowy i parku maszyn), stosowne do wymogów prawa,
- ścieki sanitarne powinny być gromadzone w przenośnych zbiornikach bezodpływowych i wywożone odpowiednimi pojazdami do najbliższej oczyszczalni ścieków,
- wycinkę drzew i krzewów na omawianym terenie należy zrealizować tylko tam, gdzie jest to konieczne,
- teren przywrócić do stanu powierzchni biologicznie czynnej (w miarę możliwości) po zakończeniu prac budowlanych,
- budowa i eksploatacja inwestycji nie może spowodować zniszczenia chronionych gatunków roślin oraz znaczących zagrożeń dla zwierząt mogących występować w pobliżu miejsca realizacji inwestycji. W przypadku konieczności zniszczenia bądź przeniesienia gatunków, niezbędnym będzie uzyskanie zgody organu wymienionego w art. 56 Ustawy o ochronie przyrody.

Środowisko wodno - gruntowe

- ograniczenie zniszczenia gleby poprzez zebranie i zachowanie warstwy próchniczej,
- unikać odkładania ziemi z wykopów i gruzu lub odpadów na drodze spływu wód powierzchniowych,
- ograniczyć do minimum przemieszczanie się ciężkiego sprzętu, wykorzystując jeżeli to możliwe już istniejące sieci drogowe,
- uszczelnić nawierzchnię placów postojowych dla maszyn, aby potencjalne wycieki paliwa i olejów nie dostawały się na teren, z którego mogłyby zostać zmyte do środowiska gruntowego,
- teren przywrócić do stanu powierzchni biologicznie czynnej (w miarę możliwości) po zakończeniu prac budowlanych.

Szata roślinna i zwierzęta (siedliska przyrodnicze, w tym chronione gatunki)

- W miarę możliwości unikanie planowania słupów w obrębie zidentyfikowanych stanowisk chronionych siedlisk, gatunków flory.
- Prace ziemne prowadzone w pobliżu drzewostanów należy wykonywać w sposób niepowodujący zagrożeń dla systemów korzeniowych i pni drzew sąsiadujących.
- Ograniczyć do niezbędnego minimum wycinkę drzew i krzewów.
- W miarę możliwości należy unikać planowania słupów oraz dróg dojazdowych i baz technicznych związanych z fazą realizacji inwestycji w obrębie zidentyfikowanych stanowisk gatunków.
- Wykopy, wykonywane w trakcie budowy słupów, mogą stać się pułapką dla wpadających w nie zwierząt. Wykopy te powinny być odpowiednio zabezpieczone oraz sprawdzone przed ich zasypaniem.
- W miejscach potencjalnie najbardziej narażonych na kolizje kluczowych gatunków ptaków konieczne jest wykonanie specjalnych oznakowań linii elektroenergetycznej, co powinno przyczynić się do zmniejszenia liczby przypadków kolizji ptaków z przewodami. Miejsca takie powinny być wskazane, o ile zajdzie taka konieczność, po zakończeniu monitoringu ornitologicznego, na etapie oceny oddziaływania na środowisko. Używanie znaczników na przewodach, czyni je bardziej widoczne już z dalszych odległości i umożliwia szybsze ominięcie przeszkody.
- W miarę możliwości wszelkie prace budowlane i montażowe w pobliżu siedlisk lęgowych należy prowadzić poza okresem lęgowym.

10 ISTNIEJĄCE PROBLEMY I CELE OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Urbanizację gminy można uznać za umiarkowaną i kontrolowaną. Analiza polityki gminy zawartej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego pozwala stwierdzić, że dalszy rozwój zagospodarowania przestrzennego poszczególnych wsi będzie wykazywał przede wszystkim

tendencje do skupiania zabudowy wokół terenów zwartej zabudowy, podporządkowując się z reguły istniejącemu układowi drogowemu oraz dostępności infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. Przyjęty kierunek rozwoju jest korzystnym, ponieważ z jednej strony ogranicza zagospodarowywanie nowych terenów i nieuzasadnione rozpraszanie zabudowy, z drugiej daje możliwość pełniejszego wykorzystania istniejącej sieci infrastrukturalnej.

W przypadku intensyfikacji sposobu zagospodarowania, przy jednoczesnym braku systemowych rozwiązań w zakresie infrastruktury technicznej (m.in. sieci wodociągowe i kanalizacyjne) pogłębiać się będzie bezpośrednie zagrożenia dla środowiska. Na nieskanalizowanych obszarach zabudowanych nasilać się może zjawisko niekontrolowanej emisji ścieków do środowiska co doprowadzi do zmian w szacie roślinnej, skażenia gleb, pogorszenia stanu wód podziemnych. Obecnie na terenie gminy część jednolitych części wód powierzchniowych jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych (zagrożone nieosiągnięciem lub nieutrzymaniem, co najmniej dobrego stanu/potencjału ekologicznego i co najmniej dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych). Pogarszanie się jakości wód powierzchniowych następuje przede wszystkim w wyniku ich zanieczyszczania ściekami bytowo-gospodarczymi, wynikającego z niedostatku sieci kanalizacyjnych, spływu zanieczyszczeń z terenów użytkowanych rolniczo.

W zakresie jakości powietrza obręb strefy warmińsko-mazurskiej stwierdzono obszary przekroczenia standardów imisyjnych dla benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀. Według kryterium ochrony zdrowia strefa została zakwalifikowana do klasy C. Podstawową przyczyną przekroczeń benzo(a)pirenu jest emisja powierzchniowa (emisja związana z ogrzewaniem mieszkań w sektorze komunalno-bytowym). Spalanie odpadów komunalnych w paleniskach domowych potęguje problem przekroczeń poziomu docelowego B(a)P w powietrzu. Drugą grupą emisji, co do wielkości wpływu na wielkości przekroczeń jest emisja liniowa, która skoncentrowana jest wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych.

Wpływ na poprawę sytuacji w zakresie poprawy jakości powietrza atmosferycznego miałyby przedsięwzięcia związane m.in. z wymianą starych, niskosprawnych i nieekologicznych kotłów i pieców węglowych bądź związane z wykorzystaniem źródeł energii odnawialnej (m.in. energia wiatrowa, słoneczna, wykorzystanie biomasy). Istotne jest również podejmowanie działań skierowanych na większe uświadomienie społeczeństwa i propagowanie szerszego wykorzystania paliw typu gaz ziemny, olej opałowy, brykiet, energię elektryczną lub energię odnawialną, bardziej przyjaznych środowisku, których wykorzystanie przyczyni się do zmniejszenia tzw. niskiej emisji, jak również wyeliminuje problem spalania odpadów. W projekcie sporządzanego projektu zmiany dokumentu – wskazano możliwości rozwoju i wykorzystania źródeł energii odnawialnej – fotowoltaika, oraz na terenach o kierunku rolnym ustala możliwość lokalizacji niewielkich elektrowni wiatrowych o mocy nieprzekraczającej 50 kW.

W celu zmniejszenia emisji zanieczyszczeń pochodzących z dróg zaleca propagowanie wykorzystania mniej uciążliwych dla środowiska form ruchu, np. ruch rowerowy, pieszy (budowa ścieżek rowerowych, budowa chodników, remont poboczy dróg) oraz rozwój transportu zbiorowego.

Z punktu widzenia realizacji ustaleń projektu dokumentu potrzeby ochrony środowiska mogą wynikać również z faktu występowania na przedmiotowym terenie zasobów środowiska podlegających ochronie, a przede wszystkim form ochrony przyrody. Obszar gminy położony jest m.in. w obrębie obszarów Natura 2000, obszarów chronionego krajobrazu w związku z tym ważnym zagadnieniem wymagającym rozstrzygnięcia na etapie oceny oddziaływania na środowisko będzie ewentualna kolizja pomiędzy ochroną tej formy ochrony przyrody w związku z przedmiotem projektu dokumentu oraz sposobem realizacji jego ustaleń.

11 STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ DOKUMENTU

Na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do studium gminy Świątki nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań rozumianych, jako zasadnicza zmiana czy przekroczenie określonych prawem parametrów i standardów jakości środowiska, naruszenia trwałości zasobów i ciągłości funkcji ekologicznych na dużą skalę, zagrożenia dla liczebności i bioróżnorodności gatunków, istotnych barier dla migracji, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych wynikających z realizacji zapisów Studium, co zostało szerzej omówione w rozdziale charakteryzującym oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska.

12 POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU UCHWALENIA STUDIUM

W sytuacji gdy postanowienia studium nie zostaną zrealizowane należy spodziewać się pewnych zmian w funkcjonowaniu środowiska. Może nastąpić dysproporcja i chaos w przeznaczeniu terenów pod funkcje mieszkaniowe, usługowe itd..

Założenia studium mają na celu generalną poprawę stanu środowiska i pozytywny wpływ na zdrowie człowieka. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji studium to:

- obniżenie walorów krajobrazowych poprzez chaotyczną lokalizację obiektów realizowaną bez zasad zachowania ładu przestrzennego,
- zubożenie różnorodności biologicznej poprzez nadmierną antropopresję,
- zubożenie zasobów środowiska naturalnego, szczególnie przyrody ożywionej,
- zwiększenie uciążliwości hałasu wobec zanieczyszczeń komunikacyjnych wzdłuż dróg wobec błędnej lokalizacji terenów mieszkaniowych,
- degradacja gleb na skutek wprowadzania nowej niezorganizowanej zabudowy,

- wzrost zanieczyszczenia wód i gleby z terenów nowo zainwestowanych z powodu braku ustaleń odnośnie gospodarki ściekowej,
- zwiększenie uciążliwości hałasu i zanieczyszczeń komunikacyjnych wzdłuż dróg ze względu na brak przepustowości

Zapisy i rozwiązania wprowadzone w studium służą zapewnieniu ładu przestrzennego.

13 PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM

Zgodnie z art. 25 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. wpływ ustaleń projektu tegoż dokumentu na środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska, obszarach występowania przekroczeń, występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być: źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego określa planowany sposób zagospodarowania i zawiera informacje o lokalizacji obszarów przeznaczonych pod zabudowę i inne funkcje, o przebiegu głównych szlaków komunikacyjnych, o położeniu obiektów infrastruktury technicznej, terenów chronionych, terenów leśnych, terenów rolnych. Studium stanowi podstawę do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Przewidywane metody analizy realizacji postanowień studium pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do:

- oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu,
- przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

W zakresie oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu na środowisko:

- w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie i metodach określonych w wydanej decyzji,
- w odniesieniu do pozostałych terenów może to być monitoring państwowy środowiska, prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska.

Ocena realizacji przyjętych ustaleń będzie następowała na podstawie oceny zbieżności zapisów studium z wprowadzeniem ustaleń w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Projekt planu miejscowego powinien być wykonany wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, uwzględniając zapisy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń miejscowego planu powinny być okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji miejscowego planu, wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej.

14 ODDZIAŁYWANIA TRANSGRANICZNE NA ŚRODOWISKO

Mianem oddziaływania transgranicznego określa się jakiekolwiek oddziaływanie na terenie danego państwa, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie innego państwa i nie mające wyłącznie charakteru globalnego. Specjalnej analizie podlegają inwestycje zlokalizowane blisko granic, a także te realizowane dalej, w których ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogą powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku. Realizacja ustaleń studium nie powoduje skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne.

15 STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM - PODSUMOWANIE

Niniejsze opracowanie stanowi prognozę skutków ustaleń oddziaływania na środowisko do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki.

Prognoza oddziaływania na środowisko jest jednym z podstawowych dokumentów niezbędnych w procedurze postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu studium i sporządzana zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Niniejsza prognoza opracowana została w celu dokonania oceny skutków ewentualnych oddziaływań na środowisko, jakie mogą nastąpić w wyniku realizacji ustaleń zmiany studium. Uwzględnia ona wszystkie najważniejsze komponenty środowiska.

Zestawienie w prognozie potencjalnych zagrożeń oraz przedstawione przewidywane skutki realizacji studium nie są równoznaczne z likwidacją czy wyeliminowaniem wszelkich zagrożeń dla środowiska, jakie mogą w przyszłości powstać w skutek realizacji inwestycji. Na etapie sporządzania prognozy skutków ustaleń oddziaływania na środowisko do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania sygnalizuje się możliwość wystąpienia zagrożeń, zaś likwidacja bądź ich zmniejszenie możliwe jest dopiero na późniejszych etapach, np. na etapie sporządzania miejscowych

planów zagospodarowania przestrzennego, czy idąc dalej na etapie uzyskiwania pozwolenia na budowę.

Dotychczas na obszarach powstającej zabudowy nastąpiła degradacja gleb, przekształcenie naturalnego ukształtowania powierzchni terenu, likwidacji uległy ekosystemy, zlikwidowane zostały biologicznie czynne powierzchnie, na miejscu których powstała zabudowa i inne powierzchnie utwardzone, przekształceniu uległy również lokalne warunki wodne. Do zagrożenia środowiska ze strony terenów zainwestowanych przyczyniła się również działalność rolnicza oraz produkcyjna. Wraz z rozwojem urbanizacji nastąpił wzrost emisji zanieczyszczeń do środowiska poprzez wytwarzanie odpadów, zrzuty ścieków komunalnych oraz ścieków rolno- hodowlanych co doprowadziło do przekształceń stanu naturalnego między innymi gleb, wód powierzchniowych i podziemnych czy powietrza.

Dotychczasowy rozwój zabudowy na terenach gminy Świątki następował etapami rozłożonymi w dłuższym czasie, co pozwoliło na zachowanie ogólnej równowagi w środowisku przyrodniczym oraz w nieznacznym stopniu wpłynęło na klimat i morfologię.

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu studium zostanie ograniczona możliwość dalszego rozwoju gospodarczego i aktywizacja terenów gminy. Zahamowane zostaną działania zmierzające do wprowadzenia ładu przestrzennego i wdrożenia zasad zrównoważonego rozwoju, polegającego na wykorzystywaniu przez człowieka zasobów przyrody przy minimalnych represjach na środowisko.

Omawiany projekt zmiany studium wyznacza kontynuację funkcji występujących w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących miejscowości. Przekształcenie w tereny zainwestowane będzie następować etapami poprzez realizację ustaleń zawartych w kolejno sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych terenów oraz planów już obowiązujących. Miejscowe plany powinny być zgodne z projektem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Przypuszcza się, że dotychczasowe oddziaływania na środowisko i krajobraz zostaną utrzymane na zadowalającym poziomie. Należy pamiętać, że wraz ze wzrostem urbanizacji nieunikniony jest wzrost presji na środowisko przyrodnicze. Nowe zagospodarowanie choć w pewnym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko przyrodnicze będzie równocześnie generować pozytywne zjawiska np. poprzez zwiększenie bazy mieszkaniowej oraz zwiększenie ilości miejsc pracy (rozwój terenów produkcyjnych, usługowych).

W procesach zagospodarowania przestrzennego niezwykle ważna jest świadomość pojawiania się nieuniknionych presji w związku z powstającymi inwestycjami oraz odpowiedzialność za ich wprowadzanie do środowiska, a co za tym idzie niezbędne jest wdrażanie odpowiednich środków ochrony.

W związku z realizacją ustaleń projektu studium na przedmiotowym obszarze zostaną zachowane pozytywne oddziaływania istniejących terenów zielonych na terenie miejscowości gminy, a przede wszystkim terenów objętych formami ochrony przyrody, kompleksów leśnych i łąkowych.

Projekt zmiany studium nie zakłada istotnych zmian przestrzennych powodujących ograniczenia w ochronie istniejących terenów chronionych, co oznacza iż ewentualny negatywny wpływ na tereny chronione wskutek powstania nowych inwestycji, nie będzie bezpośredni lub utrzyma się na obecnym poziomie.

Ocenia się, że w zakresie dewastacji terenów biologicznie czynnych (wierzchniej warstwy gleby), działaniami minimalizującym negatywne zjawiska będą między innymi: zastosowanie stosunkowo niskiej intensywności dla zabudowy, wprowadzanie bogatego programu zieleni, stosowanie nasadzeń zieleni izolacyjnej, stosowanie gatunków zieleni rodzimej, pozostawianie terenów biologicznie czynnych poza działaniami ingerencji.

W zakresie utrzymania dobrej jakości powietrza działania takie można uzyskać przez ograniczenie stosowania szkodliwych dla środowiska technologii, zmniejszenie oddziaływania obszarów niskiej emisji (paleniska domowe, osiedlowe kotłownie), poprzez zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych – przede wszystkim poprzez zastosowanie instalacji fotowoltaicznych.

Ważne jest zachowanie w miarę możliwości istniejących na terenie gminy wód powierzchniowych, bagien, oczek wodnych, użytków zielonych, zadrzewień, zakrzewień oraz zwiększanie ich powierzchni. Przyczyni się do uzyskania i utrzymania struktury krajobrazu rolniczego. Zadrzewienia śródpolne służą ochronie gleb przed erozją wietrzną i wodną – powodują zmniejszenie prędkości wiatru i parowanie, zwiększają również pojemność wodną gleb i poprawiają bilans wody, przez co następuje wzrost produkcji roślinnej. Ponadto zadrzewienia i pasy zadrzewień śródpolnych stanowią nisze ekologiczne dla wielu gatunków ptaków i drobnych ssaków.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wprowadza ład przestrzenny, a ustalenia tego dokumentu przyczyniają się do ograniczania potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko przewidzianych w Studium form zagospodarowania przestrzeni i zainwestowania terenów. W sytuacji, gdy postanowienia Studium nie zostaną zrealizowane należy spodziewać się pewnych zmian w funkcjonowaniu środowiska. Może nastąpić dysproporcja i chaos w przeznaczeniu terenów pod różne funkcje.

W wyniku przeprowadzonych analiz i ocen stwierdza się, iż zaprojektowane w Studium funkcje będą miały w przewadze wpływ neutralny (brak wpływu, wpływ nieznaczący) lub negatywny (rozumiany jako oddziaływanie zauważalne lecz nie powodujące naruszenia standardów środowiskowych). Nie przewiduje się oddziaływań znacząco negatywnych tj. powodujących zasadniczą zmianę określonych parametrów jakości środowiska, zagrożenia dla liczebności i bioróżnorodności gatunków, istotnych bariery dla migracji, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych. Powyższe

stwierdzenia są uwarunkowane wypełnieniem wszystkich działań i rozwiązań zapobiegających oraz minimalizujących czy eliminujących potencjalne negatywne oddziaływania na środowisko.

16 SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1 Położenie administracyjne gminy Świątki.....	5
Rysunek 2 Granice obrębów ewidencyjnych w gminie Świątki.	6
Rysunek 3 Gmina Świątki na tle podziału fizycznogeograficznego.	7
Rysunek 4 Złoża kopalin na terenie gminy Świątki.	8
Rysunek 5 Kompleksy rolniczej przydatności gleb na terenie gminy Świątki.....	9
Rysunek 6 Kompleksy rolniczej przydatności gleb	10
Rysunek 7 Grunty rolne objęte ochroną na terenie gminy Świątki.,.....	11
Rysunek 8 Zasoby wodne gminy Świątki.....	12
Rysunek 9 Formy ochrony przyrody w obrębie i w rejonie gminy Świątki.....	28
Rysunek 10 Przebieg korytarzy ekologicznych na terenie gminy Świątki.	30
Rysunek 11 Jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) i podziemnych (JWPd) na terenie gminy Świątki.	33
Rysunek 12 Projektowane kierunki rozwoju zabudowy gminy Świątki na tle obowiązujących ustaleń Studium.	42
Rysunek 13 Kierunki rozwoju gminy Świątki związane z produkcją energii z odnawialnych źródeł.	47
Rysunek 14 Tereny rozwoju zabudowy w obrębie obszarów Natura 2000 Dolina Pasłęki PLB280002 i Rzece Pasłęki PLH280006 oraz rezerwatu przyrody Ostoja bobrów na Rzece Pasłęce na tle obowiązujących ustaleń Studium w zakresie rozwoju zabudowy.	67

17 OŚWIADCZENIE

Oświadczam, iż spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2021 poz. 247). Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Sylvia Długosz